

בטאון רמת אלחנן

בס"ד, תמוז תשפ"ג
גליון 380 - שנה 43

לקבל במייל: 6776168@gmail.com

הגאון רבי מנחם צבי
ברלין בדברי חיזוק
מאלפים לאחר
פטירתו של מרן

מרן הגר"י זילברשטיין
מספר על הרופא שהתפעל
ממרן רבי גרשון זצ"ל
שהכין את השיעור ב...מטבח

מורנו הגאון רבי מסעוד בן שמעון על צורת
הפטירה המופלאה של מרן הגר"י
המתוארת במפורש ב'אור החיים'

הגאון רבי אברהם יעקב
זילברשטיין, מותלמידי
מרן, מתרפק בגעגועים

המכתב של עורכת-הדין
החילונית להרה"ג רבי
אברהם-נח פאלי עם
שחרור מבית החולים

לא לקנא בתושבי הכפר
השוויצרי הקטן; שולחנו
גדול משולחנם

סיפורו של הגביע הלא-
מוקר שהיה על שולחנו
של הגר"י זילברשטיין

מה נלמד מתמונה המצויה
בכל אלבום משפחתי?

הבעל שצפה במכשיר
קלוקל, ברח. אשתו
החזירה אותו. כיצד?

הרב חיים מלין מספר על
רפואה למגומם של מרן
רבי גרשון. וגם: האם
ראוי שבחור בישיבה
קטנה יוציא ספר?

הרה"ג רבי יצחק רוזנגרטן
בתיעוד דרמטי:

גם נוסעים שאינם
שומרי-מצוות הוציאו
ספרי תהלים והחלו
להתפלל בבכי'

בהיכלי התורה הפסיקו ללמוד, בארה"ב עצרו את
הריקודים בחתונות, האדמו"רים הפסיקו את ה'טישים',
ובולם נעמדו להתפלל על מאות הנוסעים במטוס ♦ ומה
אמר מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל לאחר התפילה?

שמירת העיניים - בשמחה

מרן הגרא"מ שך זצ"ל היה אומר שאמנם
אנחנו קטנים מאוד לעומת הדורות
הקודמים, אבל דווקא משום כך נוכל
לגרום נחת-רוח לאבינו בשמים. הכיצד?

מרן הגר"י זילברשטיין בחתונת גור

ראיתי את הטיל ממולי, וידעתי
שבועד שניות הוא נוחת עליי'

בעוד שבפיקוד העורף לא יָקְלוּ בשום
אופן להסביר כיצד זה שהטיל שינה
ברגע האחרון את מסלולו ב-90 מעלות
וקָדַר לדירה, אנחנו מביאים את עדותו של יהודי
התולה את הכל בקבלת עול מלכות שמים באהבה

מדוע הגיע מרן הגר"ח
קניבסקי כל ער"ש לטבול
במקוה בבית אביו?

כשהגיר אברהם
יעקב כהן נקלע
להפגנת השמאל...

אחד הילדים ירד מהדרך,
האם להוציאו מהבית?

כפָּאִים שהתרשלו
בהגעתם, חייבים לשלם?

לעשות סוף לרעש ביגן
הגמלים' הקיים גם
בשעות לא מקובלות!

מרן הגר"י זילברשטיין
מגלה על שם מי נקרא
חמיו מרן הגר"י אלישיב

במלחמת תש"ח בדק מרן
הגאב"ד דבריסק האם יש
10 צדיקים בירושלים

אביו של הגאון
רבי נתן גשטטר
ביקש מהממלכת
שכאשר ייצא העובר
לאוויר העולם - לא תוציא
הגה מהפה! מדוע?

בשעות הקשות ביותר דאג מרן הגר"ח גרוד'זנסקי לעוזרת-הבית שלו

בדבריו בליל-שבת בבית הכנסת המרכזי, לאחר שאמר דבר-הלכה, נשא

הגאון רבי **מנחם צבי ברלין** שליט"א דברים מרגשים על עמל

התורה כפי שהיה נראה אצל מרן הגר"ח אדלשטיין זצ"ל ■

באשר למסירות נפשו של הגר"ח לכל יהודי, סיפר הגרמ"צ דבר

מבהיל על מרן הגרמ"צ גרוד'זנסקי זצ"ל, שהתרחש בביתו

שבזוילנא ■ ומתוך מה שסיפר המשגיח דישיבת חברון להגרמ"צ,

ערב חתונתו, נוכל ללמוד על חובתנו למלא את התפקיד שיועד לנו

הגאון רבי מנחם צבי ברלין שליט"א עם
מרן הגר"ח ומרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל
צילום: "אדיר במלכות"

ההשוואה לאהבת נשים? וכי אין דוגמא ומשל נאותים יותר
לאהבה, אלא אהבה שכזו?

ותירץ הגאון ראש הישיבה ואמר, שכאשר חנה אמרה
שילכו ויאמרו לאברהם שהיא עקדה שבעה בנים, והוא רק
אחד, התכוונה להדגיש בדבריה שהכוח שלה לעקוד שבעה
בנים הגיע רק מכוחו-שלו, של אברהם, שמסר את נפשו לעקוד
את בנו-יחידו, את יצחק. תאמרו לאברהם אביכם, שבזכות זה
שאתה עקדת מזבח אחד, ולא שאלת שאלות על הבורא, זכיתי
אני לעקוד שבעה מזבחות.

ובדבריו של דוד ליהונתן, התכוון לומר שיהונתן הצליח
להגיע לדרגה כזו של אהבה אליו, לדוד, עד כדי ביטול ישותו,
רק בגלל 'אהבת נשים', זו אהבתה של רחל אמנו ע"ה שהיתה
מוכנה להקריב את כל-כולה עבור אחותה, וביטלה לחלוטין
את עצמיותה, ורק מכוחה של אותה אשה גדולה, רחל, הצליח
יהונתן להגיע לאהבה מוחלטת לדוד, בלי שום רצונות עצמיים.
ומכוח כל אלה יכול היה גם מרן רבי גרשון להגיע למדרגה
שכזו בעמל-תורה ובאהבת-הבריות ללא כל שיוור. וכל אחד
ואחד יכול לממש את המסר הזה, כל אחד לפי מדרגתו,
ולהגביר את התמדתו ועמלו בתורה מתוך שמחה ומנוחת-
הדעת, כפי שהיה אצל ראש הישיבה.

ונדמה, שלאחר פרסום התמונות האחרונות של מרן רבי
גרשון זצ"ל, שהטביעו את חותם עמל התורה עד מיצוי-הנפש,
פשוטו כמשמעו, ניתן כיום כוח זה לכל לומדי התורה ויהא
בכוחם להגיע למדרגות אלו בקלות רבה יותר.

גם הגויים לא הסתירו את התפעלותם

אחת התכונות שייחדו את מרן זצ"ל היתה הדאגה שדאג
להיטיב לכל יהודי, והרגיש אחריות וערבות כלפיו. בענין זה
סיפר הגרמ"צ דבר מופלא על מרן הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל,
רבינו בעל ה"אחיעזר", שאף הוא, למרות שצרותיהם של כל
כלל ישראל רבצו על כתפיו, מצא את הפנאי - ובשעות הקשות
ביותר - לדאוג גם ליהודים פשוטים.

בימי ערב מלחמת העולם השנייה הפך ביתו של רבי חיים
עוזר בזוילנא למקום מקלט עבור המוני בני הישיבות
וראשיהן. מכל הערים והעיירות זרמו גדולי תורה לביתו של
הגרמ"צ שהפך ללב-ליבה של האומה, ואל ליבו שותת-הדם
הוזרמו כל נחלי הדמעה והשכול של אחינו בני ישראל.

גם הגויים שהתגוררו מסביב, וכאלה שעמדו בקשר עם
הגרמ"צ, לא יכלו להסתיר את התפעלותם מהמחזה שנגלה

בדרשתו בליל שבת 'בהעלותך' פתח הגאון רבי מנחם צבי
ברלין שליט"א בדבר הלכה, ודן בהבדל בין מחשבת שלא-
לשמה, הנקראת לאו שאין בו מעשה, ובין מחשבת פיגול
שלגביה כתב הרמב"ם שנקראת לאו שיש בו מעשה, ולוקה
עליה. (הגרמ"צ יישב את דברי רש"י בב"ק, וכבר היקשה ה'פני
יהושע', ולהנ"ל אתי שפיר).

כיון שביקשו מהגאון ראש ישיבת רבינו חיים עוזר לומר
גם דבר-אגדה, פתח הגרמ"צ ואמר, שמהלך פטירתו של מרן
הגר"ח אדלשטיין היתה כל-כולה קידוש השם, שנפטר
ותלמודו בידו, ובכך היה הגר"ח ממשיך דרכו.

התמונה הזו תיחרט לעד בלבבם של לומדי התורה די בכל
אתר, ותגרום חיזוק גדול לעמל התורה. זכה מרן ראש הישיבה
הגר"ח זצ"ל שגם בפטירתו נגרמה התעוררות אדירה, כאשר
הכל ראו כיצד עולים משיבה של מטה לישיבה של מעלה,
כיצד אומרים שיעור בעיון גם מתוך בית החולים, וכיצד עולה
נשמתו של אדם לשמי-שמים מתוך כתיבת מראי-מקומות!

זה הביטוי החזק ביותר למה שאומרים שאלף מילים לא
תצלחנה לעשות מה שעשתה ופעלה תמונה אחת. יש בתיעוד
זה כדי לחזק בלבבות את מורשתו של מרן זיע"א, מורשת
התורה ועמלה, מתוך מנוחה ושמחה. נדמה שמזה זמן רב לא
זכה עולם התורה לחיזוק גדול כל-כך כמו ההתבוננות בשתי
התמונות, של מסירת השיעור ודף מראי-המקומות שנכתב
ממש בעת יציאת נשמתו.

בדרשתו ריגש הגאון רבי מנחם צבי ברלין את הקהל הרב
בדברי-חיזוק ועידוד על עמל התורה בשמחה. הגאון שליט"א
התעלב בין היתר בדבריו על כך שלאחר הקצעתה של מסירות-
נפש בעולם, יכול מעתה כל אחד לתפוס את המסירות הזו,
וללכת בדרכו של מוסר-הנפש הראשון.

עמל התורה עד מיצוי הנפש

הגרמ"צ שליט"א ציטט את דברי הגמרא במסכת גיטין
(נ"ז ב') המספרת שלאחר שחנה עקדה את בנה השביעי,
'אמרה, בני לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח
אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות! ושאל ראש הישיבה: מה
פירושם של דברים? וכי חנה באה להתחרות בדבריה עם
אברהם אבינו, ולומר שֶׁעָקְדָה יותר בנים ממני?

עוד שאל ראש הישיבה על המובא בנביא (שמואל ב', א'
כ"ו) בדבריו של דוד ליהונתן, 'צַר לִי עֲלֶיךָ אֲחִי יְהוֹנָתָן, נְעֻמָּתְךָ לִי
מֵאֵת, וְנִפְלְאָתָה אֲהַבְתָּךְ לִי מֵאֲהַבַת נָשִׁים'. איך אפשר להבין את

המוטלים עליו, ועל כל יהודי באשר-הוא, להיות ירא שמים, לתת צדקה, ואולי אפילו להיות מגיד-שיעור בדף היומי. אבל לא יותר מזה... כדי לפרנס את משפחתו, צריך הוא ללמוד רפואה, אמרו.

בני המשפחה הסכימו

הגיעו בני המשפחה לישיבה, והביעו את דרישתם בפני הסבא מסלבודקה. הסבא ביקש מאורחיו שיאפשרו לנער ללמוד 3 שבועות, ואחר כך תוכלו מצדי לקחת את הנער לאן שתצאו. ניאותו בני המשפחה לכך, אבל הסבא, שהיה חכימא דיהודאי (כפי שהתבטא מרן הגרא"מ שך, לאחר שסיפרתי לו את הדברים), הצמיד לבחור הצעיר את הבחורים החזקים ביותר של הישיבה, על מנת שיתנו לו את ה"גישמאק" בלימוד, ויעשרוהו בדיעות רבות בפלפול ובבקיאות, והעיקר שיעשוהו שחם ומאושר בלימוד.

כך, בפסק-הזמן הקצר של שלושת השבועות, הצליח, מי שעתידי להעמיד את אמריקה הישיבתית על רגליה, לקנות שמחה בלימוד, ויותר מזה - לא היה צריך...

בתום 3 השבועות הגיעו הקרובים, והתדפקו על דלתו של הסבא. 'כפי שסיכמנו, מצדי אתם יכולים עכשיו לקחת את הנער אתכם', אמר. ניגשו בני המשפחה אל הנער, וביקשוהו להצטרף אליהם, בדרכו ללימודי רפואת השיניים. הבחור הביט בהם כמי שנטרפה דעתם. "מה!! - ! זעק. "אין לכם מה לעשות!! אני אעזוב את הישיבה!! הרי כל כך טוב לי כאן במקום הזה!!" - - - והמשיך בדרכו לעוד סוגיה.

מיצוי כל הבחוות

עכשיו נתבונן רגע: מה היה קורה אילו היו מצליחים בני המשפחה להוציאו מהיכל התורה דסלבודקה? כשהיה מגיע הבחור הזה לגיל גבורות, כפרופסור לרפואת שיניים, והיה עושה את חשבון נפשו, מה הצליח לעשות בחיים, סביר להניח שהיה דווקא די מרוצה מעצמו... הוא הרי התפלל במניין, למד דף היומי במשך עשרות שנים, אולי אפילו אמר שיעור על הדף, ועבר גם על כל המשנה ברורה, ומה אפשר עוד לדרוש ממנו? ברם, כאשר היה מגיע לעולם העליון, היו מוציאים לפניו את רבי אהרן קוטלר האמיתי, הלא הוא 'מרן הגאון רבי אהרן קוטלר', זה הארי שיצא מסובכו והקים את ישיבת ליקוואד בתפארתה, עם אלפי-אלפי בוגריה ותלמידיה לדורותיהם, שקנו ממנו, הגאון האדיר, את החינוך הנכון לתורה וליראה; היו שוטחים לו על השלחן את כל 'משנת רבי אהרן' (שגדולי הדור אמרו שכדי להבין את דבריו צריכים להניח מטפחת קרה על הראש!!), ואת כל מאות אלפי היהודים החרדיים של אמריקה שעזבו את ענייני העולם הזה ובאו ללמוד תורה בבתי המדרשות - בזכותו! והיו אומרים: לכל זה היית יכול להגיע!!!

הבה נשתדל גם אנחנו, כל אחד כפי יכולתו, שלא נגיע חלילה למצב כזה, אלא נעשה הכל כדי למלא את חובותינו בעולם הזה. ויש אפשרות ביד האדם בסי"ד להגיע לקביעה מוחלטת בענין יכולותיו וכשרונותיו, וזאת אם ישתדל באמת לאמץ את לבבו להשם יתברך, ולבקש ממנו שיחונן אותו בחוכמה בינה ודעת כדי שיוכל ללכת בדרך הנכונה. ולא לומר 'נער אנוכי'!

לגד עיניהם, כאשר מאות בני תורה פוקדים את הבית השכם והערב, ומבקשים מחסה בצלו של הגאון המרעיף עליהם תשעה קבין של אהבה וחום.

בשלב מסוים התקשר הגר"ח למנהל הגוינט וביקש ממנו לשלוח עזרה כספית, כדי שיעלה בידו לכלכל את כל הבאים בשעריו. המנהל הגיע אכן אל הבית, ובראותו את אשר נעשה, כאשר הבית בוילנא היה מלא וגדוש בבני תורה, ועל פניהם היה ניכר שהם רואים בבעל-הבית את אביהם הטבעי, רשם צ'ק על סכום גדול מאוד.

המסמך

לאחר מכן פנה מנהל הגוינט אל הגאון, ואמר לו: "הצ'ק שנתתי היה עבור צרכי הקהל הגדול, אבל ברצוני לגמול חסד אישי איתך על כל מה שהינך עושה למען היהודים. אמור לי מה אתה רוצה שאעשה עבורך, עד חצי המלכות ותעשי".

כולם הסתכלו על הגר"ח לשמוע מה יבקש בעבורו... נו, ומה יבקש מרן זצ"ל: "בביתנו נמצאת עוזרת מסכנה ויתומה, והיא נצרכת לסוג מסוים של מגפיים, שאי אפשר לרכושם בוילנא, אלא במינסק, שם נמצא בית חרושת

לנעליים ואפשר למצוא את מה שהיא צריכה. כיון שאמרת לי שאתה נוסע למינסק, אבקשך מאוד אם ברצונך לגמול עימי חסד, הוצ'ל נא לקנות את המגפיים הללו עבור העוזרת שלנו". מבהיל על הרעיון! איזו הרגשת אחריות כלפי כל אחד מעם ישראל!

ומה שמבהיל עוד יותר הוא המסמך שהתגלה לאחרונה ובו מכתב ששיגר הגר"ח לענהלת הגוינט כדי לברר האם אכן רכשו לה את המגפיים שביקשה. כל-כך דאג לה עד שהענין לא מש מליבו, למרות כל היסורים והגזירות!

רצו לשלוח את רבי אהרן ללמוד רפואת שיניים...

כאשר רואים, הוסיף הגאון רבי מנחם צבי ברלין בדרשתו בליל שבת, לאיזו שלמות הגיע מרן רבי גרשון זצ"ל, יש לדעת שכלל אדם יש תפקיד. אף אחד אינו יכול להשתמט בתואנה שאין לו מה לעשות בזה העולם. מעצם העובדה שהוא כאן, חי ונושם, צריך הוא להסיק שהתפקידים עוד לפניו.

והיה, אם ימלא את תפקידו באמונה, יזכה לאכול בעולם הבא מפרי מעשיו; שאם לא כן - גם אם יתנו לו כמה מירורים, יהיה זה נהמא דכיסופא, לחם של בושה, כי שם, בעולם האמת, יגלו לו לאן היה מסוגל להגיע.

ועל כך אפשר להמליץ את הפסוק 'נבוכים הם בארץ'. כי יש אנשים שאינם יודעים את מהות התפקיד שהוטל עליהם, ובשל כך אין הם ממצים את כישוריהם ותכונותיהם הסגוליות. וגם אם הם עושים פה-ושם כמה דברים טובים ומועילים, אין זה מספיק, כי היו יכולים לעשות הרבה יותר.

לפני חתונתי סיפר לי המשגיח דיישבת חברון מרן רבי מאיר חדש זצ"ל דבר מופלא על מרן הגרא"א קוטלר זצ"ל. רבים אינם יודעים שרבי אהרן הגיע לישיבת סלבודקה בגיל צעיר מאוד, כנער בן 15 שנים. הנער היה יתום מאב, ובני המשפחה בראותם את כשרונותיו הברורים רצו שילמד רפואת שיניים, כדי שיוכל להביא פרנסה לביתו ולכלכל את המשפחה. בכך שכיוונו אותו ללימודי הרפואה, לא קפרו בחיובים

צורת הפטירה המופלאה של מרן הגרי"ג מתוארת במפורש ב'אור החיים'

דברים שאמר מורנו הגאון רבי מסעוד בן שמעון בהספד שנערך בבית הכנסת
המרכזי במלאות ימי השבעה לפטירת מרן הגרי"ג אדלשטיין

היה לוחץ שוב על כפתור ויורד למטה... ואם תאמרו, שזה היה רק לאדם הראשון, ולאליהו הנביא, אבל אנשים פשוטים כמונו לא היו יכולים להשתמש ב'מעלית' הזו, ממשיך האוה"ח ואומר:

'והודיע הכתוב כאן, כי בהתעצמות האדם בעסק התורה, יכול להשיג באמצעותה שלא ירגיש במוות, **אלא כאדם ההולך ממקום למקום**!'

'ותמצא (זוה"ק ח"ב קעד) שהצדיקים אינם מרגישים בצער הפרידה, על דרך אומרו (קהלת, ה' י"א) מתוקה שנת העובד, כי מי שהוא עובד ה' - שנתו, שהיא המיתה, מתוקה ועריבה עליו, עכ"ד דברי ה'אור החיים' הק'.

'אינני יודע'...

וכך ראינו ממש אצל רבינו מרן הגרי"ג, שבהתעצמותו בעסק התורה לא הרגיש כלל במוות, אלא כאדם ההולך ממקום למקום! ואז לחץ על הכפתור במעלית, ועלה לעולם העליון.

אני אישית, בלומדי בישיבת פוניבז', לא זכיתי ללמוד אצל הגרי"ג, אלא אצל ראשי הישיבה האחרים. אבל אתאר כאן קצת מדרכיו והנהגותיו-בקדש, כפי ששמעתי מתלמידים שלמדו אצלו.

ענוה. הרגשתנו היתה שבניגוד לטבע האדם שאינו יכול להודות שאינו יודע דבר-מה, הרי אצל מרן הגרי"ג חביב היה עליו לומר 'אינני יודע' או 'צריך עיון', ושמעו זאת כסדר ממנו. ואף שבלי ספק לרוב-ככל השאלות היו לו תשובות, אלא שכך היתה שיטתו. ואף הדרך כך תמיד בשחותיו למחנכים ומגידי השיעורים. עד כדי כך היתה גדולה ענוותו שאמר לנו פעם בשיעור שכאשר היה בגיל שלנו, בבחרותו, היתה רמתו בלימוד פחותה מאתנו...

כולנו ראינו והתפעלנו עד מאוד מצורת הפטירה של מרן זצ"ל, איך עלה לשמים ממש מתוך הלימוד והכנת השיעור, מישיבה של מטה לישיבה של מעלה, וגם לא היה לו לכאורה צער גדול במיתתו.

והנה מצאתי מקור זה בדבריו של ה'אור החיים' הק' על הפסוק 'אם בחוקותי תלכו' וכו' (ויקרא, כ"ו ג') המסביר שלכאורה קשה שאלמלא חטא אדם הראשון היו חייו לעולם, וכיצד אפשר להבין זאת?

נתאר לעצמנו שאדם הראשון היה חי עד ימינו, מה הוא היה עושה במשך אלפי השנים הללו? מה ההסבר בכך?

כותב ה'אור החיים': 'עוד ירצה על דרך אומרום ז"ל (עי' ילקוט תהלים סוף רמז תתלא) כי כשברא ה' אדם הראשון בעולם הזה, לא בראו לְשִׁבַּת בעולם הזה לעולמי עד, כשלא יחטא, שאם כן אדרבה ירידה היא לו, ושפלות היא, כי תכלית המקווה הוא בעולם העליון, שְׁשֻׁמָּה יקצור אשר זרע'. כלומר, כפי שאמרנו שלא יתכן שאם לא היה האדם חוטא, היה נשאר כאן בעוה"ז לעולמי עד, שאם כן היתה לו בכך ירידה ושפלות.

'אלא היתה הכוונה, כי עלה יעלה לשמים ולאוצרות החיים בעת אשר יחפון, ויהיה כמי שדר בבית ועלילה על גביו, וכשירצה לעלות ולהשתעשע יעלה, כמו שמצינו שעלה אליהו בסערה השמימה (מ"ב, ב' י"א), ועל ידי החטא הוצרך להפשיט עורו מעליו ויניח הגוף בעולם הזה'.

אם נרצה להסביר את דברי האוה"ח בלשונו, נאמר, שכוונת הש"ת היתה לעשות לאדם הראשון כעין 'מעלית', וברצותו היה לוחץ על כפתור ועולה לעולם העליון, אלא שכיון שבעולם העליון אי אפשר לעשות מצוות, הרי שברצותו לרדת שוב לעוה"ז,

רבותינו הגאונים שליט"א בהספד ברמת אלחנן. הגרי"ג זילברשטיין, הגר"מ בן שמעון והגר"י סילמן

הגאון רבי מסעוד שליט"א, לאחר ההספד

הרמקול), נשמע רעש באולם מהדיבורים של הבחורים, ולא שמעו את דברי הר"מ. רבינו כאב מאוד על כבודו של הר"מ, וביקש להשתיק בשקט מוחלט את כל הבחורים, ואז ביקש מהר"מ ההוא שיחזור שוב על דבריו. כבוד התורה במיטבו.

מניח אצבעו בסידור!

עבודת התפילה שלו היתה מופלאה. מתחילת התפילה עד סופה היה מניח אצבעו בתוך הסידור, וקורא מתוכו, ועוקב באצבע אחר המילים. ולא רק בשמונה-עשרה עשה זאת, אלא גם בפסוקי דזמרה. וכן בחזרת הש"ץ היה עוקב באצבעו בסידור יחד עם הש"ץ. חתנו העיד שכך הוא עושה גם בברכת המזון. וכשעמד בתפילה, היה זה ללא רושם חיצוני, לא נע ולא זע, ובריכוז מופלא.

לא פלא הוא שהיה זה מחזה שגרתי וקבוע בישיבה, שבכל פעם שהגיע מרן זצ"ל למסור שיעור, או כאשר יצא מהשיעור, היו הבחורים עומדים ומסתכלים עליו בהערצה, עד שנעלם מעיניהם. והמחזה חזר על עצמו מדי יום ביומו! ואפילו כמה פעמים ביום! שהיו עומדים ומביטים בו ביראת כבוד, בהילוכו המתון. דבר זה נאמר על משה רבינו (תשא, ל"ג ח') 'והביטו אחרי משה'...

בסיום דבריו קרא הגאון רבי מסעוד שליט"א לקיים את הוראתו של מרן זצ"ל, ולהתמיד מדי יום בלימוד המוסר - ולפחות 5 דקות, כפי שביקש מרן רבי גרשון כל חייו.

מסירות לזולת. ראיתי פעם שיושב אצלו בחור שהיה נראה שבור, וזקוק לעידוד, ורבינו שוחח איתו על דברים שהיו נראים קטנים מאוד, ממש של מה-בכך, כגון אם ראה את התמונות של סבא שלו וכי"ב, ממש 'דברים בטלים'.

כשיצא הבחור ביקשתי לשוחח עימו בדברי תורה, ואמר לי שמאוד קשה לו לדבר, והמאמץ בדיבור הרבה יותר קשה לו מההליכה. והיה זה פלא, שהרי זה-עתה שוחח עם הבחור שהוא על דברים של מה-בכך. ואז הבנתי שעשה את כל זה במאמץ אדיר ומיוחד, כדי לעודדו ולהוציאו מהמשבר.

כמו-כן הגיע פעם בחור ללמוד בישיבה והיה מוכשר מאוד, אבל גם תוסס מאוד... והתפרסם בישיבה שכאשר הגיעו אל רבינו בחורים מהשיעור שלו כדי לשאול שאלות, היה אומר להם שישאלו את השאלה את הבחור ההוא, כיון שהוא בחור חשוב מאוד. בדרך זו ביקש רבינו להכניס את הבחור ללימוד.

ניצול הזמן.

היה מבהיל לראות כיצד ניצל את זמנו. בכל זמן פנוי שהיה לו, תיכף היה מוציא מהכיס את המשניות ולומד. כשהיה נכנס לרכבו, ראו איך המשניות נמצאות כבר בידו ולומד בהן. וכך היה גם בהלוויות בהן השתתף, וישב ברכב עם המשניות. וכן בזמנים הפנויים של המסיבות בישיבה. וכן ראיתי בחופת נכדתו, ישב בצד תחת החופה ולמד משניות. ובאמת, בשיחותיו עורר תמיד על הזהירות מביטול תורה אפילו לרגע. וכן זכורני שבשעת ההקפות, כשישב בבימה עם ספר תורה, היה לומד גמרא מסכת עירובין.

נשכב בחדר השיעורים

היה ממשיך במסירת השיעורים גם בימי בין הזמנים בביתו. בשנים האחרונות, כשכבר לא הצליח להספיק בשיעוריו בישיבה כפי שהיה מספיק תמיד (הקצב שלו היה חצי עמוד ליום), היה אומר לבחורים ש'רק לי קשה להזדזז, אבל אתם תמשיכו ותתקדמו לבד'. ואז, בשיעורים בבין הזמנים היה ממשיך את השיעורים על סדר הדפים כמו ב'זמן' עצמו, כדי להספיק את החסר.

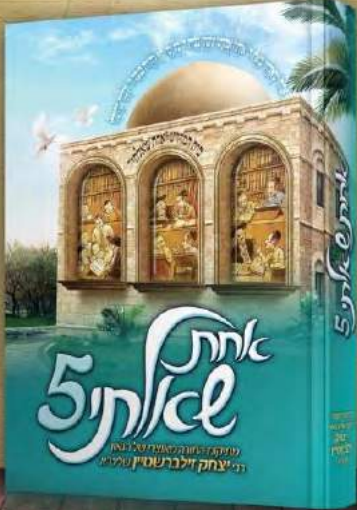
קרה כמה פעמים שלאחר השיעור שמסר בישיבה, עלה לחץ-הדם שלו וגאלץ לשכב, והיו מוציאים את כל הבחורים מהחדר, והיה נשכב על הספסל בחדר השיעורים. ופעם, לאחר השיעור, לא היה לו כוח לעלות לביתו, והעלוהו עם כסא.

זהירות בכבוד הזולת.

במוצאי שמחת תורה דיבר אחד הר"מים, וכיון שלא היה רמקול לשימוש (כי היתה זו מסיבה שהחלה עוד בחג, ואי אפשר היה להפעיל את

הופיע חלק 5!!

כרך חדש בסדרה הפופולרית
שנכסה את הלבבות
'אחת שאלתי'

לפרטים והזמנות: 077-8150023
achasshaalti@gmail.com

מה נוכל ללמוד מתמונה הנראית כתמונה רגילה ומצויה באלבום של כל משפחה?

המשימה החשובה ביותר המוטלת על כל יהודי עם פטירתו של אדם גדול, היא, לשבת עם עצמו במנוחת הדעת ולחשוב איזו ממידותיו ותכונותיו של האדם הגדול הוא יכול לקחת על עצמו בצורה מעשית. אחרת, אם לא נחשוב כך, ולא ננסה לקחת חוכמה ומוסר מהנפטר, מה עשינו? ההתעוררות עוברת-חולפת לה מהרה, והלב נותר שוב בריקנותו, ואנה אנחנו באים?

זה כלל גדול בחיי האדם: לא להיסחף אחרי הרגשות קולניות, הנעלמות בתוך יום-יומיים, ואפילו פחות, אלא לשקול בשיקול הדעת, ובמנוחה, בְּמָה אני יכול להשתוות, ולו כטיפה מן הים, למידותיו של האדם הגדול. כך שגם לאחר קלות כל ההספדים ועצרות-החזיון וההתעוררות, ההרגשות האמיתיות שבלב תישארנה לעד, ותבערנה את הגחלת, שתתלהט ותצמח לאבוקה גדולה.

אם מיד לאחר פטירתו של מרן הגרי"ג אדלשטיין זצ"ל, דיברו הרבה על התמונה האחרונה שבה אפשר לראות את ראש הישיבה ביומו האחרון אומר שיעור, ומכין מראי-מקומות לשיעור הבא, הנה יש ברשותנו כאן תמונה נוספת ממנה אפשר לדלות תובנות מוסריות.

ואנחנו מתכוונים לתמונה המצורפת בזאת, שצולמה ברוסיה הקומוניסטית, בה נראים לכאורה שני ילדים תמימים, שדמותם וקלסתר-פניהם אינם אומרים מאומה. וצורתם החיצונית אינה מגלה ולו בשמינית-שבשמינית על עתידם.

שני ילדים אלה הם לא אחרים מאשר שני גדולי הדור, מרנן רבי יעקב ורבי גרשון אדלשטיין, זכר צדיקים לברכה. הם כל-כך לא מופְּרָים ובלתי-מזוהים, עד שאפילו

הבן-והאחיין, הגאון רבי מרדכי שמואל אדלשטיין שליט"א, אמר לנו שאינו יכול לזהות בבירור בתמונה מי הוא אביו, ומי הוא דודו.

אבל ברור ששני הילדים שבתמונה הם-הם אלה שעתידיים לגדול ולצמוח לשני גדולי הדור באומה היהודית. בהערת-ביניים נוסיף את מה שאמר לנו הגרמ"ש שליט"א שבניגוד למה שנכתב בכמה מקומות שהאדם היושב במרכז בתמונה הוא אביהם, הדבר אינו נכון, אלא מדובר בקרוב-משפחתם בשם הר"י אלינסון ז"ל.

כאמור, התמונה צולמה עוד בהיותם ברוסיה, תחת שלטון הקומוניסטים (וזה גם הסיבה שהילדים גלויי-ראש). מאז חלפו כמעט 100 שנה, ושני הילדים הללו התפרסמו בכל רחבי תבל כגדולי עולם שהשפעתם חרגה מעל-ומעבר לכל המקובל, והגיעה לפסים עולמיים.

סיעתא דשמיא מיוחדת היתה לילדים הקדושים הללו, שהיה להם אבא, הגאון רבי צבי יהודה זצ"ל, שחינך אותם לגדלות בתורה וביראה. ולא שהוא ידע, או ניבא, שהם יהיו גדולי הדור. אף אחד לא יכול לדעת זאת מראש! אבל

כמה תובנות מוסריות אפשר ללמוד מתמונה זו!

שתיארנו לעיל שיחשבו בעת שהם מעירים ומאכילים אותם. שהם עושים זאת לגדולי הדור, מחשבה זו אינה צריכה להתמקד במושג 'גדולי הדור' כפי שהוא מקובל ורווח בציבור, אלא לגדל את הילדים כפי מה שהם, ועל פי מה שמתאים למידותיהם, וכדי שייגיעו למה שהשי"ת דורש מהם. ואם ההורים יעשו כך, יאמרו עליהם שהצמיחו את גדולי הדור, בדיוק כפי שאומרים על רבי צבי יהודה זצ"ל, רבה של רמת השדון.

אנחנו מכירים משפחה שהאבא והאמא מדברים אל ילדיהם כל הזמן בשפה של גדלות, וכשהם צריכים לקרוא לאחד הילדים הם קוראים לו 'רשפֶּהגוּש' ('רשכבה"ג' בלשון חיבה...), וכך מתרגל הילד למושגים של גדלות.

וכבר סיפרנו את מה שסיפר מרן הגר"י זילברשטיין בשם 'המנקה' בביתו של מרן הגר"ש וואזנר זצ"ל, שמצא פעם מחברת חידושי תורה שנכתבה ע"י הגר"ש בהיותו צעיר, והגר"ש חתם בה 'שמואל וואזנר, אב"ד קראקא'...

הרב וואזנר לא היה מעולם אב"ד קראקא, ובגיל שבע כתב את החידושים בוודאי לא יכול היה להתמנות כאב"ד, אבל הוא רצה להרגיל את עצמו למושגים של גדלות בתורה, ולשאיפה וציפייה לכהן כאב"ד, ולכן חתם כך את שמו. עד שלבסוף הגיע למדרגה שכזו, ומילא את ציפיותיו.

המסר הגלום בתמונה זו אינו מוטל אפוא רק על ההורים, כמחנכי הדור הבא, אלא גם על כל יחיד ויחיד, שיסתכל על עצמו כמי שעתיד לצמוח לגדול הדור. עצם המחשבה הזו תפתח בקרבו שאיפות לגדלות אמיתית.

רבי צבי יהודה עשה את המוטל עליו, כאבא וכמחנך, וטיפח את בניו כראוי, והעניק להם את כל מה שייצטרכו כדי לצמוח לגדולי הדור. עד שזכה למה שזכה, ואכן הוא קיבל במרומים את שני בניו אלה, כגדולי הדור, וכרבנים של כל בני הגולה, שרבות שחו בצמא את דבריהם.

התמונה הזו, בה נראים שני הילדים התמימים הללו, שאפשר להתבונן בה כתמונה רגילה הנמצאת בכל משפחה, צריכה לדבר אל כל אחד מאתנו! כדי שגם אנחנו נסתכל על הילדים שלנו לא כ'עוד' ילדים מילדי עמך בית ישראל, אלא ככאלה העשויים לצמוח לגדולי הדור.

וזה אומר שכאשר מעירים אותם משנתם בבוקר, צריכים לחשוב שאנחנו מעירים את גדולי דור העתיד; וכשאנחנו מאכילים אותם ועושים להם את כל צרכיהם כילדים קטנים, להעלות בדעתנו שאנחנו מגדלים במו-ידינו את הגדולים של הדור הבא.

אם נתנהג כך, הרי כל צורת-הגידול שלהם תיהפך למשימת-קודש שאין למעלה הימנה. שור בנפשכם: אם הייתם יודעים שהילדים שלכם, כן-כן, אותם ילדים שהנכם לוקחים מדי בוקר לחיידר, יצמחו לגדולי ראשי הישיבות, באיזו שמחה הייתם לוקחים אותם לחיידר!

וכפי שאמרנו, גם אביהם של רבי יעקב ורבי גרשון לא ידע לפני-כן שהוא מצמיח במו-ידיו את שני גדולי הדור. ובכל זאת עשה את כל מה שצריך לעשות, עד שזכה לכך. אז גם אנחנו יכולים לעשות בדיוק אותו הדבר, ולחשוב בעת גידול הילדים - ובמיוחד בשעות קשות, כאשר הילדים מעמידים אותנו בפני נסיונות קשים, ומזיקים אותנו לטרוח עבודם באינטפור מאמצים - שהנה-הנה כעבור כמה שנים נזכה לראותם מרביצים תורה לאלפים.

אבל אם הגענו לנקודה הזו, חובה עלינו להדגיש דבר חשוב עד מאוד. יבוא כל אב-בישראל ויטען: כמה ילדים צמחו למדרגת גדולי-עולם כמו בניו של הגאון רבי צבי-יהודה זצ"ל? כמה? אז בדיוק הבנים שלי יגיעו לדרגה כזו?

והנה, מלבד מה שהוא אינו צודק כלל במחשבותיו אלו, שהרי כתר תורה נתון בפני כל יהודי, ומרגלא בפומיה דהמשגיח דכפר חסידיים, מרן הגה"צ רבי דב יפה זצ"ל, ששמע מפי מרן החזו"א ש'כל בן-תורה בימינו הוא בספק להיות מגדולי הדור' - ואם כן, מכלל ספק בוודאי אף אחד לא יצא... אבל מלבד זה יש להדגיש - בדגש חזק וחד-משמעי - שכאשר בן-תורה עושה את כל מה שהוא יכול לעשות, וצומח כפי מה שנדרש ממנו ומכישוריו, הרי שגם הוא מעין 'גדול הדור'!

וכשיגיע אל עולמו הנצחי, לאחר 120 שנותיו, ייפתחו בפניו כל השערים. בדיוק כפי שנפתחו בפני מרנן האחים לבית אדלשטיין, ויתר גדולי הדור, שהרי כמו שהם עשו את מה שנדרש מהם, גם הוא עשה ופעל במשך כל ימי חייו כפי מה שהקב"ה מצווה אותו, לפי דרגתו. לכן, גם המחשבה שצריכה ללוות את ההורים בחינוכם, וכפי

מתמודדים עם בעיית קשב וריכוז אצל הילדים?

מאמנת קשב וריכוז חסייד לנכם בקידום הילד וסיוע בבעיות הנלוות.

(מאמנת חסיידית מאסכרת סטאני)

האמון נועד לילדים מאובחנים עם בעיית קשב. ונעשה ביחד עם האמא.

הודיה יהודה - 0527103565

ראש הישיבה הכין את השיעור ב...מטבח

זכתה רמת אלחנן לארח פעמים רבות את מרן הגר"ג אדלשטיין זצ"ל, והיה זה בעיקר בשמחות שנערכו במשפחת בנו הרה"ג רבי יוסף זצ"ל, והמרא דאתרא קיבלו תמיד במאור-פנים מיוחד בהגדירו אותו כ'אחד מגדולי-הגדולים של מרביצי התורה בימינו' ■ עם פטירתו אנחנו מביאים מקבץ עובדות מופלאות שסיפר מרן הגר"י זילברשטיין אודות ראש הישיבה – שחלקן הובאו בהספד ברמת אלחנן – וכן חיזוק מיוחד בענין מנוחת-הנפש שפיעמה אצל הגר"ג שהביא פריסת-שלום מהדור הקודם, שידע כיצד נושאים בעול – בשמחה ובמנוחה!

וכי לא למכשירים האלקטרוניים המשוכללים המצויים בתקופתנו בכל פינה ופינה: הוא היה יוצא לרחוב, רוכש מכשיר כזה או אחר, ובטוח שעכשיו תבוא לו מנוחה שלימה, מנוחה של ממש... וכי לא כך היו פני הדברים?

אומר הרבי מקוצק: כששמע יששכר על חשיבותה של מנוחת הנפש, "וירא מנוחה כי טוב", מה עשה באותו רגע? - "ויט שכמו לסבול, ויהי למס עובד"! הוא ידע והבין כי דווקא העמל, היזע והיגיעה, יביאוהו אל אותה מנוחה נכספת, שכל באי-עולם חושקים בה. הוא ידע שאין כמו העמל מה שמביא להרגעת הנפש. לא מותרות ולא תפנוקים. לא מכשירים אלקטרוניים ולא פלאפונים. רק הטיית-שכם לנשיאת העול.

מרן רבי גרשון חי בעולמנו כדי להמחיש בפני בני-הדור דמות נאצלת מן התקופות ההן, שמסרו לנו פריסת-שלום מאותו עבר קדום, שידע כיצד נושאים בעול! - בשמחה ובמנוחה. עול עצמי, עול של עבודת השם, וגם עולו של הציבור, על כל ענייניו - והכל במנוחת-הנפש.

אוי, כמה אנחנו זקוקים לטיפ-טיפה של מנוחה כזו! של רוגע נפשי מוחלט, שנוצר מתוך עמל ויגיעה-רבתי!

ולא ניכנס עתה לדיון מה הוא השלב הראשון ומה הוא השלב השני; האם מנוחת הנפש מגיעה מתוך העמל, או שעצם העמל יוצר את מנוחת הנפש. עיקר-העיקרים הוא, שנביא את עצמנו למצב שבו נוכל לשאוב מדמותו את התכונה שאפיינה אותו, והיא מנוחת הנפש, שכל-כך חסרה לנו.

כי אדם שצועד בדרך-חייו רק על פי הוראות תורתנו הקדושה, ומשתדל לא לזוז הימנה ולו בפסיעה קלה, יוכל להישאר תמיד במנוחת הדעת. המצבים העוברים עליו בחייו לא יִשְׁנוּ במאומה את מצב-רוחו. בין אם הוא נמצא עכשיו בחתונת בנו, ובין אם שוהה חלילה בין כתלי בית-חולים; בין אם הוא ליד הסטנדר באמצע היזמן, או ליד חוף-הים ביבין הזמנים. הראש שלו יהיה תמיד באותו מקום, ולא יסתחרר

מנוחת הנפש, אמר פעם חכם אחד, אין פירושה שהאדם יושב על כסא-נוח ואינו עושה מאומה... אדרבה; מי שזכה למנוחת הנפש, יש בידו אפשרות לברר כל דבר לעומקו, בירור אחר בירור, לצלול למצולות-כל-ענין, ולהוציא את המסקנה המבוררת ביותר, והנכונה ביותר.

כי המוח שלו אינו 'מעורבב'. חוטי המחשבה שלו יכולים להתנועע בקצב מהיר, ולנוע מכאן לשם כהרף-עין, אבל הוא נותר רגוע. כי יש לו מנוחת הנפש.

את אחת הראיות המובהקות לכך שמנוחת הנפש איננה יכולה להתפרש במונחים ההמוניים של תקופתנו, אפשר היה לקחת מאישיותו וקלסתרו המיוחדים של מרן ראש הישיבה, הגאון רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל, שעלה בסערה השמימה.

מנוחת הנפש שבה התאפיין, היתה ידועה בכל רחבי תבל. על פיה פסק והורה, חֲתָךְ וְחֲרָץ, את התשובות שהעניק לריבי-ריבאות האנשים שהגיעו למעונו. מעולם לא יצא מרן זצ"ל מכלי, ולמרות זאת - מי אינו יודע שגם השואלים שבאו עם השאלות הקשות ביותר, יצאו ממעונו עם התשובות המבוררות ביותר, שבאו-לעולם לאחר דיונים מעמיקים ופוריים, במהלכם הִפְעִיל - בעמל וביגיעה רבה - את כל נימי-מוחו, וזאת כדי שהשואל ייצא ללא כל ספקות ולבטים.

ופסוק מפורש בתורתנו הקדושה מעיד על כך שלא יתכן שמנוחה ורוגע מביאים את האדם להתנדנד על ערסל בחצר-ביתו... כאשר בירך יעקב אבינו את בנו יששכר, אמר לו: "וירא מנוחה כי טוב..." ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד". (בראשית, מ"ט ט"ו).

אם היה שומע בן-דורנו מילות ברכה אלה, המכריזות שמנוחת-הנפש היא אחד היסודות העיקריים להגיע אֶל פסגת הטוב, אֵלו פעולות ומעשים, חפצים ומכשירים, היו עולים במוח אותה שעה? לאיזה פסים חפץ מכוון את מחשבתו?

צילום שוקי לרר

עליו. כי הוא יודע בבטחה מה עליו לעשות בכל רגע נתון, וכיצד לקיים את רצון בוראו, כאן ועכשיו.

במצב כזה, המנוחה תעטוף אותו - ממילא! סערת-נפש מגיעה כאשר אדם אינו יודע את מקומו, ולא ברור לו מה עליו לעשות. הכוח הגשמי שלו סוחף אותו לכאן, והכוח הרוחני סוחב אותו למקום אחר, ומכאן ועד לסחרחרות עזה תהיה כבר הדרך קצרה.

רק כך אפשר להסביר את העובדה שגרמה לתדהמה בכל העולם היהודי, כאשר מרן ראש הישיבה אמר את שיעורו גם כאשר היה על מיטת חוליו בבית החולים, ומצב העיון שבו היה שקוע היה כאילו הוא נמצא עתה בהיכל הישיבה, או בחדרו בבית. אי אפשר היה להרגיש כלל שהוא מאושפז.

לא להתלהם, ולא להתיאש

כשאדם מתרגל לעשות תמיד את מה שמתבקש ממנו עתה, ולא חושב על מה היה אתמול ושלוש, ומה יהיה מחר ומחרתיים, הוא אינו מאבד את הראש. לעולם. וזה מה שמעניק לו את מנוחת הדעת.

בדרך זו מסביר הגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל את פירושו של המושג 'שבת שלום'. מה 'שלום' המיוחד שיש בשבת? אלא, בימי החול אנשים הולכים עֲצֵבִים, מפני שיצריהם נלחמים זה בזה; הנשמה והיצר הטוב מושכים את האדם לבית המדרש, ואילו הגוף והיצר הרע מושכים אותו אל התאוות והרצונות הגשמיים, ומכיון שאי אפשר למלא את רצון שניהם, נתון האדם במאבק תמידי, המביאו לידי עצבות, וזאת עד שהוא מצליח להביא גם את גופו למצב של רוחניות, כמו שדוד המלך אמר שרגליו נושאות אותו לבית המדרש.

אבל כאשר מגיעה שבת קודש, אמר ה'בן איש חי', גם הגוף מושך את האדם למצוות ולעשיית רצון הבורא, שכן מצוות היום הן עונג שבת במאכל ובכסות נקיה, ובעניינים נוספים. כך יוצא שגם המעשים הגופניים נגזרים מענייני הקדושה, וגם הגוף נהנה ממעשי המצוות הללו, ולכן השבת היא 'שבת שלום', בכך שהיא משכינה שלום בתוך האדם, בין הגוף לנשמה.

במצב כזה, וכאשר אדם נתון במנוחת הנפש, הוא מגיע אל ההחלטות הנכונות ביותר, וניתנת בידו היכולת לדון בכל מקרי-חיו לגופו של ענין. לא להתלהם יתר על המידה, וגם לא להתיאש מאיתור פתרונות לכל בעיה, ולו הקשה ביותר, המתעוררת אצלו בימי חיו.

הוא גם יגיב על כל דבר במנוחה ובשלווה, ולא כל אירוע יוציאנו משיקול-דעתו. גם אם מישוהו יפגע בו באופן מחפיר - לא יהיה אכפת לו כלל מזה. הוא וקונו, ואין עוד! הוא ותורתו, ומבלעדיה אין מאומה!

יציבות ברת-קיימא

בניגוד למה שאנחנו חושבים, לא מדובר בדרגות גבוהות מדי, וגם אנשים פשוטים בתקופתנו יכולים להגיע לכך, וכמובן - על-פי דרגתם ומדרגתם הרוחנית.

אבל כדי לחוש את הדברים הנ"ל לא צריך להיות 'מלאך'. ובימים אלה, כאשר תכונות הנפש של הנפטר 'מסתובבות' בעולם, נוכל לתפוס פה-ושם ממנוחת הנפש של מרן הגר"ג, ולעשות באמצעותה 'עסקים' של ממש.

הבה נלמד מדרכיו כיצד להגיע למנוחת הנפש, וכמו שהתבטא הסבא מקעלם שמנוחה זו היא 'הגלולה המתוקה של החיים', היא השמנונית של העולם הזה, כי אדם המעביר את חייו בשלווה ובמנוחה, וכנ"ל, אין מאושר ממנו.

אדם יכול להגיע למצב שלמרות שלא חסר לו מאומה, ויש לו דירה נאה, עם גינות ופרדסים, ומסביבו עומדים עבדים ומשרתים, אבל במציאות אין לו כל שמחה והנאה מכך. האם צריכים אנו לראיות שדירה נאה אינה גורמת לבעליה רוגע ושלווה?

ומי יחזיר לו את המנוחה, את יישוב הדעת? - רק החיים על פי התורה: שְׁלָמֶדוֹ אותו לחיות מתוך יציבות ברת-קיימא, ולא להסתחרר משום דבר.

להלן נצטט כמה סיפורים ועובדות מופלאות שהובאו על ידי רבנו המרא דאתרא, מרן הגר"ג זילברשטיין, ומהפרטים המלווים את החומר נוכל ללמוד על מנוחת-נפשו של מרן זצ"ל, שפיצצה תמיד בכל אבריו, הגשמיים והרוחניים, וגרמה לו להחליט בצורה חותכת, ולקבוע מסמרים ועובדות, בשאלות שעמדו על סדר-יומם של השואלים, כאשר אפשר להבחין בקלות שענין המנוחה והנעימות, וההתאמה למדרגתם של השואלים, עמד אצלו בראש סדר העדיפויות.

מרן הגר"ג זילברשטיין שליט"א

יראת שמים אינה נותנת די כוחות ללמוד; רק בכוחה של אהבת התורה לעשות זאת

את הדברים דלהלן שמענו ממרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל, ומהם אפשר ללמוד על החיוב לטעת בתלמידים את הטעם בלימוד.

יש דבר אחד - אמר מרן הגר"ג - שעליו מדברים הכי פחות, ובעצם הוא הדבר החשוב ביותר, ורבים לא יחכמו לדעת את השיטה והדרך כיצד לתקן את הדבר הזה, והוא - הצורך לתת טעם בלימוד לתלמידים, שהלימוד ימשוך את הלב, ויהיה מתוך אהבת הלימוד, מתוך סקרנות, מתוך שזה מעניין. זו היא דרך הלימוד המחויבת מהלכות תלמוד תורה.

אנחנו מבקשים בכל בוקר לפני התפילה, לאחר שמברכים בתחילת ברכות התורה אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לעסוק בדברי תורה, "והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפינו". המצוה

מרן הגר"ג זצ"ל בשמחת בית השואבה ברמת אלחנן, שנערכה בבית בנו הר"ג רבי יוסף זצ"ל

ה' "יולא הקפדן מלמד". קפדן, זה מלמד המשליט משמעת ביד קשה על התלמידים. משמעת כזו, היא משמעת של יראה ולא של אהבה, ועל ידי זה הילד אינו אוהב את מה שהוא לומד.

על המלמדים לדעת כי הנהגה כזו מצדו של המלמד אינה מחדירה בתלמיד את אהבת התורה, אלא רק גורמת לתלמיד שיפחד להפריע למלמד ותו לא.

ילד קטן אינו מבין מדוע מקפידים עליו

אמנם בכל כיתה יש כמה ילדים טובים, שמבינים היטב את הדברים שנלמדים, והם אוהבים את המלמד, שמעולם לא פגע בהם, ומאחר שלא היתה קפידה עליהם אף פעם, יכולים הם להצליח.

אבל ילדים אחרים שאינם טובים כל כך, שנפגעו מהקפידה של המלמד, הרי הם מקבלים דמות שלילית, ומפסיקים להעריך את המלמד. ילד קטן אינו מבין למה מקפידים עליו, ומה רוצים ממנו, וכבר אינו מרוכז, ואינו קולט את תלמודו.

האגרת של מרן ה'אמרי אמת' מגור שצוטטה ע"י מרן הגרי"ג

כל חינוך טוב מתחיל מהבית. אין תחליף לחינוך שכזה. במיוחד אם הילדים רואים אצל הוריהם ענווה והכנעה, הם נושמים את התכונות הללו, וגדלים על פיהן. מצאנו בעניין זה מכתב של כ"ק מרן ה'אמרי אמת' מגור זצ"ל שצוטט לא אחת ע"י מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין. המכתב מתמקד על ענין ההתגברות על המידות - בתוך הבית פנימה.

לאחר שה'אמרי אמת' כותב שעל האדם 'לקבוע בקרבו מידות טובות, עין טובה, נפש שפלה ורוח נמוכה', הוא מעורר על כך שעיקרה של הענווה היא 'להיות עניו אצל בני ביתו', כמו שמובא בתנא דבי אליהו: 'הוי עלוב ועניו לכל אדם, ולאנשי ביתך יותר מכל אדם'.

מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין, שציטט כאמור את מכתבו של ה'אמרי אמת', הוסיף ואמר על כך, שהענווה האמיתית של האדם מתבטאת דוקא בקרב בני ביתו, וכשאדם נמצא בתוך ביתו עם בני המשפחה צריך

היא לעסוק בדברי תורה, ומבקשים את הערבות וההנאה, כי בלא הנאה אי-אפשר וקשה עד מאד להמשיך ללמוד. יראה שמים אינה נותנת די כוחות לשבת וללמוד, וצריכים ללמוד מתוך אהבת התורה עם מתיקות הלימוד.

וכך היא המידה בכל המצוות כולן, שאי אפשר לעשותן מיראה לבד, וצריכים שתהיה גם אהבת המצוות. כמו שכתב המסילת ישרים (פרק י"ט) כי אהבת המצוות והשמחה בקיומם היא ענף מאהבת השם, שהרי זה בא כתוצאה מאהבת השם הקבועה וטמונה בעומק הלב של כל יהודי.

מתיקות התורה אצל ילדים צעירים

הערבות הזו בלימוד התורה קיימת גם בילדים קטנים, ואצלם זה ניכר באופן יותר בולט. הן ילד קטן שמתחיל ללמוד, בטבעו הוא נהנה לחזור על מה שלמד, אם כי זה תלוי במלמד שלו כיצד הוא מלמד. כאשר הלימוד הוא כמו שצריך להיות, בצורה המתאימה לפי כוחו של הילד, לפי כשרונותיו וטבעו, אזי הוא נהנה לחזור גם על דברים פשוטים מאד, והוא חוזר וחוזר ונהנה, והחזרה אינה משעממת לו. זו היא מתיקות התורה האמיתית.

הדבר ניכר אצל ילדים כבר בגיל צעיר, גם בלימוד אל"ף-ב"ת וקריאה, או בלימוד חומש, משניות או גמרא. ילדים המתחילים ללמוד גמרא, אם מלמדים אותם בצורה המתאימה, וכפי ששמעתי שיש בימינו חוברות הדרכה כיצד ללמד גמרא בצורה מעניינת שהילד יקלוט היטב את הנלמד, אזי הילד חוזר על תלמודו ונהנה מהחזרה. כאשר הלימוד הוא בצורה כזו, לא תיווצר שום בעיה, ובוודאי שהלימוד ימשוך אותו גם הלאה.

ברם, לעומת אהבת התורה והמצוות, יש דברים אחרים הבאים מחמת אהבת העולם הזה המושכים את הלב. יש כל מיני דברים המושכים את האדם, והיצר הרע ממציא המצאות חדשות לבקרים, שיש מהם הנמצאים בקירוב'מקום בתוך הבית פנימה.

והדברים ידועים, כי אלו שהלימוד שלהם נעשה מתוך יראה ובלי מתיקות, זה מפני שחסר להם ה"אשריך בעולם הזה" ששייך בתורה, כפי שאנו רואים ברוך השם שיש אושר כזה להרבה בני תורה. רובים מאלו שהמתיקות הזו חסירה להם נמשכים אחר מכשירים אסורים, הגורמים אסונות שאין לשער ואין לתאר.

שנינו בפרקי אבות (פרק ב' משנה

מרן הגרי"ג [במרכז] עם מרנן הגרא"מ שך והגרא"ש ברמן בהיכל הישיבה

שני האחים מרנו ורבנו לבית אדלשטיין. השמחה ליוותה אותם כל ימי חייהם [צילום מ. מ. צ.]

להיכנס לשיבה קטנה. כיון שכך, העבירו אותו לחיידר אחר כדי שילמד שוב את כיתה ח'.

בחיידר החדש היה מלמד פיקח, שהבין שתלמיד זה לפי רמתו לא יוכל לענות על כל השאלות במבחנים, ונתן לו רק שאלה אחת מתוך עשר שאלות שהיו לכולם, שאלה כזו שבודאי יידע ויוכל להשיב עליה בנקל.

הילד קיבל עידוד רב

ואכן התלמיד השיב על השאלה וקיבל 100 במבחן. אף אחד לא ידע שהמבחן שלו יכול רק שאלה אחת... התלמיד קיבל עידוד מהצלחתו, ואז התחיל המלמד להוסיף לו שאלות, עד שבסוף השנה היה יכול לענות על כל השאלות והפך להיות ככל הילדים האחרים, ונכנס לשיבה קטנה בלי שיהיה צורך בפרוטקציה... זו היא שיטת חינוך טובה מאד, אמר מרן הגר"ג.

ומעשה נוסף שראיתי בעיני, סיפר ראש ישיבת פוניבז', בילד שלמד בחיידר שרמת הלימוד בו היתה גבוהה, והיו בכיתתו ילדים רבים בעלי כשרונות יותר טובים ממנו. הילד המדובר היה אמנם ילד טוב, אך לא כל כך כשרוני, והיה הולך לחיידר לא בשמחה. היתה לו אמנם משמעת טובה, אבל הוריו הבחינו שאינו שמח כשאר הילדים בני גילו.

כאשר באו אליי בשאלה מה לעשות, יעצתי להם להעביר אותו לחיידר אחר, שבו רמת הלימוד נמוכה יותר, והילדים שם אינם בעלי כשרונות גדולים. הם עשו כך והילד הצליח שם מאד, ופרח והתעלה מתוך שמחה, וכבר נכנס לשיבה קטנה וישיבה גדולה, והוא יושב ולומד בהתמדה, ואוהב את הלימוד. רק כך אפשר להצליח.

לעומת זה סיפר לי לפני שנים רבות מלמד בכיתה ו', שהיה מלמד משניות לתלמידים עם פירוש הרע"ב, והילדים בכיתתו התנהגו יפה, מפני שגם המלמד התייחס אליהם כראוי. גם ההורים היו מרוצים ממנו, והעידו שילדים שלא הצליחו בשנים הקודמות - היו מצליחים אצלו במיוחד.

מדוע צריכים לבלבל את הילדים בפירושים?

פעם הגיע רב לבחון את התלמידים, ושאל שאלה אחת שאף אחד מן התלמידים לא ידע לענות עליה. התברר שהיתה זו שאלה מדברי התוספות יום טוב, והתלמידים למדו רק את פירוש הרע"ב. חלשה דעתו של אותו מלמד על כך שלא לימד לתלמידים את התוספות יום טוב, ונכנס אליי לשאול בדבר.

והשבתי לו כי אדרבה הוא צודק, כי מה זה משנה לילדים צעירים אם ילמדו בלי תוספות יום טוב, ומדוע צריכים לבלבל אותם בפירושים נוספים, הרי העיקר הוא שהם לומדים ונהנים. בחיידר ההוא היתה כיתה נוספת שהמלמד שלה לימד עם התוספות יום טוב, ופניתי למנהל החיידר - סיפר מרן הגאון רבי גרשון - ושאלתי אותו מדוע צריכים ללמד גם את התוספות יום טוב לילדים צעירים; ויתירה מכך, מדוע בוחנים אותם על דברי התוספות יום טוב. והשיב לי המנהל, שכל זה מפני שיש חיידר אחר שמלמדים שם תוספות יום טוב, והוא אינו רוצה להיות שונה מהם.

להתנהג איתם בענווה, ולהיות נכנע להם, ולא ידבר איתם קשות, וגם אם הוא רואה שעושים דבר שאינו מוצא חן בעיניו, ישתוק ולא יפגע בהם'.

מרן הגר"ג אמר עוד שבודאי זו היא מדרגה גדולה מאוד, כי מצד טבע האדם, מי שהוא בעליהבית, אינו יכול לסבול אם אחד מבני הבית מתנהג שלא כפי רצונו. ואם הוא רואה שעושים דבר נגד רצונו, מידת הכעס מתעוררת בו, ולכן האדם המתנהג בענווה בתוך ביתו, זה הוא נגד הטבע, והיא מדרגה גדולה מאוד, ואשרי מי שזוכה לה.

'ולזה צריך יגיעה שנים רבות'

ה'אמרי אמת: מסיים את אגרתו 'ולזה צריך יגיעה בשנים רבות'. מפני שהאדם נולד עם יצר הרע, וכדי לשנות את הטבע ולקנות את המידות הטובות, צריך עבודה ויגיעה במשך שנים רבות, ולא שייך לקפוץ למדרגות הגבוהות בבת אחת, אלא צריך להתקדם מדרגה אחר מדרגה על ידי התבוננות והרגל.

וכן כתב ה'מסילת ישרים' (פרק ט"ו) 'שלא ירצה האדם לדלג ולקפוץ אל הקצה האחרון ברגע אחד, כי זה ודאי לא יעלה בידו, אלא יהיה פורש והולך מעט מעט, היום יקנה קצת ממנו, ומחר יוסיף עליו מעט יותר, עד שיתרגל בו לגמרי, כי ישוב לו כמו טבע ממש'. וכן הובא ב'אבן שלמה' (אי ג') בשם הגר"א: 'אבל לא ידלג בפעם אחת אל קצה ההיפוך, רק ילך לאט לאט'.

אין זו בושה שהמלמד יאמר 'איני יודע'

סיפר מרן הגר"ג: מעשה שהיה בילד שלמד בשיעור ג' בישיבה קטנה, והר"מ שלו היה למדן ממש, והילד שהיה כשרוני נשבר פתאום, ולא ידעו מה הסיבה לכך. ההורים הלכו לפסיכולוגים וגם הם לא ידעו.

מה התברר? - הילד היה ישר ואמיתי מאד, וכיון שהר"מ לא הצליח להסביר לו כראוי את דבריו, והתלמיד לא הבין את השיעור, חשב הילד שהוא כבר 'אינו שווה הרבה'. כשאמרו זאת לר"מ, הגיב ואמר, ש...הוא מפחד מהילד הזה בשיעוריו, כיון שהוא שואל אותו שאלות ישרות, ואינו יודע מה לענות...

כיון שנתגלתה סיבת הדבר נפתרה הבעיה, על ידי שהסבירו לילד שהוא יותר כשרוני מהמגיד-שיעור שלו, עד שאין בכוחו של המגיד-שיעור לתרץ ולהסביר לו את כל דבריו. מותר לומר כך לילד, והמגיד-שיעור שהוא אדם ישר לא יפסיד מזה. כמורכב צריכים לדעת - ציין מרן - שאין מה להתבייש לומר לתלמיד 'איני יודע', ויש מחנכים ומלמדים ואפילו ראשי ישיבות שטועים בזה, שחוששים לומר זאת לתלמיד, ותחת זאת משתמטים מתשובה אמיתית. והאמת שאין בזה בושה, ואדרבה כך ירגיש התלמיד בענוותנותו של רבו ועריכו יותר.

המלמד הפיקח נתן לילד רק שאלה אחת מתוך 10 שנתן לכל הילדים

שמענו ממרן הגר"ג שסיפר על מעשה שהיה בילד שגמר כיתה ח' בחיידר, ולא ידע כמעט מאומה, ולא היה מתאים

בדיעבד לאחר שהנדנדות כבר מותקנות בגינה, רציתי לשאול האם ניתן לעשות בהן דבר-מה שיש בו משום קידוש השם וקיום רצונו בעולם? אה, איזו שאלה של בן-מלך! שאלה של איש-אצולה המעוניין לנצל כל חפץ כדי לכבד את מלכו!

השבנו לו מתוך דברים שאמר מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין, והובאו ב'דרכי החיזוק'. התרגלנו משום-מה לחשוב שמצוות מקיימים רק בבית הכנסת, או בזמנים מיוחדים, אבל מרן רבי גרשון כתב שכל אדם שיש לו משפחה, איזו כאשר הוא עוסק בצרכי המשפחה, הרי הוא עוסק במצוה, דהיינו מצוה של חסד עם אהבת הבריות.

מי שדואג לבני משפחתו, טורח בשבילם, ועמל לפרנסם ולמלא כל צרכיהם, מתעטר בכך בזכויות מרובות של חסד. זה קורה הרבה בהווה היומיומית שלנו, ואין אנחנו משימים לבנו לכך, וחבל. ומִפְקֵט מרן הגר"ג: האבא והאמא מחנכים את ילדיהם, ומזכים אותם בזכויות רוחניות עצומות, ולדוגמא:

ראש הישיבה סוֹחַב את התיק של הבחור לאורך כל הדרך

סיפור נדיר, המאפיין את היהלוד ילד' של מרן זצ"ל, בפשטות ובענוה מופלגת, הובא בקובץ 'אדיר במלכות'.

בחור צעיר שעשה את דרכו ליומו הראשון בישיבת פוניבז', ירד בתחנה בבני ברק הממוקמת ברחוב חזון איש. הבחור ירד מהאוטובוס, ופגש אדם בלתי מוכר לו. היה זה מרן זצ"ל שעבר שם באותה שעה.

הבחור פונה אליו בשאלה: "סליחה, אולי אתם יודעים איך מגיעים לישיבת פוניבז'?" ומרן השיב: "כן, אני הולך עכשיו לשם". שאל הבחור: "יומי אתה?" השיב מרן: "אני עובד שם בישיבה".

"אפשר לעזור לך עם התיקים?" – התעניין מרן, והבחור השיב בחיוב. נטל רבי גרשון תיק אחד, והחל לצעוד עם הבחור - בעונותו הנוראה - לכיוון הישיבה. כשהגיעו, הודה הבחור לעובד הישיבה שסייע בידו, והלה השיב: "אין בעד מה, בשמחה רבה".

למחרת, כשנכנס בפעם הראשונה להיכל הישיבה, נדהם הבחור לגלות כי מי שסחב לו את התיק הוא מרן ראש הישיבה בעצמו ובכבודו - - -

'עדיף להמתין שעה לאוטובוס, מאשר להפסיד דקה של מנוחת הנפש'!

האיטיות שבה נהג ללכת נבעה מעבודה עקבית בענין מנוחת הנפש. סיפור מפעים מסופר, שבצעירותו הלך פעם עם ת"ח נוסף לתחנת האוטובוס ברמת-השרון בדרכם לבני-ברק. בעודם רחוקים מעט מהתחנה הבחינו שהאוטובוס כבר נמצא שם, ואו-טו-טו הוא יתחיל לנסוע.

כיון שהאוטובוס הבא היה אמור להגיע רק בעוד שעה שלימה, הרי שבאינסטינקט טבעי החל הת"ח השני לרוץ לכיוון האוטובוס כדי להשיג אותו בעודו בתחנה, כדי לחסוך מעצמו את ההמתנה הארוכה.

אבל מרן זצ"ל המשיך בהליכתו הרגועה והשלווה, כאילו לא אירע דבר. "עדיף להמתין שעה לאוטובוס, מלהפסיד דקה אחת של מנוחת הנפש!" - אמר.

אמנם פשוט שאין זו טענה! וכי אם בחיידר השני עושים כך, זו סיבה לעשות כמותם! המלמדים בחיידר צריכים לעסוק אך ורק בהצלחת החינוך של תלמידיהם, והילדים מצליחים במידה שווה גם בלא תוספות יום טוב!

מֶרֶן הֵכִין אֶת הַשִּׁיעוּר ב...מטבח

לפני שנים רבות בא אליי רופא וסיפר בהתפעלות רבה על ביקור שערך בבית פלוני, וראה שם הנהגה למופת של חתן ולשוויגער שלו. הרופא תיאר בפניי כיצד החתן, ורעייתו, מפקירים בפני השוויגער את כל הדירה, וכשבעלהבית היה צריך להכין שיעור, הוא עשה זאת ב... מטבח.

האדם הנכבד ההוא ישב עם עשרות ספרים והכין את שיעורו בין הסירים במטבח, תיאר הרופא.

היה זה מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין, שכיד בצורה מופלאה את חמותו, הרבנית דיסקין ע"ה, ונתן בכך דוגמא למופת כיצד מתנהגים עם חמות.

הרה"ג רבי אברהם פולק, ראש ישיבת 'קרלין סטולין', הוסיף לספר, שאחד הת"ח ברמת אהלן סיפר לו שיום אחד התקשר מרן הגר"ג אדלשטיין לכמה ממקורביו, וסיפר להם בשמחה רבתי ש'ברוך השם הצלחתי הבוקר לגרום לחמותי לאכול לֶפֶן'.

לְרָצוֹת שֶׁלְעֻקְרַת-הַבֵּית יֵהיָה טוֹב

מרן, בהזכרתו לאברך, אמר: "צריך להיזהר מאוד מכל מילה העלולה להתפרש כפגיעה. כל מילה כזו היא איסור חמור, וגורמת נזק גדול לשלוש-הבית.

כאשר התורה מצווה את הבעל לאהוב את אשתו, הכוונה היא לרחם עליה, לְרָצוֹת שִׁיהיָה לָהּ טוֹב, ולחפש עצות כדי שהיא תרגיש טוב ותשמח בחייה.

וילכד את האשה, פירושו לדבר אליה בצורה מכובדת, ולא כמו אל ילדה קטנה. דבר זה הוא חיוב גמור ולא רק עצה טובה. ואם נוהגים כך, יש השראת שכינה בבית.

החסד שעושים בבית ובגן-הילדים

נספר כאן מעשה נוסף על יהודי, שהתנהג כבן-מלך, וביקש לדעת כיצד לפאר את שמו של השי"ת, גם בדבר הנחשב לכאורה כמוצר גשמי לחלוטין.

הגיע אלינו יהודי עשיר, המנצל כל רגע מזמנו הפנוי ללימוד תורה, וסיפר שכאשר בנה לעצמו דירה חדשה, ונטע ליד הדירה גינה עם עצי פרי ושיחי-נוי, החליט הקבולן שעבד במקום לשלב בגינה גם כמה נדנדות, המשמשות למשחק ילדים. אני אישית לא ביקשתי זאת ממנו, סיפר השואל, אבל

כבוד התורה בהיכל הישיבה

האברך, ומבקש לחזק את עמיתיו, אבות לילדים, ולהורות להם את הדרך הנכונה בחינוך.

מלבד העצה הטובה שיש כאן, הוא אומר, להעסיק את נפש הילד ב'צמיחה', ולתת לו את ההרגשה שהוא מצמיח דברים אחרים, הרי שאני, האב, טפחתי בו את השמחה והרענונות - מבלי שהוצאתי מפי את המילה 'לא'.

'מי אמר לך איזו תפילה יותר טובה'?

גם יהודי פשוט יכול לשאת תפילה שתשימע במרומים, ולפי מה שנראה בקטע הבא, יתכן שהכוח הנתון בידי יותר משל אנשים אחרים, גדולים יותר ממנו.

הגאון רבי צבי יהודה אדלשטיין שהתפלל בבית מדרשו במשך שנים רבות כש"ץ בר"ה וביוה"כ, נאלץ לאחר פטירת אביו - מרן הגאון רבי יעקב זצ"ל - לעשות את הימים הנוראים בבית הכנסת המרכזי של רמת השרון, שם הוא מכהן כמרא דאתרא, כמ"מ אביו.

הגרצ"י התפלל לפני התיבה גם במנין האברכים ב'אהל קדושים' בישיבת פוניבז', בו מתפללים כ-800 אברכים, שם עבר לפני התיבה במשך עשרות שנים.

לפני ההחלטה לעשות את הימים הנוראים ברמת השרון, התייעץ כמובן עם דודו, מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין. בתחילה חשב הגרצ"י לשהות בשני המקומות גם יחד, ולעשות את הדרך ברגל מרמת השרון לבני ברק, וכך יוכל לתפקד כרגיל, בכל המניינים, ולא לשנות מהרגלו בשנים קודמות; אבל מרן הורה לו להישאר במשך ראש השנה ברמת השרון.

הגרצ"י מספר שמרן הגר"ג אמר לו משפט שצריך לחרוט היטב על לוח-הלב. 'מי אמר לך איזו תפילה יותר טובה?' דהיינו, שגם אם לנו נראה שבמנין מסוים תתקבל התפילה יותר, צריך לדעת שרק הקב"ה יודע את טיבן של תפילות.

תפילה, תפילה, אם היינו זוכים לידע את ערכה האמיתי, ועד כמה אפשר לפעול באמצעותה כדי להירפא מכל תחלואינו, היינו מניחים בצד את כל ה'אמצעים' האחרים, ומקדישים את מאמצינו אך ורק לענין זה.

מרן הגר"ג זילברשטיין עם ראש הישיבה

כשהילד מתחיל לדבר, מלמדים אותו לומר 'תורה ציווה לנו משה', ופסוק ראשון של קריאת שמע, וכן מלמדים אותו לומר 'מודה אני' ושאר דברי קדושה.

ואף על פי שהוא עדיין קטן מאד, ובקושי התחיל לדבר, ועדיין אינו מבין פירוש המילים, ורק יודע לבטא אותם בפיו, כבר מלמדים אותו שיידע לומר בבוקר 'מודה אני', ויגלגל לשון עם פסוקי שמע ישראל. וכל זה הוא בבחינת חסד!

'אבא שלנו היה מורה לנו לצאת אל הגינה שמחוץ לבית, ולעסוק שם בזריעת ירקות ובנטיעת פירות' - סיפר מרן רבי גרשון על אביו

אם אנחנו רוצים לקרב את הילדים אלינו, ולגרום להם שלא ילמדו דברים לא טובים מחבריהם, עלינו לשנות את הגישה, ובמקום לומר 'לא' על כל דבר וענין, אפשר להציע בפניהם חלופות ליחפצי-ההנאה' המצויים בצד-שכנגד.

דוגמא לכך נוכל להביא, אמר מרן הגר"ג זילברשטיין, מאברך ת"ח שילדיו שלמדו בכיתות הגבוהות של החיידר החלו לדרוש ממנו להביא הביתה כל-מיני דברים שאינם עולים בקנה אחד עם רוח התורה. 'למרות שלא היה מדובר בחפצים טמאים, העלולים להזיק לטהרת-ליבם של הילדים, הבנתי שבית יהודי צריך להיות נקי גם מדברים כאלה', מספר האברך.

והנה, גם מיוזענו זה, במקום לומר 'לא', פעל בצורה חיובית, והציע לילדיו הצעה אחרת. הוא זכר שהאחים לבית אדלשטיין, הלא המה מרן הגאונים רבי יעקב ורבי גרשון זצ"ל, סיפרו שבילדותם ברמת השרון למדו לבד עם אביהם, רבי צבי-יהודה זצ"ל, שהעדיף לא לשולחם לישיבה.

מדי פעם היתה תוקפת אותנו אווירה של בדידות, סיפרו האחים הגאונים, ואבא שלנו שראה זאת היה מורה לנו לצאת אל הגינה שמחוץ לבית, ולעסוק שם בזריעת ירקות ובנטיעת פירות. ואכן, העיסוק הזה בעבודת האדמה נטע בנו שמחה ורענונות, ומיד לאחר מכן חזרנו אל הלימוד במשנה-מרץ...

הלך גם האברך שלנו למשתלה הקרובה, רכש שם כמה זרעים בשקלים בודדים, והביאם לילדיו שצצאו מיד אל החצר והחלו להתעסק בזריעה...

כל ילד קיבל את השתיל שלו, ואת 'חלקת-השדה' הפרטית שלו בחצר, וכך, כאשר הם חוזרים מדי יום מהחיידר, הולכים הילדים אל פינת-הירק שלהם בחצר, משקים ועודרים, מטפחים ומנכשים, ומגדלים את הזרעים... שלא-לדבר כבר על כך שהם החלו להתעניין, וללמוד, את הלכות תרומות ומעשרות... 'העיסוק החיובי הזה השכיח מהם, באחת, את כל הדברים האחרים שביקשו ממני להכניס הביתה', מספר

התמונה האחרונה של מרן הרב שליט"א עם רבי גרשון זצ"ל, בשמחת אירוסין נינת מרן זצ"ל עם נכדו של מרן הרב שליט"א, בן חתנו הגרד"מ סטנבוים

'במקום לבחון אותי, שאל מרן צ"ל האם סידרו לי כבר מקום לַשְׁבֵּת בהיכל הישיבה'...

מחמיא מאוד: 'תמשיך לחדש... זה מצוינ' וכו'. אבל כשהסברה לא היתה 'מוצלחת', היה מפטיר 'צריך עיון'...

פעם אמרתי לפניו סברה, ולאחר מעשה התברר לי כי היא נסתרת מגמרא מפורשת. ורבי גרשון - שמעולם, ממש מעולם, לא העליב ולא פגע באף אחד מתלמידיו - לא ביטל את דבריי. 'צריך עיון', אמר, וסלל בפניי את הדרך להגיע אל חקר האמת. פניו המאירות האירו את עיני בתורה, וגרמו לי לתגבור החשק בלימוד.

לעשות הכל בנחת

לפני כמה שנים אמר מורי-ורבי מרן רבי גרשון, בשם המשגיח מרן הגה"צ רבי א"א דסלר, כי 'הלומד תורה ואינו מתאמץ בכל כוחותיו בלימוד, נקרא מבזה את התורה'. הדברים הסעירוני והטרידוני מאוד; היתכן שאדם יושב בישיבה או בכולל במשך יום שלם, ועוסק בתורה ואף לומד בהתמדה, וגם מתאמץ, אבל לא מתאמץ די, ייתבע על ביזוי התורה?!

ניגשתי אל מרן ראש הישיבה כשכולי נסער, ושטחתי בפניו את קושייתי. רבי גרשון, שחש בטלטלה העוברת עליי, נטל את ידי ואמר בְּרוּךְ: 'בנחת, בנחת; הכל צריך לעשות בנחת; רק בנחת'...

תמיד השריש בנו, תלמידיו, שהתורה היא מאוד מאוד מתוקה, וגורמת אושר לאדם, ולכן צריך לעשות הכל בלי לחצים, אלא רק להתענג בלימוד התורה הקדושה.

מרומם ומשבח את בעל-הבית

בשבע-ברכות של בתי הראשונה תחי' (הנשואה לחתני, הרה"ג רבי אלעזר ברלין שליט"א) הגיע ראש הישיבה לכבדנו, אף שכבר השתתף בחתונה, ונשא מדברותיו. בתוך דבריו הוסיף שבחים על אחד מבני המשפחה, ועשה זאת מעל-ומעבר...

כשפגש בן-המשפחה את הגרי"ג לאחר האירוע, שאל אותו כיצד להודות לו על שריגש ורומם אותו כל-כך באותו מעמד של השבע-ברכות?

והוא בענותנותו השיב: 'לא צריך להודות. לא. לא. רק קפצתי לרגע. על מה יש להודות? ונתן את ההרגשה שאין מדובר כלל וכלל בגדול-הדור שבא לדבר, אלא באברך צעיר שקפץ לרגע כדי לשמח את חבריו...'.

מבחן הקבלה לישיבה

בבחרותי, בגיל 16.5 לערך, לאחר שהתקבלתי לישיבת פוניבז', הוצרכתי - כדי להתקבל סופית - לומר 'שטיקל-תורה' לאחד מרבני הישיבה. ניגשתי להתייעץ עם דודי, מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי צ"ל, ואמר לי שכדאי לגשת לרבי גרשון. עשיתי כדבריו, טרחתיו והכנתי שטיקל, ורעדתי מפחד... מחשש שמא רבי גרשון יַעֲרִים קושיות על הדברים שאגיד, או יפרוך אותם וכו'.

ניגשתי לחדרו בחיל ובמורא, ואז - בטרם פציתי את פי להרצות לפניו את דבר-התורה, הוא פונה אליי באבהיות, ובמאור-פנים ושואל: 'כבר יש לך מקום לשבת בישיבה? אתה מסודר? אם פעם תהיה רעב, ולא יהיה לך מה לאכול, אתה יכול לבוא אליי, ואני אסדר את מה שתצטרך'... ונתן לי את ידו, וברכני בחביבות. הסתיימה הבחינה התקבלתי.

הוא גם הוסיף לבנו, ידיד-נפשי הגאון רבי ישראל שליט"א, ששהה בבית באותה שעה: 'תראה אם הוא מסתדר, או זקוק לעזרה'...

כיצד כותבים הסכמה?

כשהחילתי להוציא ספרים בס"ד, ניגשתי עם הספר הראשון 'אבני חושן' (על שלושת חלקיו) אל רבי גרשון, כדי לבקש שיכתוב לי הסכמה לספר.

מרן צ"ל ישב והחל לכתוב. לאחר שסיים, הוא פונה אליי, מראה לי את הנוסח ושואל: 'האם לדעתך כתבתי כאן מספיק

שבחים, או צריך להוסיף עוד? השתוממתי על ענוותנותו העצומה, ועל טובת-העין המופלגת...

כשסיים לכתוב את ההסכמה, קיפל את הדף מתוך דיוק סימטרי, הגישה אליי ושאל: 'כיצד אתה לוקח את ההסכמה?' 'בכיס', השבתי.

הרב לא היה מרוצה... קם מכסאו וניגש לארון. גחן והתכופף למגירה התחתונה, הסמוכה לרצפה, הוציא מעטפה, הכניס את המכתב למעטפה, והגישה לי בכבוד...

מעולם לא העליב תלמיד!

פעמים רבות מאוד זכיתי לדבר איתו בלימוד. בדרך כלל כשנאמרה בפניו סברה טובה, היו פניו מאירות והיה

עובדות מאלפות, המסופרות בדמע וברגש רב, על מרן רבי גרשון אדלשטיין צ"ל, מאחד מתלמידיו המובהקים, הגאון רבי אברהם-יעקב זילברשטיין, בן רבינו מרן המרא דאתרא, ראש כולל יקצות החושן, ומחבר הספרים 'אבני חושן', 'אבני חפץ' ועוד

מרן צ"ל עם הגאון רבי אברהם יעקב זילברשטיין

סכנת הפרסום ועין הרע

אשנת של: מרן הגרי"ג אדלשטיין זצוק"ל

***לא לפרכס את גידול עולם הישיבות**

***לא לפרכס את הגיעו לגיל 100**

***לא לפרכס את גאונותו בתקיעות**

פרסום מזיק ברוחניות ובגשמיות

מרן הרב שטיינמנצ"ל - פרסום זה דבר מזיק ברוחניות ובגשמיות!!

לכך כשהוציא את ספריו לא כתב בפירוש מיהו המחבר, ורק ברמז. ספר הגר"ד דיסקין - רצו לעשות הכנסת ספר תורה- עם כנס בוגרים גדול!!!

אמר רבינו מיד- לא!! לוחות ראשונים שניתנו בפרסום- נשברו. ת"ח שכב בבי"ח בא רבינו לבקרו, ואמר שזה מעין הרע- שיותר מדי מצליח.

רבינו אמר שאותם שעושים להם חתונה בפרסום גדול, או שמקבלים דירה גדולה אח"כ הרבה פעמים אין להם ילדים. שאנשים רואים שיותר מדי טוב להם ועושים עין הרע. רבינו אמר לראש ארגון 'בני עולם'- שרוב אלו שאין להם ילדים או מפני שעשו להם חתונה מידי מפוארת, או שנתנו להם דירה מידי טובה.

ואנשים שואלים למה זוג צעיר צריך לקבל 4 חדרים? ואחר זמן בא ראש הארגון לרבינו, ואמר שבירר הדבר והתברר לו שכן הוא. צדיק כתר יפרח שפי"א

משנתו של מרן הגרי"ג אדלשטיין - הפרסום מסוכן ומזיק ויש בו עין הרע. הרבה אנשים לא מבינים את זה, ושמחים כשפרסמים אותם!! כי האדם מטבעו רוצה שידעו את החשיבות שלו, וכששומע שמחשיבים אותו הוא שמח בזה. אבל האמת היא שאם לא היו מחשיבים אותו היה הרבה יותר טוב לו. (דרכי החיזוק)

הביקור הסודי בבית מרן - שלא פורסם...

הזמן הוא בחודש אלול תשפ"ב, כעורך עיתון בא לידי - תיעוד בו נראה **ראש הישיבה** בן ה-99 תוקע בשופר בחודש אלול. אני גם תוקע בביה"כ בר"ה וגם ליהודים רחוקים המלאכה הזאת עולה במאמץ רב. התחושה בשפה העליונה הולכת לאיבוד והקושי ניכר כאן אני רואה יהודי כמעט בן 100 שתוקע בצלילות מופלאה. כיצד יתכן הדבר? מה הסוד? נאמר לי תעלה לראש הישיבה ותבקש קורס מזוז בתקיעה קלה. עליתי לראש הישיבה לרח' ראב"ד 17, שופרי בידי.. מרן רב גרשון הנהן בראשו והיטה אוזנו כאפרכסת רציניות תהומית, ובסוף אמר, עכשיו אתה תוקע מצוין. ואז ביקשתי כמה טיפים לתקיעה נכונה ממרן- בעל התוקע הוותיק ביותר שהיה בדרונו... איך גורמים שהשפתיים לא יכאבו אחרי תקיעות רבות? וראש הישיבה העניק לי עצה.. אחרי שהפלגתי מרח' ראב"ד השיגה אותי שיחת טלפון מבית הרב. על הקו אחד מנאמניו של גדול הדור- "הראש ישיבה ביקש אם אפשר לא לכתוב על הביקור שלך". מדוע לא לכתוב??? ניסיתי להבין מדובר בעוד ביקור מיני רבים, שמתקיימים מידי יום בחדרו. אז היכן בעיניו? עין הרע הרעה התשובה הפשוטה- העפתית... הרב בגיל המופלג- אז היה בן 99 חושש מפרסום העובדה שבגיל כה מבוגר, עדיין תוקע בשופר. ותקיעותיו יוצאות צלילות וחזקות, יותר משל אברך חסון שכוחו במותניו. לפני חודש שוב נתקלתי בחששות של ראש הישיבה מעין הרע. ושוב קיבלתי טלפון מבית הרב. בימים הקרובים יחגוג ראש הישיבה 100 שנות חיים. והוא חושש שיהיו עיתונים שירצו לכתוב על זה. כעורך עיתון אשמח שתדאג שלא יכתבו על העניין.

מרן לא ביטל שיעור אפילו בחדר טיפול נמרץ

הרב חושש מעין הרע - הבטחתי לסייע. תמיד שמחתי לכבד כל בקשה כזו שהגיעה מרח' ראב"ד. (תקציר- אריה. א. י"ב סיון. תשפ"ג)

שיעור לתלמידיו גם בטיפול נמרץ

אין זה סוד **שרשכבה"ג מרן ראש הישיבה** זצוק"ל הורה לסובביו להימנע מפרסומים מיותרים על הצלחות מפני עין הרע. אנשי ציבור שהגיעו אליו שמעו גם הם ממנו, שאין להרבות בפרסומים על מעשיהם מהטעם הזה של עין הרע. גם אנחנו בעיתון, פעלנו לפי הוראתו וסיפורים רבים נגנזו מאותה סיבה. נציין כאן 2 דוגמאות: * כחודש לפני פטירתו, ציין רשכבה"ג זצוק"ל 100 שנים להולדתו. אך טבעי היה שנמצא מקום לציין זאת בעיתון בברכת 'עוד יובון בשיבה' וכן בברכות לבריאות לאורך ימים ושנים. אולם הוראתו הישירה הייתה להימנע מכך מפני עין הרע * אירוע נוסף התרחש ערב שבועות. בעבר בכל ערב מתן תורה, ציינו בכתבה נרחבת ואפילו בכותרות הראשיות, את מספר לומדי התורה- תלמידי הישיבות ואברכי הכוללים, עם דגש על "הגידול המבורך בעולם התורה". כך ביקשתי לעשות גם השנה. כאשר הצעתי זאת לעורך הראשי ולמזכיר הוועדה הרוחנית, ענו לי שניהם כאחד "הראש ישיבה מתנגד לכך נחרצות מפני עין הרע". וכאן מגיע הסיפור לנקודה המרכזית: בעיצומה של ההלוויה, סיפר נכדו, ונאמן ביתו, הרב מרדכי פלאי, לאחד ממקורביו מרן זצוק"ל שדיבר עמו ביקש לנחמו, כי מרן ראש הישיבה זצוק"ל נפטר מתוך כתיבת השיעור ושרק אתמול מסר שיעור בחליפה ועניבה במחלקת טיפול נמרץ ואף יש תמונה שתיעדה את זה. השומע, שדמע והתרגש מאוד למשמע הסיפור אמר לר' מרדכי: "למה שלא יידעו מזה כל עם ישראל?" ענה לו ר' מרדכי: "אכן אתה צודק. בחיי חיותו נמנענו כ"כ הרבה פעמים מפרסום מחשש לעין הרע, וכך תמיד היה אומר לנו מרן זצוק"ל להימנע מפרסום, אבל אם היה בכך תועלת לזיכוי הרבים, היה אומר לנו שאפשר לפרסם. כעת שאין כבר חשש עין הרע, זה יכול להביא לחיזוק ותועלת שיראו כל עם ישראל איך נפטר מרן במיתת נשיקה עם התורה האהובה עליו כל כך. (יחד. י"ג סיון)

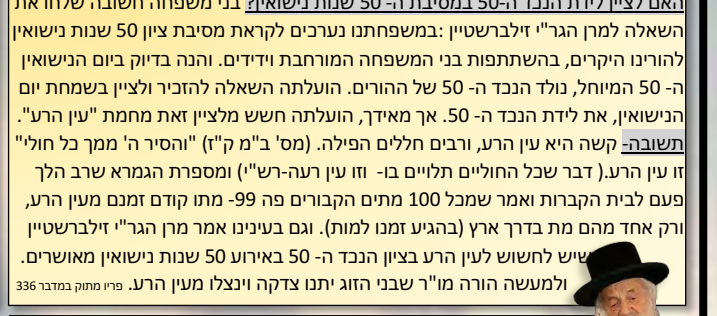
עין הרע בחתונות ובמפגשים

מרן הגר"י זילברשטיין - חתונה של עין הרע - אשה שיש לה ארבע בנות קטנות, הלכה לקנות לבנותיה שמלות לחתונה משפחתית, סט שמלות תואם בדיוק באותו סגנון ובאותו צבע.

מרן הגר"י זילברשטיין אמר לאשה- שהיא מזמינה לעצמה עין הרע בחתונה, שכן ישנם אחרים שטרם זכו להיפקד... וכשהילדות תיראנה לפניהן לבושות כולן בצורה כה מרשימה ונוצצת ע"י לבוש אחיד, וההורים מציגים אותם באופן בולט, כדי שכולם יראו ש"הנה כל אלו בנותינו"- הן עלולות להיפגע ח"ו בעין הרע. (פריו מתוך דברים 129)

האם לציין לידת הנכד ה-50 במסיבת ה-50 שנות נישואין? בני משפחה חשובה שלחו את השאלה למרן הגר"י זילברשטיין: במשפחתנו נערכים לקראת מסיבת ציון 50 שנות נישואין להורינו היקרים, בהשתתפות בני המשפחה המורחבת וידידים. והנה בדיוק ביום הנישואין ה-50 המיוחל, נולד הנכד ה-50 של ההורים. הועלתה השאלה להזכיר לציין בשמחת יום הנישואין, את לידת הנכד ה-50. אך מאידך, הועלתה חשש מלציין זאת מחמת "עין הרע".

תשובה- קשה היא עין הרע, ורבים חללים הפילה. (מס' ב"מ ק"ז) 'והסירה ה' מן כל חולי' זו עין הרע. (דבר שכל החוליים תלויים בו- וזו עין רעה-רש"י) ומספרת הגמרא שרב הלך פעם לבית הקברות ואמר שמכל 100 מתים הקבורים פה 99 מתו קודם מזמננו מעין הרע, ורק אחד מהם מת בדרך ארץ (בהגיע זמנו למות). וגם בעינינו אמר מרן הגר"י זילברשטיין שיש לחשוש לעין הרע בציון הנכד ה-50 באירוע 50 שנות נישואין מאושרים. ולמעשה הורה מר"ר שבני הזוג יתנו צדקה וינצלו מעין הרע. פריו מתוך במדבר 336

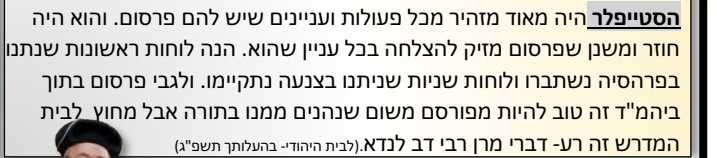

עין הרע בלבוש ותכשיטים

מרן הגר"ש ואזנרצ"ל בספרו- 'שבט הלוי' (ח"ו, לג) המתקשטת במיני תכשיטים בהפרזה יתירה מושכת עליה עין הרע!! לא דווקא של פריצות, אלא קנאת רעותה!! בוודאי עושה איסור!!

הסטייפלר- פרסום מזיק להצלחה

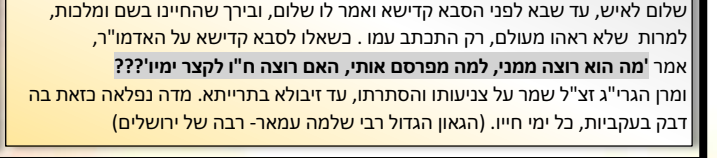
מובא על משה רבנו שהיה עניו מכל האדם אשר על האדמה. מהי ענווה? תשובה: לעשות הכל בצנעה. וכשעושה דבר בפרסום ובגדול מזיק. **הסטייפלר** היה מאוד מזהיר מכל פעולות ועניינים שיש להם פרסום. והוא היה חוזר ומשנן שפרסום מזיק להצלחה בכל עניין שהוא. הנה לוחות ראשונות שנתנו בפרהסיה נשתברו ולוחות שניות שניתנו בצנעה נתקיימו. ולגבי פרסום בתוך ביהמ"ד זה טוב להיות מפורסם משום שנהנים ממנו בתורה אבל מחוץ לבית המדרש זה רע- דברי מרן רבי דב לנדא. (לבית יהודה- בהעלותך תשפ"ג)

מהרש"א אלפנדר- למה אתה מפרסם אותי?

מרן ראש הישיבה הגרי"ג זצוק"ל עמד על משמר הנהגתו וקיים מאמר חז"ל: 'קבל וחי' מרן העלים עצמו ולא החזיק טיבואת לנפשיה. כאשר הגיע לארץ כ"ק **האדמו"ר ממונקאטש** בעל שו"ת מנחת אלעזר זצ"ל, שהיה מעריך גדול של הסבא קדישא **מהרש"א אלפנדר** זיע"א, בצורה יוצאת מן הכלל, וכשהגיע לארץ לא נתן שלום לשום אדם עד שהתפלל בכותל, וגם לא נתן שלום לאיש, עד שבא לפני הסבא קדישא ואמר לו שלום, ובירך שהחינו בשם ומלכות, למרות שלא ראוה מעולם, רק התכתב עמו. כשאלו לסבא קדישא על האדמו"ר,

אמר **מה הוא רוצה ממני, למה מפרסם אותי, האם רוצה ח"ו לקרר ימיו???** ומרן הגרי"ג זצ"ל שמר על צניעותו והסתרתו, עד זיבולא בתרייתא. מדה נפלאה כזאת בה דבק בעקבותיו, כל ימי חייו. (הגאון הגדול רבי שלמה עמאר- רבה של ירושלים)

איזה ערך מוסף הילדה קיבלה

חייבת לשתף אתכם בשיחת טלפון שהתקבלה
אצלי לפני זמן קצר

היא התקשרה אלי לפני כמה שבועות, שכנתי
לשעבר "יהודית אני חייבת לשלוח אליך את
הבן שלי, מוישי (בן 7) דחוף... הוא סובל
מתופעה לא נעימה שמרחיקה את חבריו ממנו
(בשעות היום) וניסיתי המון טיפולים, תרופות
וויטמינים... זה לא עוזר... חשבתי שאולי זה
יושב על קושי רגשי, מה את אומרת? הטיפול
שלך יכול לעזור לי כמו שזה חולל פלאים אצל
רחלי (בת ה-9)? זוכרת אותה לפני שנה?"

בהחלט, בואי לבדיקת אפיון, נאבחן ונבדוק
התאמה. תגיד, אם כבר אנחנו מדברות, איך
את מסכמת את תוצאות הטיפול אחרי שנה של
הפסקה? איך הבת שלך היום?

"תקשיבי קיבלתי ילדה חדשה, היא הגיעה אליך
במצב כל כך ירוד, ילדה חרדתית, חסרת בטחון
עצמי, נתקעת בדיבור, לא הזמינה חברות
הביתה, פיתחה שיעול טורדני שהופיעה כשהיא
התרגשה ונלחצה"....

ועכשיו היא זורמת מאד בחברה, אהובה כל
היום מזמינה חברות, עלתה ברמת הציונים
בלימודים-בצורה משמעותית...ויותר מזה
היא לא נלחצת מכל דבר, אתן לך דוגמא:
הגיעו שוטרים לבנין שלנו, (לא אלינו כמובן)
כל הילדים נלחצו והיו מפוחדים לשמוע את
הצעקות. רחלי הפתיעה אותי בתגובתה, היא
צחקה והתיחסה לארוע בצורה בוגרת וחוויתית
ולא איבדה עשתונות... ויש לי עוד הרבה
דוגמאות בהן נדהמתי לראות את ההבדל בינה
לבין אחותה בהתמודדות בכל מיני מצבי לחץ.
את שליחה מדהימה את לא מספיק מפרסמת
את המכון שלך ואת התועלות היחודיות של
השיטה"

כך טענה לי, "אני בתור דוברת אידיש, מבית
שמרני - לא יכולה לשלוח לכל מטפל בגלל
הקושי השפתי והעקרונות החינוכיים שלנו ...
אצלי, בגלל שהטיפול בנוירו פידבק אינו מחייב
שיחה ... וכל התכנים הותאמו ולא נגדו את
העקרונות החינוכיים שלנו - שלחתי אותה בלב
רגוע... ואת זוכרת כמה לא האמנתי שבעיית
השטף בדיבור יכולה להשתנות... כי זה תורשתי
במשפחה שלנו, אם לא קופת חולים שהחזירה
לי חלק מההוצאה... לא הייתי מנסה..."

אך היום אחרי שראיתי שזה פשוט עובד ... אני
לא גומרת לספר לאנשים בסביבתי על המכון
המיוחד שלך... אני רואה בזה ממש שליחות...
אשמח שתשלחי אלי מתעניינים והם ישמעו
מ"כלי ראשון" על החוויה והטיפול...

כל מילה מיותרת):

תתקדמו ל-NFD

הורים,
גם אתם חסרי אונים עם הילד?
ניסיתם מגוון טיפולים והילד
עדיין מתקשה?

*כלי יעיל
לטיפול ממוקד
בפעילות המוח

בשילוב טיפול *בנוירופידבק דינמי

באמצעות הטיפול במכון NFD
פעילות המוח תגיע לאיזון על ידי גירוי שמיעתי ללא מאמץ
כך ילדכם יוכל לתפקד באופן מטיבי כמו שתמיד חלמתם.

בזמן הטיפול הילד מאזין לתוכן
והמח פשוט עובד. אתם, צפו לתוצאות.

למה טיפול במכון NFD?

- **ללא מאמץ** המטופל יושב ומאזין לתוכן ללא
שיתוף פעולה מצידו.
- **דיסקרטיות** אין צורך באבחון הבעיה, בזמן הטיפול
המוח משפר יכולות.
- **התאמה אישית** רמת החשיפה של התכנים
בהתאמה לרצון ההורים.
- **יעילות** משפיע בו זמנית על תחומים שונים.
- **מותאם גיל** גישה מיוחדת לילדים.

המכון לטיפול
ניוירופידבק דינמי

- 18 שנות ניסיון בטיפול עם ילדים •

צרו עוד היום קשר לקביעת פגישת אבחון

גם אתם יכולים להתקדם לתוצאות!

053.317.2622

nfd2622@gmail.com • גינות דוד 12 בני ברק

בזכות ילדי לקראת שבת!!!

RABBI YITZHAK SILBERSTEIN
Rabbi of Ramat Elchanan
Bnei Brak

יצחק וילברשטיין
רב שכונת רמת אלחנן
בני ברק

כס"ד, יום י"ג אלול ה'תש"ס

היום י"ג אלול ה'תש"ס
ביום ג' ואל"ה ה'תש"ס
לצ"ע צ"ל ק"מ וא"צ
י"ב ה'תש"ס ה'תש"ס
ב' ע"ה

ילדים יקרים!

בואו ותהנו ב'לקראת שבת'
בהית-הכנסת המרכזי (ברמת-אלחנן)
עזה לפני הד"ר - זה הפילמס!
דביר ישי פילם

ראובן: תגיד לי שמעון, מה אתה עושה שעה לפני זמן הד"ר בערב שבת?

כדאי לך לבוא לפעילות 'לקראת שבת' של הרב דביר, יש שם הרבה פרסים והגרלות! וגם מאות ילדים מכל בני-ברק!

שמעון: מה באמת? איזה פרסים למשל?

ראובן: מקבלים כל פעם ממתק ומידי פעם מקבלים גם הפתעות, וכל חודש יש הגרלה חודשית גדולה.

שמעון: אתה רציני? כל הילדים מקבלים כל פעם? אני לא מאמין!

ראובן: כן! כן! וחוזר מזה - מקבלים נקודות כל אחד לפי המאמץ שלו ולפי המקום שממנו הגיע, ומחליפים אותם ביריד שמתקיים 4 פעמים בשנה.

שמעון: מה זה יריד?

ראובן: ביריד מחליפים את הנקודות לנקודות ששוות כסף, ואפשר לקנות עם הנקודות החדשות בחנויות: ממתקים, משחקים וספרים.

שמעון: צריך להירשם, או להודיע מראש?

ראובן: לא צריך! פשוט באים בערב שבת - שעה לפני הד"ר, לבית-הכנסת המרכזי ב'רמת-אלחנן', ושם כבר מוכנים בשבילך: דפי הלכה, עטים, תהילים ודפי שאלות לתשובות.

שמעון: ומה עושים עם התשובות?

ראובן: מקבלים במקום נקודות והאחראים. ומידי פעם מקבלים תוספת נקודות. ויש הגרלה גדולה חודשית, על פרסים מיוחדים, בין הילדים שעונים תשובות יפות.

שמעון: מה! אני יכול להביא את אחי הקטן?

ראובן: בוודאי!!!

ואם תביא 'חבר חדש' - תקבל עוד נקודות!

שמעון: בלי נדר - אני מתחיל להגיע כבר מערב שבת הקרובה!!!

ציבור יקר!

אם הייתם מבינים את הערך של 'הבל פיהם של תשב"ר' - בלימוד תורה - אז הייתם רצים להשקיע בזה - 'בדמיון חי' - לכל הישועות.

לפעילות אין מספיק מימון, אלא שהיא מתקיימת בס"ד - כיוון שלא ניתן לאפשר לתשב"ר להיות יושבים/שונים בבית בבטלה - 'הבטלה אם כל חטאת'.

אתם יכולים לבקש/להגדיל הוראת קבע, או להעביר ישירות לחן בנק: פאג"י (52), סניף לנדא (188) חן-תפארת אלחנן (440639)

תבורכו בכל הברכות, דביר ישי שאל

'ראיתי את הטיל ממולי, וידעתי שבעוד שניות ספורות הוא נוחת עליי'

אבל הנה זה קרה, וקורה, פעם אחר פעם, עד שנכנסנו לשגרה... כלומר, לא צריך 'לחזור לשגרה', כי מעולם לא יצאנו ממנה... אפילו האזעקה הפכה כבר למין 'מנגינה' כזו, המזכירה לנו רק דברים טובים... יהודים טובים אמרו לנו לקראת סיומו של המבצע, ש'אפילו הילדים שלנו שפעם חרדו וחששו מקולה המבעית של האזעקה, התרגלו שזה לא מפחיד בכלל... הם כבר יודעים אפילו לשחזר מראש את 'האירוע' המתרחש כל הזמן במסלול זהה: אזעקה, זיהוי קולו של היירוט, וחזל"ש"...

מה שמוטל עלינו בעת הזו לעשות, הוא, להרעיד את לבנו בשמחה גדולה, בבחינת 'וגילו ברה"ב',

ובשום אופן לא לשכוח את כל פרטי הנסים המתרחשים עמנו יום-יום ושעה-שעה. אם לא נרעדנו והצטמררנו מקול האזעקה, אם לא נחרדנו מרעם הפגיעה, לפחות נלמד את עצמנו להתחלחל ולהיטלטל מגודל הנסים.

כולם תמהים איך זה קרה...

נשחזר לעצמנו שוב ושוב את האירועים הנסיים, ואולי - תשמעו עצה טובה - נִגְנֵרָם מן העיתון בו דווח על הנס, ונתלה את הגזירים על קיר מיוחד בביתנו [כמו ששמענו על גאון וחסיד אחד הנוהג כך], מה שיזכיר ויאזכר לנו כל העת את חסדי השם כי לא תמונו, כי לא כלו רחמיו. בל נהיה כפווי-טובה למי שעשה עמנו את כל הנסים הללו, והוריד לנו כמעט לאפס את פרופיל החרדה!

ואם ביקשתם בכל זאת להתוודע לפגיעתו-הרעה של טיל אחד, אחד ויחיד, ולדעת מה הוא מסוגל לחולל, רח"ל, ואז להגביר את ההלל וההודיה על כל 1,400 הטילים שלא עשו כך - הייתם צריכים להגיע לרחוב סמילנסקי במרכזו של העיר רחובות. ולהתבונן, רק להתבונן, בחזיתו של הבנין הנָּאָה, בן ה-20 שנה בסך-הכל, ולראות מה קרה שם!

ובדיקו כמו במלחמת המפרץ, כשאף אחד מכל 39 הטילים שנורו לארצנו מעירק של סדאם חוסיין, לא פגעו, ורק הטיל האחרון שנפל במחנה צבא אמריקני גרם להריגתם של עשרות

העיר רחובות לא התכוננה ל'נפילה' זו, ואיש לא חלם שהטיל שִׁיָּצָא מעזה ינחת בתחומה, ועוד ב'פוז'ה' כזו של חדירה ישירה למרפסת בקומה השניה ■ אלא, שבעוד שבבירי פיקוד העורף שהגיעו לזירת הנפילה לא יָּכְלוּ בשום אופן להסביר את העובדה התמוהה שברגע האחרון שינה הטיל את מסלולו ב-90 מעלות ונָּחַד לדירה, אנחנו מביאים כאן את עדותו של נהג המונית ששי אבודרהם המסביר את

פשר הענין, ותולה את הכל בקבלת עול מלכות שמים שקיבל על עצמו זמן קצר לפני הנפילה ■ גם לפי דעתם של אנשי המקצוע לא היה הסבר מניח את הדעת למה שקרה ■ וגם: לא לשכוח להזדות להשי"ת על כל הנסים

למרות שעבר כבר יותר מחודש מאז היו כאן טילים, הבה לא נשכח את שעבר עלינו.

בטרם-כל, צריכה ברכת הודיה להיות שגורה בפינו. אולי כבר התרגלנו למצב שכזה שבו 1,400 טילים נורים לעבר ארץ ישראל, ואף אחד אינו פוגע בציפורנו של יהודי; 'התרגלנו', כי כך היה פחות או יותר גם בסבבים הקודמים. אבל אסור לנו, כבנים לאבינו שבשמים, לראות בעיינינו את הנסים ונסי-הנסים, ולקיים את ה'חזל"שי' [חזרה לשגרה] כפשוטה.

האם נוכל לחזור לשגרה כשעינינו ראו, ולא זר, כיצד האויבים מתאמצים לשגר פעם אחר פעם עשרות טילים בבת-אחת, לכל הכיוונים ולכל הזירות, ואף אחד

מהם אינו פוגע ביהודי? גם במקרים הבוודיים שאפשר למנותם על אצבעות הידיים, כאשר שלח ה' חמתו בעצים ובאבנים, והטילים פגעו בבתים והרסום, זה לא קרה לפני שראינו את כוחו הגדול וזורעו הנטויה ב'הנחתת' נס אחר נס, כשבעלי-הבתים אומרים ומתוודים שכפסע היה לפגיעה בנפש!

פעם הם אומרים 'לפני חלקיק שניה עוד היינו בבית, ואם נשארנו שם מי יודע מה היה קורה'; ופעם הם מספרים בעצמם שהתלבטו האם לרוץ לממ"ד, כמו גם במקרים אחרים שיכמעט' החלטנו שהפעם לא ממהרים לשומקום, ורק בחלקיק-השניה האחרון נדחפו אל הממ"ד על ידי כוח בלתי-מובן, והנה ה'בום' האדיר מרעיד כל חלקה טובה, 'ומי יודע איך היינו נראים אם...'

דמיון?

אם היו מספרים לנו את כל הסיפורים הללו, במאותיהם, כיחידה אחת, ואולי אף מחברים על כך ספר שלם, היינו בטוחים שהמחבר מדמיין את עצמו לדעת. לא יתכן שכך היתה נראית המציאות! - היו הקוראים קמים וזועקים... הם ביקשו לרכוש ספר עם 'סיפור אמיתי מהחיים', ולבסוף מוכרים להם 'לוקשן', בדמות מאות סיפורים שתמיד מסתיימים בטוב... מה? אין אפילו סיפור אחד שנגמר לא-טוב? מה קורה כאן?

אחר למה שקרה, ולשינוי הפתאומי שחל במעופו של הטיל, אלא אם ניזכר בכינוס החיזוק בו השתתפתי בלילה הקודם, וקבלת עול מלכות שמים שעשיתי בו, יחד עם כל הקהל, אומר נהג המונית.

קידוש-השם עצום

ששי, שהיה אפוא העד הראשון לנפילת הטיל ברחובות, נשאר במקום במשך שעות לאחר מכן. לא יכולתי לזוז מהמקום, הוא אומר, גם בגלל הנס האישי שקרה לי, ולא פחות מכך בשל הפיצוץ האדיר שאי אפשר לתאר את עוצמתו. 'הסתכלתי לעבר הדירה שאליה חדר הטיל, והבנתי מיד שאף אחד מהדיירים לא יוכל לצאת מזה חי'.

אבודרהם מציין שכאשר כל כלי התקשורת שהגיעו למקום ראינו אותו, והציגוהו כמי שהיה יעד לנחיתת הטיל, לא סיפר להם את סיפור הכינוס התורני, גם בגלל שלא היה עדיין 'מאופס', לאחר הטראומה שעברה עליו, וגם מפני שחשב שלא יאמינו לו.

אבודרהם אומר עוד, שכאשר סיפר את פרטי המקרה לאנשי פיקוד העורף שהגיעו מיד לזירת הנפילה, הסכימו גם הם שזו יכולה להיות הסיבה היחידה ששינתה את זווית מעופו של הטיל. 'גם אם אנחנו לא מבינים הרבה בעניינים רוחניים, ובקבלת עול מלכות שמים, אבל מה שברור שלא היתה שום סיבה הגיונית לשינוי החד שקיבל הטיל במעופו', אמרו.

אנשי הפיקוד ציינו גם שבאותו רגע לא נשבה רוח באזור שהיתה יכולה להזיז את הטיל, ולא שום דבר אחר. הנס גרם אפוא לקידוש השם עצום.

חיילים, ואז ראו הכל בבידור את כוחו של טיל אחד, ואת גודל הנסים שהיו לתושבי הארץ - כך גם הפעם, הגיע הטיל האחד לעיר רחובות, וחדר באורח-פלא היישר למרפסת בקומה השנייה, ומשם לחדרי הבית, וגרם להריגתה של אשה, ולפציעתו הקשה של בעלה.

מה שעורר את תמיחת הכל, היתה העובדה שלמרות שהבית שנפגע מוקף כולו בבתים אחרים, הטיל פילס לו דרך לקומה השניה, דבר שלא מסתדר עם כללי ההגיון הבטחוני והבטיחותי הנלמדים בגימנסיות הצבאיות... במשך שעות עמדו כאן קצינים בכירים וניסו ללא הצלחה לשרטט איזושהי גרסה שתסביר כיצד זה קרה.

השאלה מתחזקת יותר, כאשר מתבוננים במיקומו של הבניין ובכיוון המרפסת שלו כלפי המקום שממנו יצא הטיל, דהיינו לצד דרום-מערב, שם שוכנת עזה, ובאמת שלא ניתן להבין כיצד חדר הטיל למרפסת בקומה השניה. אף אחד לא הצליח למצוא פתרון לשאלה שֶׁהִתְקָה בקדקדיהם של אנשי הצבא שמיהרו להגיע לבנין.

התעלות רוחנית

אז אם הם לא הצליחו להשיב מענה לתמיחה הגדולה, נעשה זאת אנחנו בעזרתו של... נהג-מונית בשם ששי אבודרהם, תושב רחובות, שסיפר לנו את הקורות איתו ברגעי נפילת הטיל. כל תשובה אחרת שניתן לחדירות הטיל לקומה השניה, לא תניח את הדעת! את הסיפור שמענו מבעל המעשה עצמו, והסיפור שבפיו הוא הרבה יותר ממדהים.

בלילה שלפני הנפילה ברחוב סמילנסקי, מספר ששי, נקראתי להשתתף בכינוס תורני שהתקיים לזכרו של אחד מקרובי משפחתי. בשל לחץ-הזמן ונסיעות שתוכננו לי כבר לשעה זו, היה לי קשה להגיע לשיעור, ובכל זאת עשיתי מאמצים להשתתף.

בתום השיעור התקיימה קבלת עול מלכות שמים, וכל המשתתפים פרצו בריקוד סוחף של 'וטהר לבנו לעבדך באמת'. מזה זמן רב, מעיד ששי על עצמו, לא היתה לי התעלות רוחנית כמו זו שהרגשתי בכינוס.

'אפילו שהייתי רוצה לומר ווידוי'...

למחרת, בשעות אחר הצהריים, ביצעתי הסעה לרחוב סמילנסקי. הנוסע ביקש לרדת 2 בתים לפני הבית שנפגע מהטיל. מיד לאחר שהורדתי אותו, נשמעה לפתע האזעקה. עשיתי מה שמוטל על כל נהג, יצאתי מהרכב, והתכוננתי לשכב על הארץ ולהניח ידי מאחורי ראשי. אבל בתוך שניות ספורות נתקלתי במחזה מבעית, ואני רואה את הטיל מגיע במהירות ממש מולי, ובעוד שניות עלול להתרחש הדבר הגרוע ביותר.

אפילו אם הייתי רוצה לומר ווידוי לא היה באפשרותי לעשות זאת, מתאר אבודרהם, כשהחלחלה עדיין נשמעת בגרונו. הפכתי לאבן, ולא יכולתי לזוז ממקומי. והנה, בעוד אני מביט בעיניים קמות בטייל הסס לעברי, כשהיה הטיל במרחק של מטר-שניים ממני, שינה לפתע ב-90 מעלות את מעופו, 'לקח' שמאלה לכיוון צפון, ונכנס היישר אל תוך המרפסת!!!

אורכו של הטיל, נזכר אבודרהם, היה ענק ומטיל-אימה. כיון שבניגוד מוחלט לטילים הישראליים שפגעו בראשי הגיהאד, שהיו טילים מונחים, ומשגריהם שלטו על כל תנועה שלהם עד שרוצצו את ראשי הנחשים, הרי ברור כשמש שהטיל שירה הגיהאד לא היה מונחה, ואף אחד לא שלט בו. 'אף אחד' אמרנו? - כן, אף בן-אדם לא שלט בו. ואין שום הסבר

המתנה לכל אירוע

ספרי

השמחה

של מרן הגאון רבי

יצחק זילברשטיין

לחנך בשמחה

שמחה בבית

מצוות בשמחה

שבת בשמחה

להשיג בחנויות - 053-310-3388

גם נוסעים שאינם שומרי-מצוות הוציאו ספרי תהלים והחלו להתפלל בבניה'

בהיכלי התורה הפסיקו את הלימוד, בארה"ב עצרו את הריקודים בחתונות, האדמו"רים הפסיקו את ה'טישים', וכולם נעמדו להתפלל על מאות הנוסעים במטוס 'אל על' שהמריא מישראל, ונאלץ לסוב על עקבותיו בגין תקלה חמורה ■ רק לאחר מכן התברר מדוע חרג מרן הגראי"ל שטינמן ממנהגו, וליווה את נאמן-ביתו עד המדרגות ■ ומה אמר מרן זצ"ל לסובבים אותו לאחר הקדיש האחרון?

מרן הגראי"ל ליווה אותי עד מדרגות הבית, כפי שהוא נוהג לעשות לאורחים רמי-מעלה, גדולי ראשי הישיבות והאדמו"רים, שהגיעו אליו תדיר. לא ידעתי מדוע הוא עושה זאת הפעם, אבל הרגשתי מיד שהטיסה הזו תכלול בתוכה אירוע שלא היה בטיסות קודמות. כשהרב ישראל פרידמן, עורך 'יתד נאמן', שהיה נוכח במקום, ושאל את הגראי"ל מדוע עשה זאת, השיב מרן ואמר: 'לצורך שמירה'!

כאשר ישבנו כבר במקומותינו במטוס, שמענו, חבריי ואני, 'בוס' שהגיע מתחת המטוס. גם הטייס הרגיש זאת, וכפי שסיפר הוא ביקש מהנהלת השדה שתבדוק את העניין, וגם ביקש להוציא את כל המזוודות. אבל, לא מצאו מאומה. והמטוס יצא לדרך, כרגיל. 20 דקות לאחר ההמראה הרגשנו שכל המטוס רועד.

היה זה כבר מעל הים התיכון, והקברניט אמר שאירעה תקלה, 'ואנחנו לא עומדים על טיבה, וכיוון שכך נחזור לשדה התעופה בלוד', אמר, וציין עוד שהצעד הראשון שצוות המטוס עושה כבר עכשיו הוא שחרור יותר מ-15,000 ליטרים של דלק, כדי לא להכביד על המטוס.

כל הנוסעים נכנסו לחדרה גדולה, וכמובן שכולנו החילנו להתפלל בכוונה עצומה, שהמטוס יצליח לנחות בשלום בסי"ד. במטוס היו מאות נוסעים חרדיים שחלקם הגיעו להתפלל בלי"ג בעומר על ציונו של רשב"י, והתכוונו לשוב לארה"ב.

למרבה הפלא אפשר היה להבחין מיד שגם נוסעים שאינם שומרי-מצוות שולפים מאי-שם ספר תהלים קטן, ומתחילים להתפלל. היו רבים שאמרו ווידוי כמה וכמה פעמים. 'ברגעים כאלה הינך חושב על משפחתך, על כל הילדים והנכדים', מתאר רבי יצחק רוזנגרטן בקול רועד.

לא בכל יום, גם לא בכל עשור, מתרחש נס שכזה במהלך טיסה, במיוחד כאשר קברניט המטוס עצמו מעיד ש'אלמלא הנס, ואלמלא התפילות והכוח-העליון שהיה מעורב בכל שלבי האירוע, זה היה עלול להיות - חלילה - אסון התעופה הגדול ביותר בארץ ישראל!

למרות 12 השנים שחלפו מאז, עדיין מפעמת בקרבו של בעל-הנס רגשי-הודיה עצומים להשם יתברך, וכשהוא מספר את הדברים הוא עושה זאת בקול רוטט. זכו לומדי שיעור-דף-היומי של הרה"ג רבי אברהם ישעיה קוט (המתקיים מדי בוקר, בעזרת הנשים של בית

הכנסת המרכזי, בין השעות 8.15 ל-9.10) להאזין לראשונה לסיפור הנס, על כל התרחשויותיו ופרטיו, ואנחנו מעלים כאן את הדברים על הכתב, כדי להודות ולהלל להשם יתברך על חסדיו הגדולים.

סיפורו של הרה"ג רבי יצחק רוזנגרטן הובא במסיבת הסיום של מסכת סוטה, בשל המובא בסוף המסכת (מ"ו ב') 'אמר רב יהודה אמר רב, כל המלוה את חבירו ארבע אמות בעיר אינו ניזוק'. לאחר מכן מביאה הגמרא מעשה ברבינא שליווה את רבא בר יצחק ארבע אמות בעיר, והגיע לידו הזיק וניצל ממנו, בדיוק כפי שהיה בעת שהרב

רוזנגרטן נפרד מרבו מרן הגראי"ל שטינמן זצ"ל, בטרם עלותו למטוס, ביום ל"ג בעומר בשנת תשע"א.

שמענו 'בוס'

באותו בוקר הייתי אמור לעלות למטוס בדרכי לארה"ב, סיפר הרב רוזנגרטן ללומדי השיעור. לפני שיצאתי לשדה התעופה הגעתי, כדרכי, אל מרן הגראי"ל, לקבל ברכת פרידה. והנה, לאחר שנפרדתי מהראש-ישיבה, הייתי מופתע עד מאוד לראות שהוא עושה מה שלא עשה איתי מעולם.

הרה"ג רבי יצחק רוזנגרטן עם הטייס דוד קנת, וספר התהלים מעור שהמשפחה העניקה לו כמתנה

בשלום. ואכן, בסיעתא דשמיא הכל עבר בשלום והמטוס נחת ללא שום בעיה. לאחר מכן העיד הטייס ש'היתה זו אחת הנחיתות השקטות ביותר שידעתי מעודי, וההרגשה היתה כאילו אנחנו נוחתים על מרבד נוצות, למרות שהחיבור הפנימי היה שבור'.

הרב רוזנגרטן נזכר שכאשר הגיעו לשדה התעופה, לקראת הנחיתה הדרמטית, והטייס התכוון להנחית כבר את המטוס, הודיעו לו ממגדל הפיקוח שיבצע סיבוב, ורק לאחר מכן ינחת. אבל הטייס הודיע שבמכלי המטוס לא נותרה כמעט אף טיפה של דלק, עד כדי כך שאפילו את הסיבוב הזה כבר הוא אינו יכול לבצע...

ואגב, מעדויות שהתקבלו לאחר מכן ממשתתפי המנין בבית מרן זצ"ל התברר שלאחר הקדיש האחרון בתפילה אמר הגרא"ל: 'עכשיו היה נס לאיטשה!' - - - והיה זה באותו רגע שבו המטוס נחת! - - -

מדי שנה עורכים במשפחת רוזנגרטן מסיבת הודיה לזכר הנס. בשנה זו, בל"ג בעומר, הצליחו לאתר גם את הטייס שהטיס בזמנו את המטוס, וגם הוא הגיע למסיבת ההודיה. הטייס, דוד קנת שמו, התרגש עד מאוד, ואמר שאם חלילה האירוע לא היה עובר בשלום, היה זה האסון התעופתי הגדול ביותר בארץ ישראל מאז ומעולם, ואי אפשר לתאר מה היה עלול להתרחש.

'קידוש השם גדול היה במסיבת ההודיה בשנה זו', אומר רבי יצחק, ומספר שהעניקו לטייס ספר תהלים מהודר עם כריכת-עור. התקלה היתה כאמור משמעותית ביותר, כיון שה'מזלג' המחזיק את כל הגלגלים מחוברים, התערער ממקומו, והקב"ה שיגר מלאך שהחזיק אותו כדי לא יפול לגמרי.

זו גם היתה הסיבה שהנהלת השדה לא הזיזה לאחר מכן את המטוס, כי חששו שכל תנועה תפיל את המזלג לחלוטין. וזכורני, מספר בעל הנס, שכאשר חזרנו לשדה התעופה, שבועיים לאחר מכן, ראיתי עדיין את המטוס מונח במקומו, ואיש לא הזיזו עדיין, מעוצמת התקלה שעדיין לא תוקנה.

כשסיפרתי למרן ראש הישיבה זצ"ל את מה שאירע, הוא אמר שאם לא היו במטוס כל-כך הרבה יהודים חרדיים עם זכויות גדולות, ספק אם המטוס היה ניצל. להודות ולהלל לשמך הגדול.

הרב רוזנגרטן, ראשון משמאל, מספר את נס ההצלה במסיבת הסיום של מסכת סוטה בשיעורו של הרה"ג רבי אברהם ישעיה

הידיעה אודות הימצאותו של המטוס בסכנה הגיעה ללייקוואד וליתר המרכזים התורניים של ניו יורק וסביבתה, ולאחר מכן נודע לנו על התפילות המרובות שנערכו בכל אתר ואתר. בהיכלי הישיבות נעמדו הלומדים להתפלל, גם בחתונות שנערכו בלייקוואד באותו יום של ל"ג בעומר הפסיקו לרקוד, ה'ישישים' של האדמו"רים הופסקו, והכל נעמדו להתפלל לבורא-עולם שלא יאונה כל רע לנוסעי המטוס.

הלכות התאחדו בבכי וברגש

החבר שלי בלייקוואד, אליו הייתי אמור להגיע הפעם, מספר הרב רוזנגרטן, התקשר לאחד הבנים שלי והודיע שיאבא נמצא בסכנה'. הבן התקשר גם אל הרה"ג רבי גדליה הוויגסברג, המגיע בשעה 4 בבוקר להעיר את מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל וללמוד איתו. לאחר ששמע על הסכנה, פתח גם ראש הישיבה באמירת תהלים עד תחילת התפילה.

בשדה התעופה התרכזו מאות רכבי חרום והצלה, כדי להיערך לכל תרחיש. לאחר מכן נודע על המאמצים שנעשו לאתר את התקלה, ובעוד שהמטוס באוויר שוגרו אליו כמה מטוסים צבאיים של חיל האוויר כדי לנסות לאתר היכן ממוקמת הבעיה.

לאחר מכן התברר שהיתה זו תקלה חמורה ביותר, כשהחלק המחזיק את הגלגלים נשבר והתערער מחיבורו הפנימי, ואולי בשל העובדה שהיתה זו תקלה הפנימית לא הצליחו לאתרה.

לקראת הנחיתה התגברו קולות התפילה במטוס, והלכות התאחדו בבכי וברגש ובציפייה שהכל יעבור

דבוק ברבו. הרב רוזנגרטן עם מרן הגרא"ל ויבדל לחיים כ"ק מרן האדמו"ר מגור, בביקורם המשותף בקהילות ישראל בארה"ב

וואס הווען

עטוף בשכבות-שומן, היה המרדים עטוף בשכבת-גאוה עבה עוד יותר, ובשום אופן לא ניתן היה לקלף אותה ממנו.

● הוא הגיע ואמר 'תנו לי את החולה, אני אצליח להכניס מיד את המחט לווריד'. האנשים שהיו שם תיארו בפניו את הקשיים שעמדו בפני כל הרופאים שלא הצליחו במשימה, ואמרו למרדים שיגיד לפחות את המלים 'בעזרת השם', אבל הוא בשלו; 'אני אצליח, ואוכיח לכם את זה מיד'. נו-נו, האיש מנסה, וכמובן אינו מצליח... מנסה ומנסה, ואינו מוצא את הווריד כדי להחדיר את האינפוזיה.

● בשלב מסוים, ממשיך היהודי החרדי לספר לנו, אמרתי למרדים 'נו, אתה רואה כבר שאי-אפשר לעשות כלום בלי עזרת השם', והאיש שתק. לא היה לו כבר מה לומר... ואז הוא מתחיל לגשש שוב כדי למצוא את הווריד, והנה הווריד נמצא והדם מתחיל לזרום. ומה אומר באותו רגע האיש הסכל הזה? - הוא פונה בארשת-נצחון אל העומדים סביבו, שיעצו לו לומר 'בעזרת השם', ואומר להם: 'נו, אתם רואים שהצלחתם?!' - - - וכאילו נשכחו ממנו כל הנסיונות שהוא-עצמו ניסה עד לאותו רגע, ולא הצליח...

● אבל מה עושה השם יתברך? - הדם אכן החל לצאת, אבל לא עברו שניות ספורות והווריד כולו התפוצץ רח"ל, ונאלצו להזעיק עזרה מיידית מרופאים בכירים שיבצעו חסימה. הפעיל החרדי המסור שסיפר לנו את הדברים, מוסיף ואומר שהמרדים נקרא לאחר מכן אל הנהלת בית החולים, וננוף קשות על תפקודו הלקוי.

● האירוע כולו נחרת עמוק בלב הנוכחים, שראו בעיניהם שלפעמים משלם השייט באופן מידי את שכרם של המאמינים בו, וגם את 'שכרם' של אלה שאינם מאמינים. הם ראו שברגע שהמרדים שתק, הצליח לפתע למצוא את הווריד, וראו גם את הסוף שכאשר החל שוב להתפאר ב'הצלחתו', קרה מה שקרה, לפליאת הכל.

● והרי ברור שהשייט אינו מראה תמיד, ובגלוי, את נסיו ומופתיו. לא בכל מעשה מתבררים הדברים באופן מידי,

הגביע התמעך כאמור לחלוטין, ולא היה לה כבר מה לעשות איתו... בן-ביתו של הרב שראה את כל זאת, והבחין בצערה של האשה, החליט ליטול את הגביע המעוך ולשפצו ולהשיב אותו לגביע כשהוא שלם ומושלם כפי שהיה לפני-כן. הפרויקט נעשה ב'הצורפים' בבני ברק, שם השיבו בעלי המקצוע את הגביע להדרו הקודם.

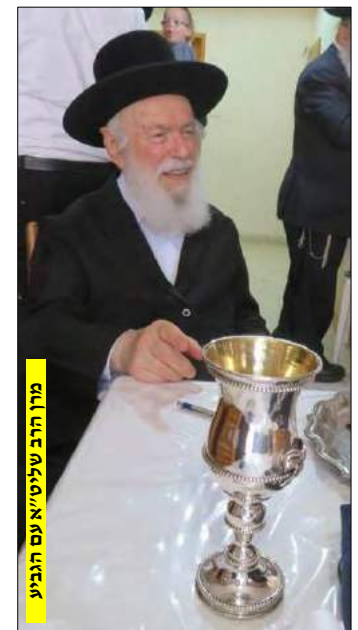
● 'הגביע המונח עתה על שולחנו הוא-הוא הגביע שהתמעך, ותראו איזה גביע יפה מונח לפנינו', אמר הרב שליט"א בשמחה, והוסיף ש'בילל-שבת זה אנחנו מתכוננים לעשות עליו את הקידוש, כדי להודות להשייט על המצוה הגדולה שזימן לידינו, ואחר-כך נשיב אותו לבעלת-הגביע, למרות שמצד ההלכה אין אנחנו מחויבים להשיבו, כיון שלאחר שהתמעך היא התייאשה ממנו. מיותר יהיה להאריך בגודל מעשה-החסד הטמון בהשבתו של הגביע השלם לבעלו.

● כדי לבצע מעשה שכזה, צריכים להיות חדורים באמונה תמימה שאבי-ההטבה, הלא הוא הבורא-עולם, רוצה שייטיבו עם בניו-אהוביו. אבל, מה לעשות, יש עדיין אנשים שהאמונה הזו, והאמונה בכלל, אינה חדורה בליבם כדי הצורך. אחד הפעילים החרדיים בבית חולים הממוקם אי-שם, סיפר לנו דבר מזעזע, שנוכל ללמוד ממנו הרבה-הרבה לקח ומוסר. אני נמצא בבית החולים כמה שעות מדי יום, ומשתדל לסייע לחולים ולמשפחותיהם, מספר הפעיל החרדי. והנה, יום אחד מגיע אמבולנס ובו חולה שמשקלו היה רב, עד כדי כך שהנהג לא היה מסוגל לשאתו באלונקה בכוחות עצמו, וביקש עזרה ממני, ומעוד כמה אנשים שהיו באזור.

● כשהגיע החולה לחדר המיון, היו צריכים לבצע בו, כמו אצל כל החולים האחרים, הכנסת-מחט עם אינפוזיה לווריד. ברם, בשל השומנים העבים שכיסו את וורידיו, לא ניתן היה לעשות זאת. 3-4 רופאים ניסו את מזלם, ולא הצליחו לאתר את הווריד. הכלל הוא, שבמקרה זה מזעיקים מרדים, והוא - בניסיונו הרב - מנסה לבצע את הפעולה. המרדים אכן הגיע, אבל - כך מספר היהודי החרדי - בעוד שהחולה היה

● לפעמים צריך לשמוע מעשה-טוב, כדי לדעת עד כמה אפשר וצריך להיות אנשים טובים, ולעשות טוב לזולת... משתתפי השיעור ביום ששי בביתו של מרן **המרא דאתרא** שליט"א הופתעו לראות על השלחן גביע-כסף גדול שלא היה מונח שם בשבתות הקודמות, ומרן הרב סיפר את המעשה שהיה כרוך בגביע זה. יום אחד הלך אחד מבני-ביתו של הרב ברחוב והיה עד למראה לא-סימפטי. גביע-כסף שהיה בידיה של הולכת-רגל נפל מידיה והתגלגל ארצה. למרבה ה'אי-מזל' עבר ברגע זה אוטו ומיעך את הגביע. בעלת הגביע הצטערה מאוד על מה שקרה, וגם פרצה בבכי.

● אשה זו, כך התברר, התכוננה להביא את הגביע לבעלה כמתנה, אבל

מרן הגר"ש אלישיב הורה שאדם הנאלץ להיכנס להר-הבית לצורך פיקוח נפש, חייב לטבול לפני כן, ולהקפיד על כל דיני הטבילה דאורייתא

אחת ההלכות הלא-ידועות באשר להר הבית, היא הוראתו של מרן הגר"ש אלישיב שהובאה ע"י המרא דאתרא מרן הגר"ש זילברשטיין. כאשר איש בטחון צריך לעלות להר הבית לצורך פיקוח נפש, הוא צריך להיטהר מטומאת קרי. כיון שטבילה זו היא חיוב מדאורייתא, יש להקפיד על כל דיני הטבילה, דהיינו להקפיד על כל דיני החציצה המבוארים בשו"ע (ו"ד, סימנים קצ"ח-קצ"ט), וכן להקפיד שהמקוה יהיה כשר לכתחילה לטבילת אשה, ואף יש לברך על הטבילה.

המחזות הללו נראים לא רק במקומו, אלא גם בשכונות אחרות, וכפי שדווחו מריכוזי-אוכלוסייה של המגור החרדי במקומות אחרים.

המפליא שבכל הסיפור הוא, שצריך בכלל לעורר על כך. וכי יש מאן-דחו שאיננו מודע לאיסור גזל, המקטרג בראש? משהו לא מובן כאן; איך אדם המתחנך על ברכי התורה, יכול לשלוח יד ברכוש ציבורי? וכי בגלל שהמטרה נעשית לשם מצוה, לקשט את הבית לכבוד החג, מותר לעשות זאת ע"י גזל? אדרבה, יבואו הקוטפים הללו ויסבירו את עצמם, מה גורם להם לעשות זאת, ולהתנהג באופן מחפיר כל-כך!

הקוטפים מגיעים עם 'ציוד מלא', דהיינו כלי-חיתוך בדמות צבתות ו'פלייגרים', ושקיות מוכנות לאסוף את השלל, וגם כשמילאו שקית אחת קוטפים עוד ועוד, וממלאים גם את השני! היו שיטענו ויאמרו, שעילת ההיתר היא בגלל שהפארק הזה ממילא לא מתוחזק על ידי העירייה, וממילא הפרחים שם צומחים בארעי שכזה, ולא בצורה מסודרת, אז מדוע אסור לקחת מהם? ברם, שתי תשובות בדבר. מחד, ברור שהפרחים והשיחים שנקטפו לא

ההוקרה של המתנדבות. עין לא נשארה יבשה באמירת הקדיש.

גם הרב חנניה צ'ולק הגיע במיוחד לחיפה כדי לשאת דברים, ובסיום האירוע נערכה תפילת יום כיפור קטן מרגשת ע"י כ-50 אברכים ובחורים שהגיעו להשתתף באירוע. רבי חנניה היה שליח הציבור, וכשהגיעו ב'אבינו מלכנו' להתפלל על החולים קָטט האולם החיפאי הענק מִבְּקִיו של רבי חנניה, אליו הצטרף בכיין של אלפי הנשים שבכו כולן יחד איתו...

הרב צ'ולק הודה למתנדבות וביקש שכל אחת תתאמץ להביא עוד ועוד מתנדבות. הפעילות בנושא זה הינה מגוונת, כגון הכנת אוכל לחולים, כל אחד בביתו, או במטבח של 'עזר מציון', הסעות חולים, הסעת אוכל למשפחות, חלוקת אוכל בבתי חולים, ועוד.

ובענין אחר. מספר הרה"ג רבי חיים מלין: בדידי הוי עובדא, שזכיתי להכנס קמיה מרן ראש הישיבה הגר"ש אדלשטיין זצ"ל עם בחור המגמגם מזה תקופה ארוכה, והלך כבר לכמה מומחים שלא מצאו מזור לבעיה. כאשר ביקשנו את ברכתו, אמר לנו מרן זצ"ל: 'הוא עוד יהיה המגי-ד שיעור הכי גדול בדור... הוא ימסור שיעורים ברהיטות רבה, ויפסיק לגמגם, אל תדאגו'. ובאמת, תוך זמן קצר הגמגום חלף-עבר, ויהי לפלא.

ופירשתי לעצמי, אומר הרב מלין, שמלבד ה'צדיק גוזר והקב"ה מקיים', יש בזה גם עצה חינוכית מופלאה, שכן כידוע הגמגום מגיע לפעמים מחוסר בטחון עצמי, ובמשפט זה הצליח הגר"ש להכניס בלב הבחור בטחון גדול מאוד, שהנה ראש הישיבה מעיד עליו שהוא יהיה המג"ש הכי גדול בדור, ועל ידי זה חלף הגמגום.

צר לנו על שאנחנו צריכים לחזור ולכתוב שוב על המחזה הלא-סימפטי החוזר על עצמו מדי ערב-חג-השבועות, כאשר ילדים מגיעים לפארק ברוקלין וקוטפים את מעט הפרחים שנשארו שם, כדי לקשט את הבית לכבוד החג. 'ילדים' אמרנו? - לא. גם המבוגרים באים, אבות-ובנים, ושולחים ידיהם במה שאסור לקחת. וצריך להדגיש,

ובצורה כה ברורה. אבל ממעשה זה נלמד על כוחה הגדול של האמונה, ושל הבטחון בהשם יתברך, ונדע שהוא משלם שכר טוב למאמינים בו, וחסר חלילה ההיפך.

מי שמאמין בשכר זה, הן אלפי המתנדבות של 'עזר מציון' העושות במשך כל השנה את כל המאמצים על-מנת להיטיב עם החולים ובני משפחותיהם. בערב ראש חודש סיון זכו המתנדבות מכל רחבי הארץ ליום מרגש ומרטיט של תפילות על קברי צדיקים, והתפללו בציוניהם של השל"ה הקדוש, רבי מאיר בעל הנס ורשב"י. לאחר מכן נסעו אלפי המתנדבות - שהגיעו בכ-70 אוטובוסים - לחיפה, לאירוע הוקרה, יוקרתי, מרשים ומכבד עד מאוד, שנערך לכבודן, לכבוד המסירות שלהן.

באירוע הוגשה ארוחת צהריים מכובדת, היתה תזמורת גדולה, מצגת מרגשת, והובא סיפור אישי של אשה שחלתה, הִבְרִיאה, והפכה להיות בצד השני של המתנדבות... לקראת סיום האירוע עלו לבימה 4 יתומים (מתוך 8) שאינם בת ה-38 נפטרה. היא היתה מתנדבת ב'עזר מציון' עוד לפני נישואיה, חלתה ונפטרה, והבנים ביקשו לומר את ה'קדיש' דווקא באירוע

● לפני החג, סיפר הרב פורגס, נסעתי עם מרן שליט"א לאחת השכונות בירושלים, לכינוס-הכנה שנערך שם לקראת חג השבועות. סיכמתי עם הרב שאבוא לקחת אותו מביתו ברמת אלחנן בשעה 8.30. אבל לאחר מכן הודיע לי הרב שהוא ייסע לפני-כן לכולל בחולון ושאבוא לקחתו משם בסביבות השעה 10.30. כשהגעתי לכולל, התברר שהרב התעכב בדרכו, והגיע לכולל רק כמה דקות לפני-כן, עלה את 3 הקומות עד להיכל הכולל, ישב שם דקות ספורות, ואח"כ ירד למכונית, ומיד נסענו לכינוס החגיגי בירושלים.

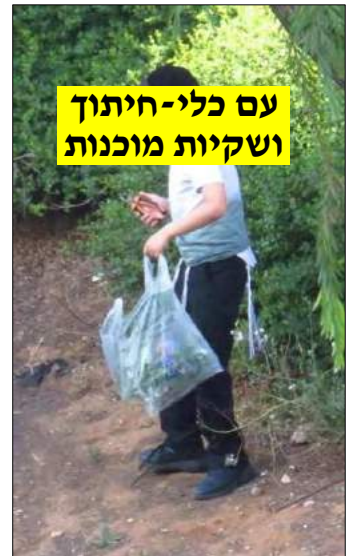
● בדרך שאלתי את הרב, מספר הרב פורגס, אם הרב התעכב בבני ברק, מדוע היה צריך בכל זאת להגיע לכולל, לעלות את 3 הקומות ולשבת שם רק כמה דקות? הלא היה הרבה יותר נוח אם היינו יוצאים כבר מרמת אלחנן! ותשמעו, פנה מכובדנו הרב פורגס לבני משפחת פאלי, מה הרב השיב לי. 'שווה להגיע לכמה דקות לכולל, כדי ללמוד שזמן זה זמן, וגם אם צריכים לפעמים להיעדר מהיכל הכולל, עושים את מה שאפשר ולו לכמה דקות - גם אם קשה לעלות ולרדת 3 קומות! העיקר להראות נוכחות בכולל! יש בסיפור זה מסר חשוב לכל אברך ולכל בן-ישיבה, והבה נלמד מכך למלא את חובתנו הבסיסית בענין שמירת הזמן בלימוד התורה.

השנים על ענין זה, ואמר בדרשותיו שהדבר אסור בתכלית! הרב שליט"א הדגיש תמיד בדבריו, בערבי חג השבועות, שאיסור-הגזל המוטל על הילדים הרכים עלול להמיט עליהם דברים שאף אחד מאתנו לא רוצה, אבל אם הילדים הללו יאבדו פתאום את החשק ללמוד, רח"ל, לא צריך להתפלא.

● ובכלל, וכי שווה בגלל כמה פרחים שערכם נאמד בשקלים בודדים, להיתקל במחסומים לגן-עדן לאחר 120 שנותינו, ואולי לחזור שוב לעולם-הזה, והכל בגלל כמה שקלים בודדים??? הרי מחירו של זר-פרחים מעוטר ומסוגנן נע השנה בין 30-40 שקלים, נו, אז שווה 'להתלכלך' בחטא כה חמור בגין סכום פעוט שכזה?!

● ולענין אחר. במקום אחר בגליון זה כתבנו על השמחה הגדולה שהיתה בחג השבועות בבית משפחת פאלי ברמת אלחנן כשהבן, הרה"ג רבי **אברהם-נח**, שנפצע בפיגוע הדריסה בו נהרגו שני בניו הי"ד, הגיע עם כל משפחתו לעשות את החג והשבת אצל ההורים יבדלו לחיים. בליל שבת הטריח מרן הגר"י זילברשטיין את עצמו ועלה 3 קומות כדי לבקר את המשפחה, ולהביע את השמחה בשחרורו של הבן מבית החולים. בהזדמנות זו סיפר הרב **מרדכי פורגס**, איש-אמונו של מרן הרב, סיפור מרתק, הנסוב גם הוא על 3 קומות...

צמחו מעצמם, דהיינו לא מדובר בשיחי-פרא, או בפרחי-בר; מי שמתמצא קצת בצורת הפרחים, יודע שהפרחים הללו נשתלו בזמנו על ידי העירייה, ואם כן מה ההיתר בכך שהמקום לא מתוחזק כיום בצורה סבירה?!

● ואתם יודעים מה? - לא נכנסנו כלל אל הפן ההלכתי! הבעיה היא שגם אלה שקטפו לא הלכו לרב ומורה-הוראה לשאול האם מותר או אסור, אלא באו וקטפו, ועשו ככל העולה על רוחם. וברור שהענין לא יצא מידי ספק, וכלל לא פשוט לבוא ולקטוף פרחים וצמחים מגינה ציבורית.

● ולמי שזוכר, מרן הגר"י זילברשטיין מחה פעמים רבות במהלך

דברי ה'משנה ברורה' התקיימו במלואם

מִרְן הַחֶפֶץ חַיִּים בְּמִשְׁנֵתוֹ הַבְּרוּרָה אֵינוֹ מְרַבֵּה לְכַתּוֹב דְּבָרִים שְׂאִינֵם בְּגֵדֵי הַלֵּכָה, אֲלֵא 'עֵינֵינִים'. אֲבָל, בְּהַלְכוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ (סִימָן תְּכ"ו סק"ד) כָּתַב דְּבַר נוֹרָא בִּשְׁם ה'מִגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל:

"סִימָן זֶה יִהְיֶה בִּידֶךָ, בְּחֹדֶשׁ שֶׁתִּבְרַכּוּ בְּרַכַּת הַלְּבָנָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת תִּמְצָאוּ הַצִּלְחָה; וְכִשְׁתַּחֲסֶכֶה וְתִתְעַלֵּם וְלֹא יִכְלֹו לְבַדְךָ, אוֹתוֹ הַחֹדֶשׁ לֹא יִהְיֶה מוֹצֵלָח, חֵס וְשִׁלּוּם".

וְהֵנָּה, בְּמוֹצָאֵי פֶרֶשֶׁת נִשָּׂא תִּשְׁפִּיג, עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַרְה"ק בְּכָל מִקְוִמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם לֹא הַצִּלְחוֹ לְקֹדֶשׁ הַלְּבָנָה, מִשּׁוֹם שֶׁנִּתְכַּסּוּ הַשָּׁמַיִם בְּעֵבִים. וּמִלְבַּד עֵצֶם הַעֲנִיִּן שֶׁהוּא אֵינוֹ מְצוֹי בְּחֹדֶשׁ הַקֶּץ, הֵרִי שֶׁאִם יֵאָרֵעַ כֵּן יִהְיֶה רַק בְּאֶזְרוֹ מִסּוּיִם, אֲבָל שֶׁבָּכֵל אִי יִקְרָה כְּדֵבַר הַזֶּה - הוּא דְּבַר פְּלִאֵי בִּיטוּר. שְׁהֵרִי אִפְּלוֹ

משנה ברורה

זֶה"ה וְכַתֵּב בְּס' מִגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל סִימָן זֶה יִהְיֶה בִּידֶךָ חֹדֶשׁ שֶׁתִּבְרַכּוּ בְּרַכַּת הַלְּבָנָה בְּמוֹצָאֵי הַצִּלְחָה וְכִשְׁתַּחֲסֶכֶה וְתִתְעַלֵּם וְלֹא יִכְלֹו לְבַדְךָ אוֹתוֹ הַחֹדֶשׁ לֹא יִהְיֶה מוֹצֵלָח ח"ו: (ה) אֲלֵא בְּמוֹצָאֵי זֶה"ה

בִּימֵי הַחוּרָף הַמַּעֲוִנִּים שִׁיאָרֵעַ שְׁלֹא מִקְדָּשִׁים הַלְּבָנָה בְּעֵרִים מִסּוּיִמוֹת, בְּחֻלְקִים אַחֲרִים שֶׁל הָאָרֶץ כֵּן מִקְדָּשִׁים, וְאִילוֹ הַפֶּעַם בְּכָל אִי לֹא הַצִּלְחוֹ לְקֹדֶשׁ הַלְּבָנָה, וְדִבַּר זֶה לֹא אֵירֵעַ כְּמָה שֵׁנִים, כְּמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי מִתַּיִח שֶׁמְדַקְדָּק לְבַחוּן אֶת הַעֲנִין מִדִּי חֹדֶשׁ.

וְאֵכֶן, בְּאוֹתוֹ שְׁבוּעַ הַסֵּתֶלֶק מַעֲמֵנוֹ מִרְן רַבִּי גִרְשׁוֹן אֲדִלְשֵׁטִין זצ"ל. וְהַדְּבָרִים נוֹרָאִים.

● סִיפּוֹר מוֹפְלָא הִתְרַחַשׁ לְמַכּוּבְדוֹ הַרְה"ג רַבִּי אֲבֵרָהם יַעֲקֹב כַּהֵן, אַחַד הַמּוֹדָעִים הַחֲשׁוּבִים בְּבֵנֵי בֵּרֶק, וְהַמְשַׁמֵּם בְּקוֹדֶשׁ גַּם כְּרֹאשׁ הַכּוֹלֵל בִּישִׁיבַת 'אַהֵל יַעֲקֹב' וְכַרְמֵי בִישִׁיבַת 'דְּבַר מִרְדְּכַי' שֶׁל הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹסֵף מִן. תִּפְקִיד נוֹסֵף הַמוֹטֵל עַל כִּתְפּוֹ שֶׁל הַגָּרָאִי כַּהֵן הוּא נִיחָל

הַרְה"ג רַבִּי אֲבֵרָהם יַעֲקֹב כַּהֵן כּוֹתֵב אֶת יְחִידוֹשָׁיו לִפְנֵי 'הַנֶּץ' בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַמִּרְכְּזִי

מוֹסָדוֹת הַלְּפָרִין, וְקִבְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יַעֲקֹב הַלְּפָרִין זצ"ל הוּא מְמַלֵּא אֶת הַתִּפְקִיד הַזֶּה מֵאֵז פְּטִירַת אֲבִיו זצ"ל, שְׁהִיָּה אֵף הוּא מְנַהֵל הַמוֹסָדוֹת.

● כֹּאשֶׁר אֲנִי נוֹסֵעַ בְּעֵנִין צִרְכֵי הַמוֹסָדוֹת, אוֹמֵר הַגָּרָאִי כַּהֵן, אֵינִי לּוֹקֵחַ מוֹנִיּוֹת, אֲלֵא נוֹסֵעַ בְּאוֹטוֹבּוּסִים. וְהֵנָּה, כֹּאשֶׁר נִסְעֵתִי לִפְנֵי זֶמֶן-מָה אֵל רֶשֶׁם הָעֲמּוֹתוֹת בִּירוּשָׁלַיִם, הִצִּיעוּ לִי לֹא לְנוֹסֵעַ בְּאוֹטוֹבּוּסִים כִּי לִיד נִתְבָּ"ג הִיתָה אִמּוּרָה לְהִיעָרֵךְ אֵז הַפְּגָנָה, וְאִיֵּאלֶץ לְבַזּוֹ זֶמֶן רַב.

● וְאֵכֶן, נִסְעֵתִי לִירוּשָׁלַיִם וְחוֹזְרֵתִי מִמֶּנָּה בְּרַכְבִּתִּי, שְׁהוֹרִידָה אוֹתִי לִיד הַבּוֹרֶסָה בְּרֵמֶת גֵּן, וּמִשֶּׁם הִיִּיתִי צָרִיךְ לְהִגִּיעַ לְבֵנֵי בֵּרֶק. בְּרֵס, גַּם כֹּאֵן הַתְּקִימָה הַפְּגָנָה הַמוֹנִית, וְלֹא הִיִּיתִי יֹכֵל לְנוֹסֵעַ בְּאוֹטוֹבּוּס, וּבִלִּית-בְּרִירָה לְקַחְתִּי מוֹנִית לְבֵנֵי בֵּרֶק, עִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים נוֹסָפִים. הַמַּחֲרִי הִיָּה אִמּוֹר לְהִיּוֹת כ-70 שְׁקִלִים. וְהֵנָּה, כֹּשֶׁהֲגַעְנוּ אֵל הָעֵיד בְּבֵנֵי בֵּרֶק מוֹדִיעַ הֵנָּה שֶׁנִּשְׁלַם לוֹ רַק 10 שְׁקִלִים בְּלִבָּד!

● לֹא הִבְנוּ אֶת פֶּשֶׁר הַדְּבַר, לְמָה וּמוֹדֵעַ הוּא אֵינוֹ דוֹרֵשׁ אֶת הַמַּחֲרִי הַמִּלָּא. כֹּשֶׁשִׁאלְנוּ אוֹתוֹ עַל כֵּךְ, הִשִּׁיב וְאָמַר, שֶׁהַנוֹסֵעַ שְׁהִיָּה לִפְנֵינוּ שִׁלֵּם לוֹ בְּשֹׁטֶר כֶּסֶף גָּדוֹל, 'וְכִיּוֹן שֶׁלֹּא הִיָּה לִי כֶּסֶף כְּדֵי לְהִשָּׁב לוֹ אֶת הָעוֹדֶף, אִמֵּר לִי הַנוֹסֵעַ הַהוּא שֶׁאֵת הַכֶּסֶף שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לְהִשָּׁב לוֹ, אֲחַסּוֹךְ מִהַנוֹסֵעַ הַבָּא. אִי-לִכְךָ אֲנִי גוֹבֵה מִכֶּם רַק 10 שְׁקִלִים."

הַחֲלִטְנוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַמִּנְיִן בְּמִשְׁךְ כָּל שַׁנַּת-הָאֲבָל. וְאִם כֹּבֵר הַתְּפִלְלוֹ, לְמַדּוֹ כָּל הַצִּיּוֹר יַחַד מִשְׁנִיּוֹת לְאַחֵר מַעֲרִיב, לְעִלּוֹי נִשְׁמוֹת.

● לִפְנֵי תַחֲלִיל הַלִּימוּד, מִסְפֵּר הֶרֶב ר' חַיִּים, שִׁאלְנוּ אֶת אֲבִיו מִרְן הַגָּרִי"ג אִיזֵיה מִשְׁנִיּוֹת לְלִמּוּד, וְהוּא הִצִּיעַ אֶת סֵדֶר טְהוֹרוֹת, וְאֵכֶן הַחִילוּנוֹ לְלִמּוּד מִסְכַּת 'כָּלִים'. הַשִּׁיעוֹר נִמְשַׁךְ כ-7 דְּקוֹת וְקָלֵל רַק לִימּוּד מִשְׁנָה אַחַת. מִגִּיד הַשִּׁיעוֹר הִיָּה אַחֲיִינוֹ שֶׁל הַנְּפֹטֵר, אֲבָל מִתְקוֹפֶת הַקּוֹרוֹנָה, כֹּשֶׁהֲאֲחִיךְ לֹא יִכּוֹל הִיָּה כֹּבֵר לְהִגִּיעַ, מִמִּלָּא הֶרֶב גְּרוּזִמָן אֶת מִקְוָמוֹ, וְאוֹמֵר אֶת הַשִּׁיעוֹר. גַּם בְּתוֹם

● לְמַדּוֹ מִכֵּךְ שְׁנֵי דְבָרִים חֲשׁוּבִים, אִמֵּר הַגָּרָאִי כַּהֵן. רִאשִׁית, רָאָו אֶת עֵמֶךְ יִשְׂרָאֵל, אִיזוֹ תְּמִימוֹת וְיִשְׁרוֹת יֵשׁ בָּהֶם! הֵרִי אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם - מִלְבַּד הַשִּׁי"ת - לֹא יֵדַע אֶת הַסִּיפּוֹר עִם הַנוֹסֵעַ הַקּוֹדֶם, וְהֵנָּה הִיָּה יֹכֵל לְשַׁלֵּשׁ אֶת הַכֶּסֶף לְכִיסוֹ, וּבְכָל זֹאת הִתְנַהֵן בִּישְׁרוֹת שִׁכּוֹ, וְלֹא לָקַח מֵאֲתָנוֹ אֶת הַמַּחֲרִי הַמִּלָּא.

● הַדְּבַר הַשֵּׁנִי שֶׁאֲפִשֶׁר לְלַמּוֹד מִכֵּךְ הוּא, שֶׁכֹּאשֶׁר אָדָם מִשְׁתַּדֵּל שֶׁלֹּא לְבַזּוֹ כִּסְפֵי צִיּוֹר, אִזִּי כֹּאשֶׁר אֵין לוֹ בְּרִירָה, וְהוּא נֹאֶלֶץ עַל-כוֹרָחוֹ לְקַחַת מוֹנִית, הַשִּׁי"ת עוֹזֵר לוֹ גַּם בְּמַקְרָה זֶה...

● בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ תִּמְזוֹ תִּמְלָאנָה 5 שָׁנִים לְפִטְרִיתוֹ שֶׁל מַכּוּבְדוֹ הַדְּגוּל הַרְה"ג רַבִּי שִׁמְעוֹן יוֹסֵף אֲדִלְשֵׁטִין זצ"ל, בְּנוֹ שֶׁל מִרְן הַגָּרִי"ג. לֹא רַבִּים יוֹדְעִים עַל שִׁיעוֹר הַמִּשְׁנִיּוֹת הַמִּתְקִיִּים מִדִּי מוֹצָאֵי בֵּיתוֹ בְּרַחוּב הֶרֶב עֵטִיָּה 4, וּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה כֵךְ הִיָּה, וְכִפִּי שֶׁמִּסְפֵּר לוֹ הַרְה"ג רַבִּי חַיִּים גְּרוּזִמָן, הַמוֹסֵר אֶת הַשִּׁיעוֹר. עוֹד בְּתַקּוֹפֶת מַחֲלָתוֹ שֶׁל ר' יוֹסֵף, כֹּשֶׁכֹּאבִי-הֵלֵב שֶׁלוֹ הִיקְשׁוּ עָלָיו אֶת הַהִתְנִיּוֹת, הַתְּקִיִּים בְּמוֹצָאֵי בֵּיתוֹ מִנִּין לְתַפִּילַת עֲרִבִית. לְאַחֵר הַפְּטִירָה,

הַרְה"ג רַבִּי יוֹסֵף אֲדִלְשֵׁטִין זצ"ל. לּוֹמְדִים כָּל מוֹצָאֵי קֵץ לְעִלּוֹי נִשְׁמוֹתוֹ

שנת-האבל החלטנו להמשיך את המניין והלימוד שאחרי, כשהמשתתפים נמנים בעיקר על שכני-הבנין, וכמה אחרים מבחוץ, ובסך-הכל כ-15 ת"ח.

● בדיוק במלאות 3 שנים לפטירתו עשינו סיום על מסכת כלים, ומרן הגריי"ג אף נשא מדברותיו (באמצעות הטלפון), וחיזק את הקהל להמשיך וללמוד. לאחר מסכת כלים המשכנו במסכת 'אהלות', וכיום, לקראת היאהרצייט ה-5, אנחנו אווזים בפרק ט"ו. הלימוד מתקיים גם כאשר בעלת-הבית אינה נמצאת בשבת בביתה, כשהמפתח מונח אצל אחד המשתתפים, ובמוצ"ש פותחים את הבית ולומדים...

● אפשר רק לתאר את עוצמת עילוי-הנשמה שיש להרב ר' יוסף זצ"ל מלימוד זה, כאשר 15 ת"ח רוכשים מושגים במשניות שאינן נלמדות כל-כך, כמו סדר טהרות, 'והלימוד נעשה בצורה מעמיקה ויסודית, כשהרב גרוזמן מסביר את המשנה בטוב טעם ודעת', הם מעידים. יצוין שהבן, הרה"ג רבי **יהודה אדלשטיין** מגיע מדי מוצ"ש ללימוד ומשתתף בו בקביעות.

● רעיון כל-כך פשוט, כל-כך קל לביצוע, וכמה עילוי-נשמה יש בכך!

● ואם רצינו לדעת כוחה של מסירות נפש לתורה, נוכל לקחת זאת מתמונה שפורסמה מטעם 'עזר מציון', כאשר בן-ישיבה הגיע לתרום מח-עצם, אבל לא וויתר על הזמן שבו נלקח החומר מגופו, והגיע עם הגמרא לעזר מציון' והמשיך ללמוד גם כאשר המחטים היו בתוך גופו. אה, מי כעמד ישראל גוי אחד בארץ.

הבחור הגיע לתרום מח-עצם והמשיך ללמוד

● בשורות הקודמות הבאנו את סיפורו של רבי **חיים מלין**, חתנו של הג"ר **אברהם יעקב זילברשטיין**, אודות חוכמתו ופקחותו של מרן הגריי"ג בענין הגמגום. והנה סיפור נוסף מפי הנ"ל

הרה"ג רבי חיים מלין

להפסיד את העולם הבא שלך בגלל הכבוד? כבוד זה דבר גרוע..."

● נשארתי מהורהר ומופתע, ואז מרן זצ"ל סיים ואמר לי: "עוד כמה שנים, כאשר תהיה בישיבה גדולה, אולי תוכל להוציא את הספר. אז זה כבר יותר מקובל, ולכן יהיה לך פחות כבוד מזה... ואם בכל זאת אתה רוצה להוציא, אז

תדפיס עותקים בודדים, רק לחברותא שעזר לך ללבן את העניינים, ולמשפחה הקרובה, אבל לא יותר מזה". ובירכני בברכה חמה מעומק הלב.

● האמת? - יצאתי מבולבל. מצד אחד מרן זצ"ל הסכים איתי שטוב לכתוב חידושי תורה על הפרשיות, מפני שאני נמשך לכך, וכבר התחלתי לחלום על הספר היוצא מהדפוס, ומאידך אומר לי ראש הישיבה שלא להוציא את הספר עתה. אבל ברור ששברתי וקיבלתי, ושמעתי בקול חכמים.

● בסופו של דבר הספר יצא כשהייתי בישיבה גדולה, עם שינויים מן הקצה אל הקצה, וזו היתה כמובן סיבה נוספת למה היה כדאי לחכות עם ההוצאה. אבל מְעַבֵּר לכך, רק בהיותי בישיבה הגדולה ירדתי לעומק הגאונות של מרן זצ"ל. הוא הרי סבר לא כאותו ר"מ שלי בישיבה שהיה נגד הספר, אלא הבין שבדורנו, בו יש משיכה עצומה לתאוות הרחוב וגורורותיו, צריך כל אחד להשקיע וללמוד בתורה הקדושה כפי חלקו, טבעו ומשיכת-ליבו, וכמו שהירבה לדבר על זה יומם ולילה. ולכן אדרבה, עודדני להמשיך במלאכת הקודש. מאידך, אם היה משאירי בכך, והיה מתיר לי להוציא את הספר, הייתי חוזר לישיבה ומספר לכל ידידי שראש הישיבה הסכים אותי, וחֶלֶק על אותו ר"מ, והיה נגרם מכך בזיון גדול לכבוד התורה. לכן הצליח רה"י בחכמתו לתת לי הרגשה טובה שאני צודק בעצם חיבור הספר, אבל מאידך הורה שלא להדפיס את הספר לרבים. וכדי שלא אתאכזב, אמר לי שאדפיס רק לבני המשפחה המצומצמת והחברותא. איזו פקחות! מדהים.

המצביע על חוכמת אין-קץ שהיתה טבועה בקלסתריו של מרן זצ"ל. בלומדי בישיבה-קטנה, מספר הרב מלין, חיברתי ספר על התורה, בצורת קושיות ותירוצים ומערכות בענייני הפרשיות. העבודה על חיבור הספר, לא באו על חשבון סדרי הישיבה, אבל אחד מרבותיי בישיבה התנגד לכך שבחור בישיבה-קטנה יוציא ספר שלא על סוגיות הישיבה, והורה לי שלא להדפיס את הספר.

● היה זה לאחר שנה שלימה של עבודה ויגיעה רבה שהושקעו בספר, כאשר מדי ערב, לאחר סדר ג', הייתי יושב על כתיבת הספר. אישית, נשברתי מכך מאוד. והנה, אחד הרמ"ם שראה בצערי, חיזק את ידי והציע לי שאלך להיוועץ במרן הגריי"ג. ואכן, עליתי למעונו של רבי גרשון, ששמע את כל הסיפור, וכששמע שאני כותב חידושים על הפרשיות, אמר לי: 'טוב מאד, אדם צריך ללמוד לפי טבעו, לפי מה שהוא נמשך ומרתק אותו'. למשמע הדברים, התחלתי להתעודד...

● לאחר מכן סיפרתי לו על ה'פילונטר' שיש לי עם הר"מ ההוא, ומרן זצ"ל המשיך ואמר כך: "אותו ר"מ לא צודק, בוודאי אם זה לא בא על חשבון סדרי הישיבה, והעיסוק בכך מושך ומרתק אותך, אז בודאי שאתה צודק". כשאמרתי לו שיש עוד רב גדול שהסכים עם הר"מ שאסר עליי להוציא את הספר, אמר שישניהם לא צודקים'. פניי כבר קרנו מְאוֹשֵׁר, ואז שאלתי את מרן זצ"ל: "נו, אז אפשר להוציא את הספר לאור?" - - - ואז פונה אליי מרן זצ"ל, אווז ביד, ומחייך את חיוכו שובה-הלב ואומר: "תראה, בחור בישיבה-קטנה שמוציא ספר על הפרשיות - זה לא כל-כך מקובל, ולכן זה יגרום לך הרבה כבוד! אתה רוצה להפסיד את העולם-הבא שלך?"!...

● עמדתי נדהם, ושאלתי את ראש הישיבה: "אבל כל-כך הרבה השקעתי וטרחתי לכתוב, לחדש, לסדר ולהקליד?" ומרן זצ"ל אומר לי שוב, בנועם ובחביבות: "אבל אתה רוצה

שבמשך כל חייו גילם באישיותו את דמות-האמת, דמות שאינה מסלפת מאומה ממציאות-החיים.

● אבל כל זה אינו רלוונטי כשהדבר נוגע לרצונותיו ושאיפותיו של נער בר-מצוה המעוניין מאוד בתמונה, וגם של החבר שצילם... ומה עם הזמן המתבזבז עקב כך? - הרי עד שעומדים שוב לתמונה, חולפות דקה-שתיים! והוא, הרי כל-כך שמר על זמנו! אבל שוב, כשזה נוגע לאחרים, ובמיוחד לחתן בר-מצוה, כל השיקולים הללו יורדים מעל סדר היום.

● כמה אפשר ללמוד מסיפור כזה על חובתנו לרדת לנפש הנוער בן-ימינו, שרצונותיו אולי אינם עולים בקנה אחד עם רצונותיהם של ההורים, ולמרות זאת מחויבים ההורים להבין את נפש הצעירים, ולעשות ככל יכולתם כדי לשמחם ולהביאם לסיפוק נפשי.

● ויש הורים שימים ספורים לאחר הלידה מביאים את ילדם להתברך אצל הרבנים.

כמה ימים הגיע אברך בן-תורה אל מרן הגר"י זילברשטיין ובדיו תינוקת בת 5 ימים, ששכבה בעריסה. האברך סיפר שבלידה התעוררה בעיה מסוימת, וכדי שהיא תיעלם לגמרי בס"ד, הוא מעוניין שהרב

יברך אותה. הגר"י זילברשטיין התרגש לראות את התינוקת, ובירך אותה ואת הוריה בחום רב, ואיחל רפואה שלימה.

● ונסיים בברכת מזל טוב למשפחת ידידנו הבלתי-נשכח הרה"ג רבי שמעון-יוסף אדלשטיין זצ"ל, להולדת הנכד, בן לחתנם הרה"ג רבי מאיר שמחה אונגר, מחשובי האברכים בבני ברק. הברית נערכה יומיים לאחר פטירת הסבא-רבה מרן הגר"י זצ"ל, והסנדק היה מרן הגאון רבי בער'ל פוברסקי שליט"א. ויקרא שמו בישראל: שמעון יוסף, כי כן ציווה מרן הגר"י בחייו-חיותו.

במסיבת בר-מצוה של הנוער דוד קוסובסקי. מרן ראש הישיבה נתן שוב את הספר...

עימו כמתנה את ה"שמעתתא", ומיד בכניסתו לאולם הגיש לי את הספר. ברם, בזווית-עיניו הבחין ראש הישיבה שחבר שלי ניסה לצלם את הרגע בו מגיש לי רבי גרשון את הספר, ולא הספיק לעשות זאת...

● מה עשה מרן זצ"ל, ששמירת הזמן שלו היתה ידועה בכל העולם כולו? כיון שראה שהחבר לא הספיק לצלם, פנה אליי רה"י ואמר שהוא אינו רוצה לגרום צער לא לי, וגם לא לחבר שהמצלמה היתה בידו, 'ולכן, בוא תחזיר לי את הספר שנתתי לך, ואני אתנהו לך שוב, ואמסור אותו לידיך, ואז יוכל החבר לצלם את רגע מסירת המתנה לידיך' - - - וכך היה. החזרתי את הספר לרבי גרשון, והוא מסרו לי שנית, כששנינו מחייכים למצלמה, אלא שהפעם החיוכים היו מאולצים קצת... וזה פשרה של התמונה בעמוד זה...

● עכשיו בואו נחשוב רגע: כמה פקחות וחוכמה היו לרבי גרשון שירד לנפשו של נער בר-מצוה והבין שהוא היה מאוד-מאוד רוצה בתמונה כזו של ראש-ישיבה המעניק לו מתנה (ואולי זו גם שאיפתו של החבר שצילם, המעוניין להראות לחבריו שתיעד את ראש הישיבה החשוב).

● לכן, הוא מוכן לעמוד מחדש וילעשות הצגה שכביכול הוא מוסר את הספר עכשיו... הרי עצם עשיית ההצגה אמורה להיות קשה מאוד לאדם כזה,

● דווקא בשל העובדה שהסיפורים על מרן הגר"י אדלשטיין זצ"ל לא נגמרים, ובכל יום נחשפים מאות רבות של עובדות מופלאות המצביעות על גדולתו הענקית, מצאנו ענין רב בסיפור קטן ששמענו, בצירוף תיעוד, מהרה"ג רבי דוד שלמה קוסובסקי, ממנו אפשר ללמוד עד כמה הבין מרן ראש הישיבה בענייני חינוך, ועד כמה השתדל לגרום לשמחה ולסיפוק לצעירי הצאן.

● 'סיפור קטן' אמרנו? - לאו דוקא, למרות שהתמונה שהוצגה בפנינו היא כזו המצויה באלבומו של כל נער בר-מצוה, המקבל ספר כשי ליום בו הוא נכנס למצוות. במקרה דנן נותן-המתנה היה מרן הגר"י, המקבל היה הנוער דוד קוסובסקי, והספר שרכש ראש הישיבה עבור חתן בר-המצוה היה 'שב שמעתתא'. ברם, מי שיתבונן היטב בתמונה, שצולמה לפני כ-32 שנים, יבחין בניואנסים ייחודיים שאינם נצפים בתמונות אחרות.

● רבי גרשון ונער הבר-מצוה נראים כמחייכים באופן מאולץ קמעה. החיוכים הנראים על פניהם עושים רושם כגדולים מדי. ואכן, הרב קוסובסקי, מספר לנו מה מסתתר מעבר לתמונה ולחיוכים הנראים בה...

● היה זה ביום בר-המצוה שלי, והתרגשתי מאוד לראות את מרן רבי גרשון מטריח את עצמו להשתתף בשמחה ולכבדנו בהופעתו. מרן הביא

קו הצניעות והישועות

להצטרפות לקו התקשור:

073-383-4050

הקושי 2448 סולמית ואח"כ 5

סיפורי ישועות של מאזינות

לשליחת סיפורים:

3834050a@gmail.com

להרשמה לקבלת העלון:

hayeshuot+subscribe@googlegroups.com

קו הצניעות בארץ ובעולם:

אידיש:

0733833118

אנגלית:

0733832581

ספרדית:

0733833886

חסיית:

0733833113

צרפתית:

0733833119

צרפת:

0187653311

קמדה עברית:

14387711005

קמדה אנגלית:

14387711006

קמדה אידיש:

14387711007

אנגליה אידיש:

443303502642

אנגליה עברית:

443303502640

אנגליה אנגלית:

443303502641

ארה"ב עברית:

19299468555

ארה"ב אידיש:

19299468575

ארה"ב אנגלית:

19299468566

שווייץ עברית:

41445510112

שווייץ אנגלית:

41445510113

שווייץ אידיש:

41445510114

אוסטריה עברית:

43720778878

אוסטריה אנגלית:

43720778881

אוסטריה חסיית:

43720778882

בלגיה עברית:

3235003471

בלגיה אנגלית:

3235003472

בלגיה אידיש:

3235003473

אוסטרליה עברית:

61390201591

אוסטרליה אידיש:

61390201593

אוסטרליה אנגלית:

61390201592

מקסיקו ספרדית:

525590204944

מקסיקו עברית:

525590204941

ברזיל ספרדית:

551142104211

ארגנטינה עברית:

541152734054

ארגנטינה ספרדית:

541152734052

דחם אפריקה עברית:

27872348031

דחם אפריקה אנגלית:

27872348032

פוחתים עוד שער בשמים

זכיתי להיות מוקד בעיר שלי, נתיבות. יומיים אחרי שהגיעו העלונים, פרסמתי את הכתובת שלי. בתי הגדולה לקחה את אחותה הקטנה מהגן, הן שיחקו קצת בנדנדות ובחלקיק שניה בת ה-3 התרחקה וירדה לכביש. התקשר אלי עובר אורח שאמר לי, תגידי 'מזמור לתודה', תגידי 'נשמת כל חי'. **הילדה שלך פשוט ניצלה בנס!** בתך ירדה לכביש והחזרתי אותה למדרכה... אם רכב היה עובר באותה שעה, הנהג לא היה שם לב ופוגע בבתך.... אנחנו מפיצות ומחלקות עלונים ומגנטים לזיכוי הרבים ובעצמנו זוכות לישועות. כל קבלה פותחת עוד שער בשמים.

אחדות מרעשה עולמות

הנחתי את בתי הקטנה בת ה-3 חודשים בטרמפולינה. אחרי כמה דקות ראיתי שהיא נרדמה, הרמתי אותה ושמתי אותה בעגלה. אחרי כ-5 דקות שמענו פתאום 'בום' בעוצמה חזקה מאוד וראיתי שמתוך הארון נפלו ספרים בעוצמה אדירה. היו שם הרבה מאוד ספרים, בוקסה ענקית, מגשי זכוכית של שבת ועוד המון חפצים שנפלו על אותו מקום שהבת שלי שכבה לפני 5 דקות. **לא האמנתי למראה עיניי!** ראיתי נס אמיתי בעיניים. הרגשתי שקו הצניעות פשוט הגן עליה ועלי. התרגשתי לראות את זה והרגשתי שכל הקבלות שקיבלתי על עצמי וכל שמיעת סיפורי הישועות, היו שמירה והגנה לי ולבתי. קיבלתי בת במתנה. תודה לה' על כל הניסים.

איכות או כמות

לאחרונה, יש ביקוש לעלונים ולמגנטים. נשים רואות ישועות בזכות ההפצה. **כל העניין של העלונים והמגנטים, בשביל לחבר ולהכיר לנשים שלא מכירות את הקו.** הטוב ביותר זה, לתת לאישה עלון ומגנט ביד עם הסבר קצר וחיוך. חשוב לשים על דלתות של בתים עלון עם מגנט. זה מתאים כמעט לכל אישה, גם לביישניות שבינו. אפשר בשעות הבוקר, הצהרים, הערב - בכל שעה. כדאי לחלק עם חברותא, כך שאת לא לבד. אני אישית עוברת דלת דלת עם חברותא ורואה ישועות מעל דרך הטבע. אני מקדישה זמן, מאמץ וזה שווה!

כל עלון הוא יהלום!

בהסכמת הרבנים שליט"א

גלגל הצלה

ה' זימן לי ניסיון בעבודה שקשור לצניעות. צורפתי לקבוצה של 40 נשים לרפואת חולה, האזנת לקו ופשוט התמכרתי. התחלתי לשמוע את כל השלוחות בבוקר, בצהרים ובערב, בכל רגע פנוי. התחלתי לקבל על עצמי קבלות, הרגישות שלי לצניעות גברה והתחזקתי בהנהגות שונות במקום העבודה: לא לקרוא לגברים בשם הפרטי, להימנע משיחות שלא לצורך עם גברים בעבודה, לא להעביר מיד ליד ולשמור מרחק מגברים. באותו זמן, הסתיים חוזה השכירות בדירה שגרנו בה שנים ובעל הדירה הודיע לנו שעלינו לפנות את הדירה תוך חודש. היינו במצב כלכלי לא פשוט ולא ידענו איך נוכל לעבור דירה ולשכור דירה חדשה במצב כלכלי כזה. מצד אחד, בעל הדירה לוחץ לפנות ומצד שני, אנו לא מצליחים למצוא דירה לעבור אליה. הרגשתי כאילו יש הרעה במצב והגענו למבוי סתום. היינו שבוע לפני פינוי הדירה ולא ידענו לאן מועדות פנינו. משפחה עם ילדים.. מצב כמו קריעת ים סוף. הזמן עובר... ומאין יבוא עזרנו? ... קו הצניעות היה גלגל הצלה עבורי בימים הקשים של חוסר הוודאות. ההלכות ששמעתי עודדו אותי להמשיך ואתן נשים יקרות, הייתן שותפות למסע עם הסיפורים המרתקים שלכן שנסכו בי תקווה גדולה ואמונה חזקה **שבורא עולם לא יעזוב אותנו ויצמיח לנו ישועה בקרוב.** אמרתי לעצמי: "לא יתכן שאני מחוברת לקו הישועות ומתחזקת ולא אראה ישועה גדולה". **ה' לא חייב לי כלום! ה' אוהב את הצניעות.** הקב"ה אוהב שאנחנו מתחזקות. **כל הניסיונות באים, כדי שנתעלה.** ואז התחילה שרשרת של ישועות. נס רדף נס. הגאולה לא הייתה כפי שתכננו, אבל היא הייתה ענקית, מעל הטבע והכי טובה בעבורנו!

נאלצנו לעבור לעיר אחרת, עזבתי מקום עבודה שעבדתי בו שנים רבות, הילדים החליפו מסגרות לימוד. כביכול, איזו ישועה זו?? אך זה בדיוק מה שהיינו צריכים! דירה גדולה ומרווחת, שכנים מצוינים, מחיר נמוך. אין ספק שזכות שמיעת ההלכות באופן יומי וההתחזקות בצניעות בקו - מצילה חיים! הישועה היא כמו חץ וככל שרוצים שהחץ יגיע רחוק יותר צריך למתוח אותו אחורה וכך גם אצלי ואצלכן. ככל שאתן מתחזקות ועדיין לא רואות את הישועה ואולי יש איזו שהיא נסיגה. דענה! **ה' מכין לכן ישועה ענקית, מדיקת ומשמחת בהשגחה פרטית נפלאה.** החיבור לקו, לכל אחת מאיתנו היא, כדי שנצליח לזכות למשיח ברחמים! **נאחז חזק בקו ב-2 ידיים!** האזנה לו בכל זמן פנוי! הרווח הוא שלכן ושל כל עם ישראל כולו! **ההתחזקות שלכן נשים, בונה עולמות!** ברגעי משבר שמעתי את הקבלות שלכן וזה החייה אותי, נתן לי כוחות להמשיך ולהתמודד מול המציאות הלא ברורה, בכח ההודיה והאחדות. המשכנה להתחזק.

כל חומרות וההידורים לא ישוו להידור אחד קטן בצניעות! בעיניי קדושה וצניעות יש לכל הידור קטן משמעות לאין שיעור המרוממת ומקרבת את האדם לבוראו! (הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל)

קו הצניעות והישועות

להצטרפות לקו התקשורי:

073-383-4050

הקושי 2448 סולמית ואח"כ 5

סיפורי ישועות של מאזינות

רק לפני חצי שנה....

לפני כחצי שנה הייתי חילוניה לכל דבר. בת דודתי הכירה לי את הקו לפני חצי שנה. זרקתי את כל הבגדים הלא צנועים. לא ידעתי במה להתחיל ומה באמת לשנות, אבל התחלתי בשינוי קטן ולאט לאט קיבלתי עוד קבלות ... (לשמיעה בשלוחה 741) אמנם הישועה הגדולה שאני מחכה ומצפה לה עדיין לא הגיעה, אבל אני יכולה לומר בפה מלא, אני חווה ישועות בכל רגע ורגע, אני מרגישה את הס"ד. היום אני במקום של חזות חרדית. אני מודה שממצב שהייתי חילוניה גמורה והדת הייתה רחוקה ממני, היום היא חלק ממני והכל בשמחה. **זה קו של ישועות לדור הזה.** היום אני נראית עם חזות חרדית לכל דבר עם לבוש צנוע. אף אחד לא יזהה אותי מלפני חצי שנה.... אני עדיין עם פלאפון לא כשר, אני עדיין בתהליך. הדבר היחיד שאני לא רוצה, זה שיקטרגו עלי או שיצטערו עלי. הייתי מבקשת מכל הבנות שכבר הצליחו להתעלות בנושא הפלאפון הלא כשר, תתפללנה עלינו! אם אתן רואות מישהי עם פלאפון לא כשר, תחזקנה אותה! אף אחת לא יודעת באיזה מצב השנייה נמצאת, איזה תהליך היא עוברת... כולן בתהליך. כולן רוצות ועושות השתדלות להתקרב לה'. (שלוחות חדשות שנפתחו לאחרונה, ניתן לשמוע בשלוחה 49).

לאסוף זכויות

אני מורה בביה"ס קירוב וב"ה זכיתי לפרסם את הקו אצל התלמידות שלי. אני מחלקת להן עלונים ומגנטים ומידי פעם אני מחלקת להן קוביות שוקולד על חצאית צנועה ועל ההאזנה לקו. ב"ה יש תלמידות שמקשיבות לשלוחה של הבנות ורואות ישועות. לפני מספר שבועות דיברתי עם אחת האימהות והיא אמרה לי: "את לא מאמינה מה קורה. הבת שלי, (מדובר כאן בתלמידה בכיתה ג'). בשנה שעברה היא לבשה את כל בגדי הקיץ שלה, כרגיל. ובקיץ הזה, היא לא מוכנה ללבוש את מה שהיא לבשה בשנה שעברה. היא אומרת לי: **"אמא, זה קצר, זה לא צנוע, זה לא מכסה את הברך."** אני פונה לכל מי שעובדת, לכל מי שמורה ובכל עבודה, אנחנו יכולות להשפיע על התלמידות שלנו המון. סיפור קצר בצניעות, אפילו מספיק שהמורה מראה לתלמידות שהיא מעריכה את הצניעות שלהן, זה כבר גורם להן להגיע עם חצאית ארוכה, עם גרביונים, זה גורם להן לבוא צנועות.

כל מי שהיא מורה או גננת,

שתדע שהיא יכולה להשפיע על התלמידות שלה וכמה זכויות שהיא אוספת בזה, היא לא יודעת לאן זה מגיע..

הסתר פנים

קרובת משפחתי החליטה להתחזק בכיסוי הראש. היא ראתה שכתוב שאישה שנזהרת שלא יראו כתלי ביתה את שערות ראשה, אז הבית מתברך בעשירות וכן להיפך זה מאוד חזק אותה. היא גרה בישוב קטן ששם לא מקובל לכסות את כל הראש. היא הלכה לחנות נעליים עם הכיסוי והיו הרבה קונות, שכנות מהיישוב שהגיעו. כשראתה אותה בעלת החנות, היא פרצה בצחוק ואמרה לה: "מה קרה שאת שמה את המטפחת שלך ככה, מכסה את הכל???"... קרובת משפחתי התביישה והמוכרת הוסיפה כהנה וכהנה משפטים ולבסוף אמרה: "מה את חושבת שיצא לך מזה?"... קרובת משפחתי יצאה מהחנות ולא קנתה דבר. **היא ניחמה את עצמה בשכר שמובטח לה בזכות הקבלה.** מצבה הכלכלי לא היה פשוט ובנוסף פיטרו אותה מהעבודה. תוך ימים ספורים מהמקרה שאירע בחנות, היא התקבלה לעבודה אחרת **ומשכורתה הייתה פי 4.** ולמשפחה הייתה רווחה כלכלית. חלפו מספר חודשים... קרובת משפחתי העיזה ללכת שוב לחנות הנעליים ולהפתעתה הרבה החנות הייתה ריקה! בעבר החנות הייתה תמיד מלאה! נכנסה עוד משהי ואמרה: "הרבה זמן לא הייתי פה. מה קרה? תמיד היו כאן הרבה נשים ועכשיו ריק". בעלת החנות פרצה בבכי ואמרה: "האמת היא, פתחו לידנו מרכז גדול עם הרבה חנויות וכל הנשים התחילו ללכת לשם.... אנחנו עומדים לפני פשיטת רגל...." **בדור של הסתר פנים רואים בחוש, איך ה' רואה כל מעשה טוב.**

הטאבלט

קיבלתי מעבודתי טאבלט... בעלי לא ראה זאת בעין טובה, אך השארנו את זה לבינתיים בבית. באותו לילה בתי שיחקה בבימבה, היא נפלה וקיבלה מכה בראש. מאוחר בלילה בעלי קרא לי, ראיתי כמויות של מים מתחת למכונת הכביסה, מיד התחלנו לגרוף את המים וסגרנו את הברז הראשי. בדקנו וראינו שיוצאים מים כשפותחים את הברז הראשי. שנינו פה אחד אמרנו: **זה קשור לטאבלט שלנו!** מיד החלטנו שניקח את הטאבלט ונוציא אותו מהבית! הבת קמה והתחילה לפרקס, הזמנו אמבולנס. העיניים שלה זזו והיא החזיקה את הראש. זה היה ממש פחד פחדים! הגענו לבית החולים ולאחר הבדיקות היא הרגישה יותר טוב והשתחררנו הביתה. אני לקחתי את הטאבלט והוצאתי אותו מהבית. הזמנו מישהו שיכול לתקן את הנזילה, יומיים שלמים הוא עבד, הוא החליף את כל הצנרת. פחדתי, מה יהיה התשלום?... אחרי הכל יש את החג... כל כך הרבה הוצאות ב"ה ועכשיו גם את ההוצאה של הפיצוץ.... הוא בא ואמר לנו: "בשבילכם אני אעשה בחינם. אני לא רוצה לקחת מכם כסף!" אמר והלך. בשבילי זה היה נס ענק! הארה משמים! כשרק אמרתי שאוציא את הטאבלט מהבית ועשיתי זאת, הכל חזר למקומו!

לשמיעת הסיפור האחרון - 68 | למעבר בין השלוחות לחצי- 0 ומס' שלוחה | לשמיעת סיפורי העלון- 741 | עדכונים שוטפים- 49

■ הרבנית קולדצקי - שלוחה 414 ■ נשים - שיעור יומי - שלוחה 1 ■ בנות - שיעור יומי - שלוחה 2 ■ שמירת הלשון ותיקון המידות - שלוחה 3 ■ הקלטת סיפורים - שלוחה 71 ■ נשים - סיפורי ישועות שלוחה 72 ■ בנות - סיפורי ישועות שלוחה 73 ■ סיפורים מהחבורת - 75 ■ חובות הלבבות- 35 ■ ייחוד- 36 ■ אהבת חסד- 37 ■ מסילת ישרים- 38 ■ פרי בטן- 42 ■ צניעות למתקדמות- 44 ■ תחבורה- 45 ■ סיפורי גאולה- 46 ■ כיסוי ראש- 47 ■ ניצולת מליניץ+ קרלין- 411,412 ■ האוטיסט שחולל תיקון- 413 ■ פגעי טכנולוגיה- 417 ■ ניסים בשידוכים- 419 ■ סיפורים נבחרים- 741 ■ שיעורים וסיפורים בנושא מקום עבודה ופרנסה- 742 ■ מתחזקות ובעלות תשובה- 743 ■ איפור ותכשיטים- 744 ■ אחדות- 747 ■ סיפור של דקלה - 748 ■ ניסים רפואיים- 76 ■ נוער מתמודד- 771 ■ בת שבע בת שרה- 772 ■ סיפורים מיוחדים על נשים צדקניות בנושא הצניעות - 773 ■ שלום בית- 78

הדברים ואומר שבמשפחת מרן החזון איש הקפידו מאוד על קיום צוואת רבי יהודה החסיד.

השיב לו מרן הגר"ח: הרי באותה צוואה של רבי יהודה החסיד נאמר שאם עושים חסד עם בית המרחץ, אין בכך טכנה! מרן הגר"ח הוסיף ואמר, אם כן אני אניע מדי יום ששי לטבול במקווה זה, וכך תעשה איתי חסד בענין המקווה, ולא תהיה כל טכנה.

ואכן, במשך שנים – עד שנתיים לפני פטירתו, כשכבר לא היה יכול ללכת בכוחות עצמו – הגיע הגר"ח מדי יום ששי לטבול במקווה שנבנה בבית אביו.

מתי-מעט ידעו מדוע הגיע מרן הגר"ח קניבסקי מדי יום ששי לטבול במקווה שנבנה בבית אביו מרן הסטייפלער

בשכונת 'גינות דוד' הסמוכה לרמת אלחנן מתגורר אחד מניניו של מרן ה'קהילות יעקב' הסטייפלער זצ"ל, הגר"ר יעקב ישראל יעקבזון, ר"מ בישיבת פוניבז' לצעירים, שסיפר לנו שני סיפורים מיוחדים שלא פורסמו.

בסוף ימיו של מרן הסטייפלער, כאשר ההליכה היתה כבר קשה עליו, בָּנו לו מקווה-טהרה בתוך הבית. ואגב, מדובר במקווה שנבנה עם כל החומרות הנדרשות, וכשר גם לטבילה דאורייתא.

לאחר פטירתו של מרן זצ"ל, מספר הגאון ר' יעקב-ישראל, הגיע אבא שלי שליט"א, הגאון רבי טוביה יעקבזון (ראש ישיבת 'נצח התורה' במודיעין-עלית), עם משפחתו, להתגורר עם חמותו, הלא היא הרבנית ברוך תחי', בתו של מרן זצ"ל, ואשתו של הגאון רבי שאל ברוך זצ"ל, שהיה חתנו של הסטייפלער.

בשלב מסוים הגיע הגאון רבי טוביה אל דודו, מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, ושאל שהרי בצוואת רבי יהודה החסיד נאמר שבית מרחץ בבית הרי הוא טכנה, ואם כן חוששני מכך, מה-גם שיש לי ילדים קטנים, והטכנה היא גם מציאותית בשטח. הגר"ד יעקב ישראל שליט"א מחדד את

'כיון שזכית להינשא לנכדת הסטייפלער, אני פוטר אותך מלהגיע אליי לליל-הסדר'

גם הסיפור השני שסיפר לנו הגר"י יעקבזון הוא מיוחד במינו וצופן בתוכו מסר רב-הוד.

אבי שליט"א התחתן כאמור עם נכדתו של מרן הסטייפלער, בת-בתו למשפחת ברוך. והנה, מנהגם של הזוגות הצעירים הוא לחלק את לילות-הסדר בשנים שלאחר החתונה, פעם אצל הורי האשה ופעם אצל הורי הבעל. מה שקרה אצל אבי שליט"א הוא, שמיד לאחר נישואיו, פנה אליו אביו – הגה"צ רבי מרדכי-עמרם יעקבזון זצ"ל, משיגה דישיבת 'תפארת ציון' – ואמר לו 'כיון שזכית להינשא לנכדתו של מרן זצ"ל, אתה פטור מלהגיע אליי בלילות הסדר בשנים הבאות, ויותר מכך – אני מבקש ממך לא להגיע אליי! עדיף שהילדים יהיו ליד שולחן-הסדר של הסטייפלער, אמר.

ברם, לאבא שלי היה קשה קצת לקיים את דברי אביו, באומרו שאם אהיה סמוך תמיד על שולחנו של הסטייפלער, לא אוכל לקיים כראוי את מצוות 'והגדת לבנך'. שכן אשב שם כעבד קמיה מאריה, ולא אוכל לפתוח את הפה'.

אבי שליט"א הלך להתייעץ בענין זה עם מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל שהשיב לו תשובה מעניינת ועמוקה מני ים. 'המצוה הגדולה של והגדת לבנך, תקוים בצורה הטובה ביותר אם הילדים יהיו ליד שולחנו של הסטייפלער'. אבי שליט"א, אומר הבן, ביאר את תשובת הגרא"ל באופן נפלא, והוא שתכלית יציאת מצרים היא כדי שנהיה עבדי ה', וזוהי שהילדים

הגאון רבי טוביה יעקבזון שליט"א, ראש ישיבת 'נצח התורה'. אביו אמר לו שלא יגיע אליו לליל הסדר, אלא יסב אצל הסטייפלער

הבן, הגר"ר יעקב ישראל

וראים דוגמא למופת של עבד-ה', כבר הרווחנו את התכלית.

וכך במשך 12 שנים רצופות היה אבי שליט"א בליל הסדר אצל מרן הסטייפלער, מסיים הגר"י יעקבזון.

לפתע נעלם הבחור התמהוני ואיש לא ידע היכן הוא

בחודש האחרון הלכה לעולמה הרבנית הצדקנית מרת רבקה ברגמן ע"ה [והמליצו עליה את הפסוק (במדבר, י' י"א) 'בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן'], אשת חבר להגה"צ רבי נחום ברגמן זצ"ל, מגדולי הת"ח בירושלים, ותלמיד מובהק למרן הרב מבריסק זצ"ל, ולבניו הגאונים ראשי ישיבת בריסק.

אין זה הזמן והמקום בתיאורים אודות דמויות ההוד הללו של רבי נחום והרבנית, על יראת השמים המופלגת, התביבות הנוראה לכל מצוה ומצוה (וד' מינים בפרט), הדביקות בהקב"ה בכל מצב שהוא, החיבה והאהבה שהרעיפה על כל נדב, נין, ובן-נין, בזוכרה את שמות כולם עד יומה האחרון.

ואגב, אביה, הרב ישראל אשר וולס זצ"ל, זכה לבנין וחתנין רבנן, מהם ראב"ד ירושלים הגר"י פישר זצ"ל, הגר"י דז'ימטרובסקי זצ"ל, הגר"א וייספיש שליט"א, הגר"מ שטיינמן שליט"א, בנו של מרן בעל איילת השחר זצ"ל, ועוד. אבל על סיפור אחד שהובא בהלווייתה אי אפשר לדלג. את הסיפור כתב לנו הרה"צ רבי חיים מלין, חתנו של הג"ר אברהם יעקב זילברשטיין, שהמנוחה היתה סבתא-רבה שלו.

רבי נחום והרבנית ע"ה היו מארחים במשך עשרות שנים, מדי שבת בשבתו, כ-30 בחורים 'חוצניקים' הלומדים בישיבת בריסק, כך שבמשך השנים סעדו מאות ואף אלפי בחורים בביתם. ברוחב לב ובנדיבות.

כולם זוכרים עד היום את הכנסת האורחים המיוחדת והבלתי נשכחת, ומעידים שלאחר כל סעודה הייתה עומדת בפתח המטבח ואומרת באופן אישי לכל בחור 'ישר כח שבאת, ישר כח שבאת', כביכול הם עושים לה את הטובה שבאים לאכול אצלם, ולא היא להם... פעם אמרה שלא תקבל גן-עדן על כך שהבחורים אוכלים אצלה. כי יש לה מזה גן-עדן עלי-אדמות...

במסע הלווייתה שיצא מביתה בשכונת 'בתי אוגרין', השתתפו מאות ת"ח משכונת מאה שערים וחברי בד"צ העדה החרדית, המשגיח הגה"צ רבי דן סגל, הגאון רבי אברהם יהושע סלובייצ'יק ראש ישיבת בריסק, וגדולי ישראל נוספים.

בנה, הג"ר יצחק זאב ברגמן, סיפר סיפור מופלא ומיוחד: בליל שבת אחד, באו להתארח אצל הרבנית 32 בחורים, וכולם ידעו שהבית אינו מכיל יותר מ-30 בחורים, ואי אפשר להכניס אפילו אחד יותר. ברם, כיון

שבאו 2 נוספים, לא רצתה הרבנית להשיב את פניהם, וריקם, ואמרה שכולם יכנסו וינסו למצוא מקום. ואכן, הבחורים רחפו פה, דחקו שם, נכד אחד וויתר על מקומו ועבר לאכול עם הרבנית במטבח... (כך נהגה עשרות בשנים, כאשר היא ונכדותיה אכלו במטבח, כדי שיהיה מקום מרווח לבחורים). ונהנה הצליחו להוסיף בדוחק רב שני כסאות, והיה נראה שהכל בא על מקומו בשלום.

הסעודה החלה, ולפתע, באמצע מנת-הדגים, נשמעות דפיקות בדלת. ובפתח, עומד בחור תמהוני, שלא היה נראה כלל בחור ישיבה, וביקש לאכול סעודת שבת. הבחורים תמהו, שכן הוא לא למד בבריסק, והרי בלאו-הכי נמצאים כבר 32 בחורים... הם התכוונו כבר לומר לו 'למצטערים, אבל אין מקום'... אך הרבנית הגיבה ואמרה: "תכניסו אותו; וכי יעלה על הדעת שיהודי יישאר בלי סעודת שבת?! אין דבר כזה... ננסה לארגן לו מקום".

כיון שכן, הוכנס הבחור אחר-כבוד לסלון הבית בו (לא) היה כבר אפס מקום... הרבנית עצמה קמה והזיזה את כל הכסאות, עד שנמיה מקום פנוי, בו הושיבו את הבחור התמהוני. "תחכה פה, אני הולכת להביא לך מנת-דג", אמרה הרבנית, ורצה למטבחה לנסות לאתר (או לוותר...) מנה עבור הבחור.

הרבנית חזרה לסלון, ולפתע נדהמים הכל להיווכח שהכסא שהצליחו לדחוף עבור הבחור במקומו מונח, אך

הגה"צ רבי נחום ברגמן זצ"ל

הוא ריק... הבחור איננו. כולם מסתכלים אנה ואנה, מנסים לבדוק אולי הלך ליטול ידיו, אבל לא. לא מוצאים אותו, ואף אחד אינו יודע אנה נעלמו עקבותיו. ממש כמו בסיפורים... צאו וחפשו אותו בחדרים או בחוץ, אולי הוא התבייש לאכול פה, אמרה הרבנית. הבחורים יצאו לחפש, התפזרו לכל עבר, אך לא מצאו מאומה. גם כששאלו עוברי-אורח האם ראו טיפוס תמהוני, השיבו בשלילה.

כאשר הודיעו לרבנית שעקבותיו נעלמו באורח-פלא, התרגשה בעלת-הבית ואמרה: נראה לי שהיה זה אליהו הנביא זכור לטוב! הוא בא לבדוק אותי אם אני מכניסה אורחים גם במצבים ובזמנים שקשה מאוד לקיים, וכמעט לא שייך, ואליהו בא לבדוק אם נגרש את ההלך ההוא או נארח אותו. ומיד כשראה שעמדתי בנסיון ואירחתי אותו - פרח ונעלם לו איש האמת...

הבחורים נדהמו מהדברים. אך באמת לא היה שום פתרון אחר לתעלומה. אף אחד מכל 32 יושבי השולחן לא ידע לימד היכן ואיך נעלם האיש, ואיך לא שמו לב שהוא קם ויצא. בנה סיים את ההספד ואמר: "אם זה היה אליהו הנביא או לא - אינני יודע; אבל דבר אחד אני יודע: שהיתה זו היא אשה גדולה, שהתשובה המיידית שלה לסיפור היתה שאליהו הנביא בא לבדוקה! הנה לפנינו הלך-מחשבה למסירות נפש לקיום המצוות. ראו כמה גדולים מעשיה ודיבוריה!"

*צבעו יהלום
על כל אחד
שעונה לכם אמן

בס"ד
הרשמה לקו האמנים
מוכל אמן זברא מלאך ששומר עליכם
כתר האומנים והיהלומים

033-068-909

כל העונה אמן
בכל כחו נפתחים
לו שערי גן עדן

כל ברכה ואמן בקול
מוסיפים יהלום
בכתר המלוכה
של מלך
מלכי המלכים

אמן = 91 = מלאך

כללי המיזם - 033-068-909 שלוחה 1

- * להצטרפות - חובה להירשם - בטל: 033-068-909 שלוחה 3
- אחד מבני המשפחה נרשם - ומייצג את כולם
- * יש לתלות את הכתר במקום המרכזי ביותר בבית.
- * צבע יהלום אחד - לכל אחד שעונה לך אמן!
- * כל כתר נוסף שממלאים מזכה בברטיס נוסף בהגרלה
- * כל כתר שממלאים - מיד לדווח לקו - בשלוחה 4
- * מומלץ להורים - לתת פרסי עידוד נוספים כל שבוע
- * ברכת גדולי הדור לחשיבות האמנים - שלוחה 2 בקו.

מיל בת פרחיה ומשפחתה ל-בני חיי ומזכירי
לתרומות להפצת המיזם bracha.amen@hotmail.com
* להפצה לזיכוי הרבים - 050-4119066

מקציר הלכות ברכות

- * לפני שתברך - הכן מישוהו שיענה לך אמן
- * אשרי אדם שמברך בקול רם ומרגיל את השומעים לענות אמן על ברכתו. ונמצא שהם זוכים ומצבים. החיד"א - מצא רמז במילה הראשונה בתורה: **ב**קול **ר**ם **א**ברך **ש**מו' תברך תמיד
- * יש לחלק את הברכה ל-3 חלקים - הגר"י צדקה זצ"ל ברוך אתה ה' / אלקינו מלך העולם / שהפך נהיה בדברו / בהגשגת המבקש והניקוד.
- * צריך לבטא היטב את המלים - ולא לצרף מילה אחת לשניה. כגון: ברוך אתה ולא ברוכאתה מלך העולם ולא מלכעולם.
- * אין לענות אמן לפני סיום הברכה מפני המברך.
- * לא יעשה שום פעולה בשעת אמירת הברכה!!!
- * ברכת הבראות - אשר יצר - סגולה לבראות לבן להודות להקב"ה על כך שקל אבריו ופועלים ורבים נשעו ממחלות...

מגן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

בקש לעורר את צבור ההורים, המורים והמנהלים לזרז את ילדי ישראל להזהר ולכבד היטב בברכות ולעודדם ולחזקם ע"י חלוקת פרסים ולהקביר להם את הברכות והכל פיהם של תינוקות של בית רבן מעורר רחמי שמים בעולם. הגר"ח צאצא שאול - יהודי שחי כ-70 שנה וכול להגיע לשנים נחצי מיליון ברכות בחייו, אבל כאשר יהודי מגיע לבי"ד של מעלה, ובדוקים את הברכות מתברר שהם ברכים לא יכולות להועיל בשעת צרה כי הם נאמרו בחצי פה במהירות רבה או שהתעסקו בדברים אחרים בשעת אמירתם. כל הברכות האלה נצבות מבטשות, ולא יכולות להגן עליך בעת צרה!!! הרב פינקוס זצ"ל - דוד המלך ראה שמלאך המות משחולל, ונופלים חללים... וצריך פעולת הצלה - זריקה ישר לתוך הלב. לכן תקן 100 ברכות ביום כסגולה לפתח שערי ברכה וישועה.

הגרלות במיזם הברכות

תוו קניה ב-אקסוס

שיט שכולו חוויה

אטרקציות לבין הזמנים

טיולי ג'יפים

ספרים לכל המשפחה

מצלמה

לפיתוח מדי

קידושיק

תוו קניה ב-קידושיק

שינויים יחולו רק בהחלטות הנהלת המיזם או מצב בטחוני

בדרום-מזרח יסודות
אזור נחל שורק
נופים עוצרי נשימה
פסגות הרים,
נחלים, יערות.

הגרלה
י' אב

אמן יהא שמה רבא - הסגולה לכל צרה

כתר אמן יהא שמה רבא

כל העונה אמן
יהא שמה רבא
בכל כחו
קורעים לו
גזר דינו

אמן יהא שמה רבא
שואמרים בקול ובכונה
עולה למרומים
יוצרים את פתחו של
מלך מלכי המלכים
החתם סופר

2.5 מיליון ברכות

מאה ברכות ביום הן 36,000 ברכות בשנה. יהודי שחי 70- שנה יכול להגיע לכדי **2.5 מיליון ברכות** אבל, כאשר יהודי מגיע לבית דין של מעלה ובזקים את הברכות, מתברר שהם ברובם לא יכולות להועיל כי הם נאמרו בחצי פה, במהירות רבה, ללא כוונה, ללא מחשבה, ללא תחושת הודיה. או שהתעסקו בדברים אחרים בשעת אמירתם. כל הברכות האלה ניצבות מבושות, ולא יכולות להגן עליו בעת צרה.

איך זוכים ב-20 אלף דולר?

חתנו של מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל -

הגר"י קולדצקי שליט"א - בכנס חיזוק בביתו יצא בקריאה לחיזוק עניית האמנים ובמיוחד

אמן יהא שמה רבא שזה סגולה גדולה להציל מגזרות רעות ולזכות בשפע ישועות בזוג - פרנסה - בריאות - גני חיי ומזונות...

הגר"י קולדצקי פנה לציבור והציע - אני מוכן לשלם 20 אלף דולר \$ למי שמוכן למכור - אמן יהא שמה רבא אחד. מי מוכן למכור ??? לשמיעת המשך הדברים שנאמרו בכנס הסגור - בבית הגר"י קולדצקי

בכנס עכשיו - 03-5280180 שלוחה 5

כללי מיזם - אמן יהא שמה רבא

* המיזם מיועד לעונים אמן יהא שמה רבא בקול ובכוונה בלבד !!!
* להצטרפות - חובה להירשם - במייל bracha.amen@hotmail.com

או בפקס - 5274744 - 1533 ציינו שם ... טלפון ... ותעודת זהות
* כשעונים אמן יהא שמה רבא בקול ובכוונה לחיית - מנחה - ערכית מסמנים 9 ילומים בימי חול. (בכל תפילה 3 ילומים)

* כל כתר שממלאים - מיד לשלוח למייל בתוספת: שם - ת"ז - נייד. יש לשמור על הכתרים המלאים - בכדי להציגם ברגע הזכייה בפרס

* שינויים יחולו רק עקב מצב בטחוני או בהחלטת הנהלת המיזם

פרס ראשון - 1,000 ₪

וגזר פרסים נוספים...

הגרלה י' אב

פרטים והפצה - 050-4119066

הסגולה להצלה מכל צרה מרן הגר"א"ל שטיינמן זצוק"ל

הרב בן ציון אבא שאול

ת"ח שלח שאלה אל מרן הגר"א"ל שטיינמן וסיפר שהוא שקוע בצרות נוראות, נשוי בלי ילדים

שקוע בחובות ענק, ובנוסף גילו אצלו את המחלה הנוראה - מה עושים כדי לזכות לישועה??

ענה לו מרן ראש הישיבה, הקב"ה מחבב מאוד את הניגון שמנגנים ישראל ביהא שמה רבא

ובשחלילה מתעוררת עליהם קטגוריה, ומנגנים לפניו את הניגון של הקדיש ואומרים אמן יהא שמה רבא

מברך בקול ובנעימה... מתענג השם יתברך על כך, ומעביר על כל חטאתם. אמר הגר"א"ל: יש בכוח אמירת

אמן יש"ר מברך כדי לכפר על הרבה קטרוגים. הת"ח התפעל מאוד מהדברים והתחיל להקפיד מאוד

באמירת אמן יש"ר בכוונה, והיה מהלך ממנין על מנת לענות **אמן יהא שמה רבא בכוונה**, וכך עשה

במשך תקופה... והנה פלאי פלאים, אירעו לו-והדברים מדויקים בתכלית-לפתע פתאום באו כל הבעיות

על פתרון, המחלה הקשה נעלמה כלא הייתה, החובות הסתדרו בצורה פלאית כאשר אחד מחברי קהילתו

ניגש אליו מיוזמתו והציע לו הלוואה לתקופה בלתי מוגבלת, ובנוסף נפקד בזש"ק. מני אז חלפו שנים ואותו

ת"ח ממשיך לרוץ ממנין למניין, ומוסיף לו ולמשפחתו שנות חיים אורך ימים וזכויות לאלפים. ברכי נפשי

מחנה הגר"י זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

זילברשטיין

אמן יהא שמה רבא - בזעקה גדולה !!

בשעת צרה בקש מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א מכל הילדים תינוקות של בית רבן

להתכנס יחד ליד ארון הקודש בשעת אמירת שני הקדישים האחרונים של תפילת ערבית של ליל שבת

קודש, ולענות אמן יהא שמה רבא בצוואת בכוונה גדולה ובקול רם!! יוזמה זו באה לידי מעשה לאחר

ששמענו ממרן הגר"א"ל שטיינמן על חשיבות עניית אמן יהא שמה רבא בכוונה - להצלה בשעת צרה!!

איך ניצלנו מהגרמנים? שאל הגר"י זילברשטיין בשיעורו השבועי - ותאר את התקופה הקשה שהייתה

בירושלים כשהמופתי של ירושלים חבר יחד לגרמנים שהיו במצרים בדרך לא"י, ותכננו להשמיד את כל

יהודי ירושלים וא"י. כשראו גדולי ישראל את האסון הקרב ובא - חפשו דרך הצלה - איך להינצל מהגזרה

הנוראה והחליטו להשתמש בסגולה הכי חזקה שהביאה את נס הצלה. לשמיעה - 03-5280180 שלוחה 1

מכתב שפורסם ע"י החפץ חיים במלחמת העולם הראשונה: הנה הרעש (המלחמה) שנהיה בעולם הוא

ענין נורא שנוגע לכל העולם ולכל ישראל לגופם ולנפשם. ואין ספק שהוא ענין התעוררות מן השמים למען

נשוב לה'. וחובה על כל אחד לענות אמן יהא שמה רבא, קדושה וברכה, כי על ידי זה מתבטלות בכל יום

גזרות מישאל כדאיתא במדרשים. ובוודאי היו ניצולים בה אלפי אנשים ממות, וזכות גדולה למזרחים בה.

מלחמה בפתח... מה הבטיח החפץ חיים?? לעזוק יהא שמה רבא אמן וברכה בקול ובכוונה בזה בוודאי יהיו ניצולים אלפי אנשים ממוות...

פניני מדברי הרב

טבעת הנישואין היתה עשויה מעבודה זרה; ומה שאל החתן?

לפני חג השבועות דן הרב שליט"א בשאלה שהגיעה אליו ממדינה רחוקה, שם קידש יהודי את אשתו בטבעת, והיה זה זמן קצר לפני התקדש החג, ולאחר מכן התברר שמדובר בטבעת של עבודה-זרה...

האירוע היה כאמור במדינה רחוקה, ובקושי הצליחו להביא מניין יהודים לחופה. החתן רכש טבעת, ורק לאחר החופה הזדעזעה הכלה לראות על הטבעת סימני עבודה זרה. במקרה זה החופה לא היתה חופה, והכלה לא הפכה להיות אשתו, וברור שצריך לקדשה שנית.

מסדר-הקידושין כבר עזב את המדינה, וכיון שהיה זה שעות ספורות לפני התקדש החג, לא ידע החתן מה לעשות... אבל מלבד עצם הבעיה, התקשר אלינו האיש כדי לשאול האם במקרה כזה הוא צריך לקנות לאשתו מתנה לכבוד החג, או שמא בגלל שהיא עדיין איננה אשתו, ויצטרכו להעמיד חופה שניה, אינני חייב בכך...

ציטטתי בפניו את דברי הרמב"ם בנושא הנידון, והנלווים אליו, מכוון אל המקרה ששאלת, שהכלה עדיין איננה אשתו, אבל היא נכללת בהגדרת אלה 'הנלווים'. כשאחד ממשותפי השיעור אמר ש'הנלווים' אליו הכוונה היא לעבדו ולאמתו, השיב הרב ואמר, שאם עבדו ואמתו כלולים בהגדרה זו, הרי גם המקרה שסיפרנו עליו כלול בכך.

כל ענין ההצלחה בחתונות הילדים הוא מעשה נסים, ולא כדאי "להתערב" בנס זה, אמר גדולי התורה

ואם דיברנו על חופה ועל חתונה, נספר כאן דבר נוסף שצוטט בפי הרב במסיבת החג בשבועות, מהספר 'נפשנו בחיים'.

מחבר הספר מעיד שעלה למעונותיהם של גדולי הדור, מרנן הגרא"מ שך, הגרא"ל שטינמן והגרמ"י ליפקוביץ זכר

צדיקים לברכה, ותיאר בפניהם את המצב הכלכלי הקשה השורר בבתיהם של אברכים, מה שגורם להם קשיים אדירים בנישואי הילדים. מחבר הספר אמר לגדולי הדור שיש לו תוכנית מסודרת כיצד לפתור את הבעיה, ושאל האם לבצע אותה, וזאת כדי למשפחות האברכים בני התורה.

כל 3 גדולי הדור השיבו באותו מטבע-לשון ואמרו שענין החתונות בבתי אברכים הוא נס אחד גדול, ולכן לא כדאי להתערב במעשה-נסים, אלא להניח להש"ת לעשות את הדברים כפי שהוא רוצה.

הסיפור המופלא שסיפר מרן הגרי"ש אלישיב המסביר את הציזוי לעבוד את הקב"ה שלא ע"מ לקבל פרס

מו"ח מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל לא היה רגיל לספר סיפורים, ולכן כששמעתי ממנו פעם סיפור מופלא, צריך 'לשמוע' אותו היטב, ולהבין מה אפשר ללמוד ממנו.

בישיבת וולוז'ין, סיפר מרן הגרי"ש, היה מקובל שהגבירים הגדולים היו באים אל ראש הישיבה, רבי חיים מוולוז'ין, ומבקשים ממנו שיציע להם בחורים טובים לבתם שהגיעה לפרקה. והנה, פעם הגיע גביר גדול שהיתה לו בת יחידה וביקש מהגרי"ש שיצביע על בחור שלם ומושלם בתורתו ובמידותיו, כדי להשיאו לבת.

הגרי"ש הציע לו בחור פלוני, ואכן הגביר שוחח עימו במשך זמן רב, ונראה היה שהוא מתאים למידותיה וסגולותיה של בתו היחידה. אבל, לפני שסיכמו ביניהם, פנה הבחור אל הגביר ושאל אותו: כמה שנים אתה מוכן לפרנסני על-מנת שאוכל לישב וללמוד במנוחה? לאחר מכן גם התעניין לדעת האם נכסיו של בעל-הבית, יעברו אליו, וכו'.

שמע זאת הגביר, והתכרכמו פניו, וחזר אל רבי חיים ואמר לו: אמנם הבחור הזה שראש הישיבה הציע לי יודע ללמוד, וגם מידותיו מתקונות, אבל מה אעשה שהוא גם טיפש גדול, ואינני מוכן לקחת בחור טיפש לבתי המשכלת...

כשהתעניין רבי חיים מה קרה, סיפר הגביר את שאלתו של הבחור, ואמר: הוא הרי יודע שמדובר בבתי היחידה, ואם כן כל נכסיי יעברו אליו לאחר מכן, וגם פשוט וברור שאהיה מוכן לפרנס אותו במשך כל השנים! השאלות המיותרות שהציג בפניי מוכיחות שאין הוא חכם גדול, בלשון המעטה, ולכן אינני מוכן לקחת אותו כחתן לבתי.

וזה בדיוק - אמר מרן הגרי"ש אלישיב - מה שאומרים לנו חז"ל לעבוד את ה' שלא על-מנת לקבל פרס. שהרי, כל יהודי יודע שכל הכסף והזהב שבעולם שייד להשם יתברך, ואם כן הוא מצדו מוכן לפרנס ולכלכל את בניו-אהוביו ולהשפיע עליהם שפע עד בלי די.

והנה בא היהודי ועובד את הש"ת, ולאחר מכן מבקש ממנו פרס; וכי הוא איננו יודע שכל הכסף וזהב בעולם שייכים לאבינו שבשמים?! לכן, הוא דומה לאותו בחור ששאל את הגביר בענייני כלכלתו שלאחר הנישואין...

ילד אחד במשפחה ירד מהדרד, האם להוציאו מהבית?

לצערנו, יש בתים של תורה שילד אחד החל להתדרדר ואף מעשן סמים. מצד הילדים האחרים הנמצאים עדיין בבית, אין חשש שהם יתקלקלו על ידו, כיוון שהם בנים לו, ובכל זאת ההורים מרגישים שמאוד קשה להחזיק ילד כזה בבית. השאלה היא, האם להשאיר אותו בבית או להוציאו?

נאמר בתורה: "אם בְּחֶקְתִּי תלכו וכו' ולא תגעל נפשי אתכם". ויש לשאול, מה הקשר בין "בְּחֶקְתִּי תלכו" ל"תגעל נפשי"? הרי אם הולכים בחוקות ה' אין סיבה ש"תגעל נפשי"?

משיב הנצי"ב בהעמק דבר: "ולא תגעל נפשי אתכם, אף על גב שבכל עת היותו טובה יש בקרב ישראל אנשים פרטיים שמעשיהם מתועבים, מכל מקום בזכות כל ישראל השכינה בקרבם, והרי הוא קָאב השוכן עם בניו וסובל, גם אם אחד מהם מסריח ומבאיש ריחו, אין האב פורש מהם אלא מעקם חוטמו, וכך היה בימי שלמה ובת פרעה כידוע במדרשים", ע"כ.

וה"ה בנידוננו. למרות שהבן לא מתנהג כראוי וקשה להורים לסבול אותו בבית, בכ"ז צריכים להשאיר אותו ולסובלו (כמובן שאם הוא עלול להזיק ילדים אחרים, זו פרשה אחרת, וצריך להתייעץ עם ת"ח).

ומעשה שהיה בבחור בישיבת פוניבז' שסר מן הדרך ועבר עבירות חמורות ביותר, ושאלו את מרן ראש הישיבה רבי גרשון אדלשטיין שליט"א האם לזרוק אותו מהישיבה והוא השיב שלא. לאחר זמן-מה הוא חזר מסורו, וכיום הוא מרביץ תורה גדול לרבים.

לא גילה לחבירו שהוא המלווה, והזדהה כמי שהשתדל להשיג את ההלוואה, והלווה שיגר לו מתנה על השתדלותו

סיפר השואל: ידידי הטוב ראובן עומד להשיא את בנו בשעט"מ. הוא פנה אליי וסיפר שכדי לעמוד בהוצאות המרובות של החתונה, עליו להשיג הלוואה גדולה של מאה אלף שקלים. היתה לי אפשרות להלוות לידידי את הסכום, והחלטתי שאכן אלווה לו, וכמו שהאריר רבינו החפץ חיים בספרו אהבת חסד [פרק א'] בענין חובת ההלוואה לשני.

ברם, לא רציתי לגלות לו שהכסף מגיע ממני, כדי שלא יחשוב שאני עשיר גדול שיכול להלוות סכומים שכאלה (עניין מסכת בבא בתרא [קע"ה]. 'אדם עשוי שלא להשביע את עצמו'). כמו-כן אם הוא יידע שאני המלווה, יתכן שלא יטרח לפרוע לי בזמן... ולכן אמרתי לו: "ראה נא, אני אשתדל בע"ה להשיג לך הלוואה מאדם עשיר..."

למחרת הודעתי לו שבס"ד הצלחתי לסדר לו את ההלוואה ממאן-דהו המעוניין בעילום שמו. תוך זמן קצר הגיע ראובן לביתי וקיבל את הסכום 'מאת המלווה שביקש שלא לחשוף את זהותו'.

ונהה, בחלוף יומיים נוספים, הגיע שליח לביתנו מטעם ראובן, ובידו מתנה – זר פרחים ססגוני! ראובן הצמיד למתנה פתקה ורשם על גבה:

'המתנה מוענקת לך, עבור ההשתדלות להשגת ההלוואה שעזרה לי מאוד...'. הוא הוסיף להרעיף עלי ברכות, וסיים:

'דוע לי שמשום איסור ריבית אסור ללווה ליתן מתנה עבור הלוואה שקיבל (וכמבואר בשו"ע [י"ד סימן ק"ס ס"ו]): "לווה ממנו והחזיר לו מעותיו, והיה משגר לו דורון בשביל מעותיו שהיו בטלות אצלו, זו היא ריבית מאוחרת ואם עבר ועשה כן, הרי זה אבק ריבית", אך איסור זה שייך דווקא כשהמתנה ניתנת למלווה עצמו, אבל רשאי הלווה לשלם או להעניק מתנה למשתדל להשגת ההלוואה...!'

ראובן שלח את המתנה בתום-לב, בסוברו שאיני המלווה, אלא רק המשתדל, אבל כאמור, למעשה אני הוא נותן ההלוואה. ואם כן נשאלת השאלה מה עלי לעשות כעת?

האם אוכל לשתוק ולהשאיר את המתנה בידי, או שמוא יש בקבלתה איסור משום ריבית, ולכן עלי להשיבה לראובן, וכדי לא לגלות לו שאני המלווה אסביר לו שרצוני לזכות במצווה ללא שום תמורה, או שאיני מוכן לקבל את המתנה משום 'שונא מתנות יחיה'...?"

והשבנו כדלהלן. הנה בענייננו אין חשש של איסור ריבית דאורייתא, שכן הלווה והמלווה לא סיכמו בשעת מתן ההלוואה על קבלת המתנה, וכל הנידון הוא מצד איסור דרבנן של "אבק ריבית", שכן בפועל המתנה ניתנת למלווה.

או שמוא מכיוון שהלווה אינו מתכוון כלל לריבית, דהיינו, הוא לא משלם עבור הִמְתָּנ-מעותיו של המלווה ברשותו, אלא רק עבור השתדלותו של ה'מתווך', ולמעשה מותר להעניק מתנה למשתדל, ממילא מותר לשואל להשאיר את המתנה בידו?

ונראה, שאין בכך איסור, משום שהלווה לא נתן את המתנה משום 'אגר נטר', אלא כהכרת הטוב לתיווך ההלוואה, והאיסור תלוי בלווה, שאם אצלו קיימת 'נשיכה', כלומר שהמלווה נושך אותו בקבלת שכר תמורת המתנת המעות, אזי יש בכך איסור אבק ריבית.

אבל בענייננו אין כאן כלל נשיכה, וכעת לאחר שהמתנה הגיעה כבר לידי המלווה, אין זה נחשב שהוא נהנה ממש מהלווה בקבלת מתנה קטנה כזו, ואם יחזיר את הפרחים ללווה הרי אין לו מה לעשות עמם.

אמנם אם מדובר בערב חג השבועות, ייתכן שצריך המלווה להימנע מקבלת הפרחים, שכן נהגו לקשט הבתים בפרחים בערב החג, כך שיש להם ערך מיוחד, וממילא יש מקום להימנע מקבלת הפרחים. ואם המלווה רוצה להימלט מכל איסור, יעניק את הפרחים לבית הכנסת, וייצא נקי.

האם לעשות סעודת הודיה כשתיגרם בכך בושות לאחר?

מעשה במשפחה שישיבה בסוכתה בחוה"מ סוכות, כאשר לפתע מכונית שנסעה בקרבת מקום סטתה מהכביש וחדרה לתוך הסוכה. בני המשפחה יצאו בנס בלי פגע. הם רוצים לעשות קידוש לכל בני הקהילה, אלא שהנהג טוען שזה יגרום לו בושות, כיוון שכולם ידברו על חוסר זהירותו. האם לעשות קידוש או להתחשב בנהג?

תשובה: יעשו קידוש, ויודו על הנס מבלי לפרט מי הזיק, ומבלי להיכנס לפרטים העלולים לגרום לבושות. אם אי אפשר, רק באופן שיגרום לבושות, נראה שהדבר אסור. ואולי יש ליעץ להם לשלוח את הכסף לכולל, והאברכים יעשו את סעודת ההודיה מבלי לפרט להם למה תרמו את הסעודה.

וצריך עיון אם זה יועיל, כי כשהניצול מספר את סיפור ההצלה שלו, יוצר הדבר התפעלות אצל השומעים, משא"כ כששולח כסף בצורה אנונימית, תחסר ההתפעלות.

יעיון מש"כ ב'חשוקי חמד' [ברכות נ"ד:]: בענין ראובן החייב להודות להשי"ת על נס שאירע לו, האם הוא יכול לבקש משמעון המברך ממילא 'הגומל' על נס דומה שאירע לו, שיתכוון להוציא גם אותו על הנס שלו, כשלא ניכר מברכת שמעון שגם ראובן מודה?

והנה קורה גם שאשה ילדה, ועברו כבר ל' יום, ולא בירכה הגומל, ואז היא באה לבית מילה הנערכת לבן של משפחה אחרת, וכאשר היולדת השניה מתכוונת לברך הגומל, ניגשת אליה בלאט היולדת הראשונה ומבקשת שתכוון גם עבורה ואין כאן כל פרסום לנס. האם יכולה לעשות כן?

והשבנו, מאחר וראובן מצוה להודות להשי"ת ברבים, כמו שנאמר: "וירוממוהו בקהל עם, ובמושב זקנים יהללוהו" כמבואר במסכת ברכות [נ"ד:], וא"כ בענייננו כשלא ניכר כלל שראובן הודה להשי"ת, כי אף אחד מהציבור אינו יודע בכלל שלראובן היה נס והוא מודה להשי"ת, אם כן איך יצא ידי חובתו. גם נאמר: "אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה" [תהלים קי"א], ואיך יידעו הישרים והעדה שלראובן אירע נס וניצל.

ובשלמא כאשר קבוצת תלמידי ישיבה הגיעה מחו"ל, וכולם עברו אורחות ימים, ונעמדים ליד הבימה כדי לברך הגומל, ואומרים לאחד מהם שיעלה לתורה ואח"כ יברך הגומל, וגם הם יצאו ידי חובה מדין שומע כעונה, בכי האי גוונא מסתבר דכולם יצאו, כי אחד הודה והוציא את כל העומדים לפניו ידי חובה.

אבל כשראובן לא מבליט את עצמו, והוא יושב בהצנע ואומר לשמעון שיוציאנו, ואין הציבור מבינים שגם ראובן נכלל בהודיה, איך יקיים בזה 'וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו' כשלא יודעים שמסתתר כאן אחד המודה בליבו.

לכן, אם לא ניכר כלל שהוא מודה להשי"ת, נראה שלא יצא ידי"ח. ומה שכתב השר"ע [אר"ח ר"ט:]: "אם בירך אחד הגומל לעצמו, ונתכוון להוציא את חברו, ושמע חברו וכיוון

לצאת, יצא, אפילו בלא עניית אמן", הדברים אמורים באופן שניכר שהתכוון להוציא את חברו.

כמו כן, אדם שעבר ניתוח קשה, ואינו רוצה לברך הגומל כדי שלא תתפרסם מחלתו, אין הוא יכול לבקש מחברו שיברך ויוציאנו ידי חובה, כי ההודיה שלו על הנס אינה ניכרת כלל, ואין לו עצה אלא לנדוד למקום שלא מכירים אותו ולברך שם הגומל.

ומש"כ ה'תורת חיים' שאפשר לצאת ידי חובה ב'ברכו את ה' המבורך', אולי גם זה מדובר באופן שיפרסם שמברך להשי"ת על נס.

ומכאן נדון לענייננו ונאמר, שאם המשפחה שניצלה בסוכה, לא תודיע ברבים את ההודיה שלה, אולי חסר בכך בעצם ענין הברכה. והיה מקום ליעץ שאבי המשפחה יסע לחו"ל ויעשה סעודת הודיה בין אנשים שאין מכירים אותו ולא את המזיק, ואז לא יהיו ביזיונות.

אלא שצריך עיון אם חייבים לבזוז ממון רב עבור סעודת הודיה, וכן האם מותר לצאת לחו"ל עבור זה, וצ"ע.

ננעל בחנות, האם יפרוץ הדלת?

מעשה ביהודי שהגיע לחנות הלבשה כדי לקנות חליפה, ונכנס לחדר הלבשה, כדי לבדוק אם החליפה מתאימה לו. בעל החנות, שמיהר לנסוע לשמחה משפחתית, הודיע לאנשים כי שעת הסגירה הגיעה. מרוב ההמולה שהיתה בחנות, האיש שהתעכב מבעד לפרגוד, לא שמע את דבריו של בעל החנות, וגם בעל החנות שנחפו לצאת לדרכו, לא שם לב שמישהו נשאר, ונעל את החנות.

כאשר יצא הלקוח מחדר הלבשה, הבין לחדרתו שהוא נעול בחנות... הוא דפק על הדלת (השקופה) וביקש עזרה, ואנשים עוברי-אורח התאספו בחוץ, אך לא הצליחו להושיעו ואף לא לאתר את בעל החנות.

השאלה היא, אם אין אפשרות אחרת, האם מותר לפרוץ את הדלת, למרות שייגרם בכך נזק רב, או שמא צריך האיש להישאר שם כל הלילה?

יתכן שמן הדין מותר לו לפרוץ ולצאת, וכעין המבואר במסכת בבא קמא [כ"ח.], שאם מילא אדם את רשות הרבים כולה בחביות, מותר לשבור אותן על מנת לעבור. וז"ל הגמרא: "הממלא חצר חבירו כדי יין וכדי שמן, בעל החצר משבר ויוצא משבר ונכנס", וכך נפסק בש"ע [ח"מ סימן ת"ב ס"ב].

והנה, התוספות [שם ד"ה משבר] כתבו שכאשר מילא אדם בחביותיו את חצרו של בעל הבית, אף על פי שיוכל בעל הבית להרימן ולסדרן זו על זו, באופן שיוכל לצאת מבלי לשבור, מכל מקום לא הטריחוהו לסדרן, ויוכל לשבר ולצאת.

וביאר החזון איש [ב"ק סימן ד' סק"ג], שכוונת התוס' היא, שבטורח מרובה לא חייבו את האדם, אך בטורח מועט חייב לסדר את החביות, אף על פי שחבירו עשה שלא ברשות. ועוד כתב, שבאופן שחברו לא פשע פשיעה גמורה, ואין לפנינו 'הזיק מזומן', אפילו כשמדובר בטורח מרובה, חייב לטרוח כדי לא להפסיד את ממון חבירו. אך כאשר מילא חבירו את חצירו בחביות שלא ברשות, כיוון ששינה ממנהגו של עולם, ואם לא

יהא רשאי בעל החצר לשברם דרך הילוכו הרי 'לא שבקת חי', במקרה זה מותר לשבור את החביות מבלי לטרוח בסידורן.

וכאשר נבוא לדון בנידון דנן, לכאורה מצד בעל החנות קיימת כאן פשיעה גדולה (שכן בוודאי היה עליו לוודא שאינו נועל את החנות על מאן-דוהו), וממילא מותר לאיש שנכלא לשבור את הדלת.

מאידך, אין כאן את הסברה של 'שינוי ממנהגו של עולם' ו'לא שבקת חי', שהרי בוודאי אף בעל חנות לא יעז לנהוג כן, ואולי יש לטרוח ולהמתין עד לפתיחת החנות. ועל כל פנים יתכן שלהמתין כל הלילה (בפרט אם יהיה זה ללא אכילה ושתייה, וללא ספר ללמוד), זו טרחה מרובה, ומן הדין רשאי לפרוץ את הדלת, וצ"ע.

יצוין, שאף אם מותר לשבור את הדלת, הרי לאחר שפרץ ויצא לחופשי, עליו לדאוג שלא יכנסו גנבים לחנות, מדין 'חשבת אבידה', ולכן ינסה לאתר את בעל החנות, או להודיע למשטרה.

האם מותר למי שנכלא בחנות לבקש מהעוברים והשבים ברחוב להצטרף עמו למניין?

האיש הכלוא נשאר בינתיים בחנות, אך פנה לאנשים שהתקהלו מסביב וביקש מהם שמאחר והשקיעה תהיה בעוד חצי שעה, יש לו היום יאהרצייט, שיעמדו על המדרכה, ויתפללו יחד איתו במנין.

והנה לכאורה הרי הם מצטרפים, כמבואר במשנ"ב [סימן נ"ה, ס"ק נ"ד-נ"ז] שאם רואים אלו את אלו מצטרפים. אלא שהסתפקו האנשים האם להיענות לבקשתו, שהרי מבואר בש"ע [צ"ס"ה], שאסור להתפלל במקום פרוץ, ובגמרא נאמר שמי שעובר על זה נקרא חצוף [משנ"ב ס"ק"ף] "מפני שכשהוא במקום צניעות, חלה עליו אימת-מלך ולבו נשבר", ולכן אין להתפלל בשווקים וברחובות וגם בשאר מקומות שיש שם עוברים ושבים והמולה, שכל אלו מקומות פרוצים, וגם קיימת בהם הפרעה לריכוז ולכוונה בתפילה.

וכתב המשנ"ב [ס"ק י"א] שלפי תירוץ אחד בתוספות, אם הוא עומד בצד הדרך, במקום שלא מתיירא שיפסיקוהו עוברי דרכים, מותר להתפלל שם. אך הבית יוסף ממאן בדבריהם.

ומאידך, אולי יש לומר שבמקרה זה אם יתפללו עם האיש הכלוא, כדי שיוכל לעבור לפני התיבה ולקיים מצוות כיבוד אב, אין זה נחשב לחוצפה, אלא זכות החסד שעושים עם הנשמה, ועם הבן המתחנן, תגן בעדם, שתפילתם תהיה לריח ניחוח אשה לה'.

הצגתי בזמני את השאלה לפני מו"ח מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, והשיב שאין להתפלל עמו, משום שתפילה ברחוב היא נגד הדין, ותפילה כזו אינה מעוררת אצל המתפלל אימת-מלך, וליבו לא נשבר, וממילא לא תהיה בזה תועלת לנשמה, אלא להיפך ח"ו.

ובנוגע לבן הקלוא, אנוס הוא ורחמנא פטריה.

ויש לציין, שבכף החיים [סימן צ' אות ל"א] כתב בשם הריטב"א, שאם מתפללים עשרה במקום פרוץ, אין בזה משום

חציפות. וכן כתב בתורת חיים [סק"ז], שדין זה הוא דווקא ביחיד המתפלל, אבל ציבור יכולים להתפלל אף בשדה, כי על ידי שמתפללים בציבור, ליבם נכנע ויש עליהם אימת-מלך.

אמנם מה'שערי תשובה' [שם סק"א], משמע שאף בציבור יש להחמיר. ונראה שאף הפוסקים שהתירו תפילה בציבור במקום פרוץ, דיברו דווקא על תפילה בשדה ובבקעה, שאמנם הם מקומות פרוצים, אך ניתן להתרכז שם בתפילה, אך בנידון דנן, יש יותר מקום להחמיר ולומר שאין זה מקום תפילה, אפילו לתפילת ציבור, משום שברחוב קיימות הפרעות שונות מצד העוברים ושבים, הרעש וההמולה וכו' (יעוין בתוס' [בברכות שם, ד"ה 'חציף']).

ובכל זאת, נראה שקיימת עצה שיוכלו לקיים שם מניין תפילה, וכדלהלן: מבואר במשנ"ב [סימן צ' ס"ק י"ב], שבמקום שהוא מוקף מחיצות, מותר להתפלל, אף על פי שאינו מקורה. וממילא, אם יעמדו מסביב לתשעת המתפללים, יחד עם האיש שבחנות, מחיצה של בני אדם אחרים (שאינם מתפללים), הרי שהמקום בו יעמדו המתפללים, לא ייחשב לפרוץ ויהיה ניתן להתפלל בו, כי מחיצת בני אדם נחשבת למחיצה, כמו ששינוי בש"ע [סימן שס"ב ס"ה]: "בכל עושים מחיצה... ואפילו באנשים שעומדים זה אצל זה בפחות משלשה טפחים". וכן נאמר בש"ע [סימן תר"ל ס"ב]: "יכול לעשות מחברו דופן לסוכה להכשירה".

מתי מותר לאדם מסוים לכתחילה להתפלל במקום פרוץ, ולכל האנשים האחרים יהיה אסור?

כתב ה'כף החיים' [סימן צ' אות כ"ח] בשם ה'שלמי ציבור': "אם הוא מקום שנעשה לו נס, שבא לידי סכנה באותו מקום והצילו הש"ת, מותר להתפלל שם, אף שהוא מקום פרוץ לגמרי".

ה'שלמי ציבור' לומד זאת מדברי ה'לבוש' שכתב: "ואף על גב דכתב [בראשית כ"ד ס"ג]: 'ויצא יצחק לשווח בשדה', ואמרו חז"ל [ברכות כ"ו:], שיצא להתפלל, בכל זאת שם היה מותר ליצחק אבינו להתפלל, משום שהיה זה בהר המוריה, אשר היה נעקד שם, ובוודאי היה נכנע בשברון לבו, ואימת מלכו יתברך בזכרו עקידתו אשר הצילו ממנה".

כַּבָּאִים שהתרשלו בהגעעתם, האם חייבים לשלם את הנזק?

כתוצאה מקצר חשמלי פרצה אש בארון חשמל, והשכנים הזמינו את מכבי האש. הכבאים התרשלו והגיעו באיחור, ובינתיים נשרפו שתי הקומות העליונות על כל תכולתן, והנזק היה עצום. האם הכבאים שהתרשלו חייבים לשלם?

לכאורה נראה דפטורים, אף שפשעו והתרשלו, מאחר ולא הזיקו בפועל, אלא שלא באו להציל, ועבור מחדל לא משלמים כי אין זה אלא גרמא. אך ב'ערוך השולחן' כתב שחייבים, משום שבח"מ [קנ"ה ס"ב] כתוב: "...ועתה בכל מקום הוקם איש מהממשלה שיגרוף האפר מהתנורים, ומארוכות מַעְלֵי-עשן, ומחויב כל אדם לזהר לנקותם... ואם קרא את המנקה ולא בא, חייב המנקה לשלם, כי פושע גמור הוא...". ולכאורה צ"ב, למה ישלם, הרי לא הזיק בפועל, ואינו אלא גרמא!

הראשונה שנתקל בשודדים. השודד שדד מהבית סכום של 10000 דולרים, וחלף הלך לו.

כעת פנה ראובן אל הילד ושאלו: "איך קרה שהגעת דווקא לכאן?" תחילה התנצל הילד בפני שכנו על שדפק דווקא על דלת דירתו, ולאחר מכן הסביר את פשר הדבר: "לפני שעמדתי לדפוק בדלת דירתנו, הרהרתי בליבי, הרי אבא שלי חולה לב, והופעת השודד עלולה חלילה לגרום לו לקבל התקף לב, ולכן החלטתי להמשיך הלאה ולדפוק כאן". ראובן ידע שהדברים נכונים, ואמר לו: "אתה ילד פיקח שדעת זקנים ב".

ברם, כשהסיפור הגיע לאוזנו של אבי הילד, הוא מיהר להגיע לבית שכנו, והודיע כי בכונתו לפצות אותו בכל סכום הגניבה. וכאן הגיעה תגובתו המדהימה של ראובן: "אם הכסף מגיע לי מן הדין - אקבל אותו, אך אם מן הדין הוא אינו מגיע לי - אני מעדיף להישאר עם זכות מצות ההשתתפות בהצלתכם, ולא לקבל על כך שום תמורה".

נשאלה השאלה: האם הורי הילד צריכים מן הדין לשלם לראובן את הממון שנגזל ממנו?

והשבנו כדלהלן. נאמר בשו"ע [ח"מ, שפ"ח ס"ב]: "המוסר ממון בידי אנס, בין אנס נכרי בין אנס ישראל, חייב לשלם כל מה שלקח האנס, אף על פי שלא נשא המוסר ולא נתן בידו, אלא הרגיל בלבד". כלומר, המוסר חייב אף במקרה שלא מסר בידיו של האנס את הממון, אלא רק אמר או הראה לאנס היכן נמצא הממון.

לפי זה היה מקום לטעון, שחיוב התשלומין עבור מסירת ממון של ראובן, יוטלו על הורי הילד, כי הם נחשבים ל'מציל עצמו בממון חברו', שהדין הוא שחייב לשלם לחברו את הממון שאיבד לו עבור הצלתו [ח"מ, שו"ט ס"ד], שכן בוודאי היה נוח להם בכך שבנם לא יכנס לדירתם אלא יסור לדירת השכן, ונחשב הדבר כאילו 'שלחוהו' לשם, ולכן היה מקום לומר שנחייבם בתשלום ההפסדים.

אולם, נראה שמן הדין ההורים אינם חייבים לשלם לשכן, וזאת מחמת שלושת הנימוקים הבאים:

א. מי שפנה בפועל לדירת השכן, היה הילד, ולא ההורים (רק שההצלה היתה עבורם), ולכן אין להגדיר זאת כ'מציל עצמו', כי הם לא הצילו עצמם באופן ישיר, ופעולת הבן והשכן נחשבת ל'מבדרי ארי' מעליהם.

ב. אין בשאלתנו חיוב מדין 'מוסר', שהרי מבואר בשו"ע [שפ"ח ס"ב], שבמקרה שאולץ אדם למסור את ממון חברו מחמת שהגוי אנס אותו לעשות זאת, ואיים שאם לא יראה את הממון יכהו או יהרגהו, אזי פטור המוסר מלשלם (כי לא דנים דינא דגרמי במקום אונס).

משום כך, נראה שאין חיוב לשלם לראובן הנגנב, כי המסירה נעשתה מתוך אונס, וגם הפנייה לדירתו נעשתה מתוך האילוץ שלא להיכנס לדירה בה שהו חולה לב ואשה הרה (אמנם מבואר בשו"ע שם, שמי שאנסוהו בשלו והראה בשל חברו, חייב, מכל מקום אין זה נוגע לנידונו, כי השודד לא הצביע על דירה מסוימת, ומבחינתו כל הדירות שוות. ומלבד זאת, דירת הורי הילד אינה של הילד, כך שגם מבחינת הילד כל הדירות שוות).

ג. זאת ועוד, שיתכן שאין על 'מסירה' כזו חיוב תשלומין, משום שחיוב המוסר בתשלומין הוא מ'דינא דגרמי', דהיינו, פעולת המסירה היא היזק ברור, כמאן דקלייה (כמי ששרף

ונראה לבאר על פי מה שכתב ב'נחלת צבי' [סימן רצ"א סעיף כ"א]: "מעשה באחד שקנה תיבה עם אתרוגים קודם החג בריחוק מקום, ושכר בעל עגלה להוליכם לעיר למסור שם לאשתו, והיא תמכור אותם לאנשי קהילתו למצוה על החג, ואח"כ לא נסע הבעל-עגלה בעצמו ומסר את העגלה והסוסים וגם האתרוגים לשכירו שמושכר לו לשנה בעסק העגלה, והשכיר ה"ל נסע דרך העיר ה"ל ושכח למסור התיבה עם האתרוגים לאשת המשלח ה"ל והוליכם למקומות אחרים עד שעברו ימי החג. האם יכול בעל העגלה לומר הרי שלך לפניך, או שמא ישלם את דמי האתרוגים שהיו שווים בערב החג?

לאחר שכתב את מחלוקת הפוסקים אם אפשר לומר באתרוג לאחר סוכות הרי שלך לפניך, כתב לחייב את בעל העגלה מצד שכירות פועלים בדבר האבד. דמבואר ברמ"א [סימן של"ג ס"ו] ובש"ך [שם ס"ק ל"ט], שאם שכר פועלים להעלות את הפשתן מהמשרה, וחזרו בהם, ולא היה יכול לשכור פועלים אחרים ובעל הבית הפסיד ממון, חייבים הפועלים לשלם, ואפילו לא נפסד אלא מעט.

וקשה, למה לא יוכלו הפועלים לומר לו הרי שלך לפניך, כמו גזלן שגזל פירות, והרקיבו מקצת הפירות, שיכול לומר הרי שלך לפניך? והטעם, כיוון דשכרו על זה גופא, שלא יירקב, ונשתעבד הפועל בכך לסלקו מההיזק שאינו ניכר, חייב אף בזה. א"כ ה"נ באתרוגים בנידון דידן דנשתעבד הבע"ג להביא קודם החג לעירו, מחויב לשלם היזקו אפילו אם לא היה מוליך אותם כלל, רק שחזר בו, ומכ"ש שהוא נטל אותם בידו ונשתעבד על כך.

ונראה שהוא הדין הכא, דכיוון שהשלטונות שכרו את מכבי-האש, כדי שישתלטו על השריפות מיד כשהן קטנות, אינם יכולים להיפטר ולומר שזהו רק גרמא, כי על זה גופא שכרו אותם.

כן כתב ה'נתיבות' [סימן קפ"ג סק"א], שאף שאדם פטור על שגרם לחברו מניעת רווח, כי אין זה אלא גרמא, מ"מ פועל או שליח בשכר חייבים.

הילד שאוים ע"י שודד לא דפק בדלת-ביתו אלא אצל השכן

ילד יהודי עמד להיכנס לבניין בו הוא מתגורר (המדובר הוא בבניין יוקרתי במקסיקו, שכל הדיירים בו יהודים). לפתע, הגיח שודד ואיים עליו: "אתה מצלצל כעת לדירתך, עומד באופן טבעי מול המצלמה (המותקנת בשער הכניסה), ואני נכנס אחריו לבנין. לאחר מכן תפתח לי את דלת הדירה". הילד עשה כדבריו, ושניהם עלו לעבר הדירה.

והנה, הילד חולף בסמוך לדלת דירת הוריו, אך משום-מה מחליט שלא לדפוק בה, אלא ממשיך הלאה. השודד שלא ידע היכן בדיוק מתגורר הילד, המשיך ללכת אחריו. והנה הילד נעצר בפתח דירת אחד השכנים - ראובן שמו, ודפק על הדלת. השכן הציץ בעינית, הבחין בילד, ופתח את הדלת. השודד חדר פנימה, ואיים על בעל הבית למסור לידיו את כל הממון שבבית. ראובן לא איבד עשתונות. זו לא היתה הפעם

הם אלו שיעצו והחליטו, ולא ב"ד, מסתבר שיש לאמץ שם זה, ולכתוב בכתובה הצללפונית, כי הלכה כדברי השכנים, ויוסיפו - דמתקריא אורה, וצ"ע.

לאחד מבתי המדרשות בירושלים ניכנס, לפני כששים שנה, יהודי בר אוריין שעלה זה עתה ארצה, וכששאלוהו מהיכן הגיע, השיב שמוצאו מהעיר אוסטרובצה בפולין. בעיר זו התגורר כידוע הצדיק המפורסם שלאחר שחזה בצרות שתתרגשנה על עמו, צם במשך ארבעים שנה רצופות. ביקשו ממנו יושבי בית המדרש בירושלים שיספר משהו על האוסטרובצ'ר. ליד האיש עמדה בתו כבת השבע. "הנה ראו נא גם ראו, בת זו היא אחד מניסיו ונפלאותיו של הצדיק שהתגורר באוסטרובצה", אמר, וסיפר מה קרה איתה.

צרות רבות עברו עליי ועל ביתי, כאשר כל ילדי נפטרו ימים מספר לאחר הלידה, ולא עברו אפילו את יום השלושים ללידתם. לאחר שהילד האחרון שבק גם הוא חיים, התפרצה אשתי בבכי נסער וקורע-לב לחדרו של הרבי מאוסטרובצה וזעקה בקול יללה ותחנונים: "לא אצא מכאן עד שהרבי יבטיח לי שבפעם הבאה אלד זרע של קיימא". במשך דקות ארוכות בכתה האשה ובכתה, וכנראה שזעקה מעין זו של אם בישראל המכניסה את עצמה לחדרו של צדיק ומבקשת את עזרתו, בוקעת שבעה רקיעים. אמר לה האוסטרובצ'ר: "יש לי עצה עבורכם. אם הנכם רוצים שהילד הבא יחיה, תנו לו שם מפרשת השבוע שבה יולד".

ויהי לתקופת השנה ילדה האשה בת. פרשת השבוע היתה "נשא" והפעם התפרץ הבעל לחדר הרבי ואמר שהוא ורעייתו עברו על כל פרשת השבוע מתחילה ועד סוף ולא מצאו בפסוקים שם של אשה שבו יקראו לבתם שנולדה זה עתה. ביקש ממנו הרבי לצאת מחדרו. "אסתגר מעט לבדי, ואמצא לכם שם מתאים", אמר. לאחר כמה דקות יצא הצדיק ואמר להורי הבת: "ייתכן שהשם שעלה בחכתי לא ימצא חן בעיניכם, אבל אם הילדה תיקרא בשם זה, היא תחיה". השם שהציע הרבי היה הצללפונית, שהייתה אמו של שמשון, המוזכרת בהפסרת השבוע, וכמובא בגמרא [בבא בתרא, צ"א א']. והמהרש"ל שם אומר: "גיל הצללפונית היא אמו של שמשון בדברי הימים בסוף יחס יהודה, והוא טוב מפני רוח רעה, מצאתי. הילדה העומדת כאן לצדי היא בתי הקרויה בשם הצללפונית, ואכן התקיימו דבריו של הרבי והילדה חיה וקיימת". כך סיים היהודי מאוסטרובצה את סיפורו.

למזון חברו, ו'כתוא מכמר' (כשם ששור הבר שנפל במלכודת אין הציידים מרחמים עליו, כך גם מזון ישראל שנפל לידי האנשים, כמבואר במסכת בבא קמא [ק"ז א']).

במקרה דידן, אין וודאות שהדפיקה על דלת השכן תגרום לו הפסד, כי יש סיכוי מסוים שבעל הבית ישתלט על השודד בדרך כלשהי (ובפרט באותה מדינה שיש בה ריבוי של מקרי שוד, וכפי שאכן ראינו שאותו שכן חווה כבר 'ביקורי בית' של שודדים...), כך ש'מסירת' הילד, אינה נחשבת לאיבוד ברור ושריפת ממונו של ראובן. לסיכום: מן הדין הורי הילד אינם צריכים לשלם לראובן את המזון שנגנב ממנו.

בלידתה קראו לה "הצללפונית" **וההורים קוראים לה "אורה",** **כיצד יכתבו בכתובה?**

מעשה בהורים שילדיהם שנולדו, נפטרו ימים ספורים לאחר הלידה ר"ל. וכשנולדה להם בת באו להתייעץ בבית דין מה לעשות. בית הדין יעצו להם, מכיוון שנולדה בשבוע פרשת בהעלותך, לקרוא לה "הצללפונית", שהייתה אמו של שמשון, המוזכרת בהפסרת השבוע, וכמובא במסכת ב"ב [צ"א.א.], והמהרש"ל אומר: "הצללפונית היא אמו של שמשון, והוא טוב מפני רוח רעה", ואכן כך עשו.

ברם, ההורים התביישו בשם זה, וקראו לה בשם "אורה", וכך קוראים לה בני המשפחה. אולם, אנשי הקהילה והעיר קוראים לה "הצללפונית", באמרם שכך הורו בית דין, והרי מצוה לשמוע לדבריהם, כמבואר במסכת הוריות [ב' ב'], ובזכות זה היא חיה. קעת הגיע יום חופתה, ומסתפק הרב מסדר הקידושין, איזה שם לכתוב בכתובה, האם "אורה" כשם שקוראים לה במשפחתה, או הצללפונית?

והשבנו: אם בית דין הורו לתת לה את השם הצללפונית, יכתוב שם זה ותו לא, כי "הורו בית דין" מחייב, ואפילו שהם טועים, וכ"ש כשהלכה כמותם, והרי בית דין עשו כדין כדי להציל את חייה, ולכן שמה האמיתי הוא "הצללפונית", וכן צריך לכתוב בכתובה. אבל אם רק השכנים שידעו מעצה זו,

ספרי השמחה של מרן הגר"י זילברשטיין משכינים שמחה בבתי ישראל

לפרטים: 053-310-3388 / מייל - 6776168@gmail.com

הבעל שצפה במכשיר קלוקל עזב את ביתו, ונעלם. אשתו השיבה אותו הביתה. כיצד?

את הסיפור המרתק הבא סיפר הרב שליט"א פעמיים בשבת האחרונה, פרשת 'שלח'. האחת, לפני קבוצה של 60 בנות שהגיעו לשמוע את דבריו בליל-שבת לאחר התפילה, וכן באופרוף המכובד שערכה משפחתו של יקירנו הבלתי-נשכח הרה"ג רבי זאב רוזנטל זצ"ל, לבנם החתן הרב אלעזר-מנחם הי"ו, הנישא השבוע (בעז"ה ביום רביעי, באולמי 'עטרת פרידמן' באלעד) לבת הרב הגאון רבי דב רח"ן.

הסיפור נסב על אדם בעל משפחה שהחל לצפות במכשיר אייפון, עד שירד מן הדרך, ולא הקדיש כבר תשומת-לב לאשתו ולילדים. בבוקר לא-בהיר אחד קם ועזב את הבית, עשה לעצמו דרכון מזויף בו שינה את שמו, ונסע לפילדלפיה שבארצ"ב, כך שגם גורמי המשטרה שהתערבו בפרשה לא הצליחו לזהותו ולאתרו.

אי אפשר לתאר את הצער, הבכי והמספד, שהשתררו בביתו כאן בארץ, כשהבעל הותיר את אשתו עגונה, והילדים נותרו ללא אב. ברם, ברגעים הקשים והמרים הללו קמה האשה ואזרה חלציה, ואמרה לילדיה:

'ילדיי החביבים, אני הולכת לנקוט בדרכים שלמדונו חז"ל, ואעמוד בתפילה לפני השם יתברך, ואבקש ממנו שישב לנו את אבא לביתנו, כשהוא נקי מחטאים. אתם תראו שאצליח בכך בס"ד, ואל תדאגו יתר על המידה. אבא שלכם ישוב לכאן, והכל יהיה בסדר. כי אין דבר העומד לפני התפילה שאתפלל לאבינו שבשמים'.

אה, איזו אמונה ואיזו חוכמת-נשים! ואכן, האשה עמדה ובכתה מדי יום לפני בוראה, והתחננה בלב שבור אל הקב"ה וביקשה שהעניינים יסתדרו על הצד הטוב ביותר.

כפי שאמרנו, הבעל/האבא נסע לפילדלפיה, והתקבל שם לעבודה אצל גביר יהודי שתרם כסף רב למוסדות צדקה וישיבות. הגביר היה זקוק למתורגמן שישלוט בשפות עברית ואנגלית, ויוכל לתרגם עבורו את עשרות המכתבים המגיעים מדי יום למעונו ממוסדות ציבור.

והנה, יום אחד מגיע מכתב מארץ ישראל, ובו מובעת זעקה מפייה של כמה עסקנים ידועים המבקשים מבעל-הבית הגביר לתמוך בידיה של אשה עגונה, שבעלה עזבה והותיר אותה עם כל ילדיה, ובביתה אין אפילו לחם לפי הטף.

האיש-המתרגם יושב וקורא את המכתב בנוכחותו של הגביר, שהודיע מיד שהוא תורם סכום כסף גדול למטרה זו, כדי להחיות את לב העגונה ו'יתומיה'. בה-בעת מבחין הגביר שהמתורגמן שלו מחוויר ומאדים חליפות, צבע פניו משתנה מרגע לרגע, עד שהוא פורץ בבכי נסער.

מה קרה לך? - שואל הגביר; הרי הודעתי שאני תורם סכום כסף גדול למטרה זו! ואולי אתה בוכה כי נראה לך

שהסכום אינו מספיק, אז הנה אני מוסיף עוד סכום למען העגונה וילדיה.

אבל המתורגמן ממשיך לבכות, ובכיו מתגבר מרגע לרגע. 'חושבני שהשתבשה עליך דעתך', אומר הגביר, ואינו מבין על מה נסוב הבכי. אבל הוא אינו מפסיק לבכות. עד שהגביר החל לכעוס והוא מצווה על האיש שישפר לו על מה הוא בוכה, או שיעזוב את המקום...

קם המתורגמן וזעק: 'אני-אני הוא הבעל הרשע הזה שברח מאשתו, והשאיר אותה במצב הנורא הזה. המכתב שהגיע היום מתייחס אליי! הנוכחים היו המומים, והאיש המשיך ואמר: 'אני נשבע כאן בשם ה', שהחלטתי לחזור בתשובה, ולחזור לאשתי וילדיי. היא לא תזדקק כבר לכסף מאנשים שיתמכו בה! אני מתכוון לשנות את דרכי ולהיות מעתה בעל ואבא טוב' - - -

וכך אכן היה. המתורגמן ארז את חפציו וחזר לארץ ישראל, וחיי המשפחה חזרו לתקנם.

נלמד מכאן, אמר מרן הגר"י זילברשטיין, מה הוא כוח התפילה, ועד כמה גדול כוחה של אשה בתפילה! אפילו במצב כזה, שלכאורה כלו כל הקיצין, והבעל ברח ועזב את המשפחה, עומדת לפנינו אשה חכמה ומשכלת ומרגיעה את ילדיה, ואף נוקטת בלשון הבטחה ומבטיחה להם שאבא יחזור.

והנה הקב"ה שמע לתפילתה, ועשה כבקשתה. הבה נתחזק גם אנחנו בתפילה, ונדע שיש בכוחה לבטל את כל הגזירות הרעות, ולהביאנו לחוף מבטחים בכל העניינים.

במלחמת תש"ח ביקש מרן הגאב"ד דבריסק זצ"ל לבדוק האם יש 10 צדיקים בירושלים

בליל שבת פרשת 'שלח' הביא הרב שליט"א בשיעורו שאלה מעניינת שנסבה על ילד יהודי יתום נאסף לביתו של יהודי פשוט, שגידלו לשם ולתפארת, עד שהילד גדל והפך לתלמיד חכם משכמו ומעלה.

הת"ח המופלג-מאוד-בתורה ובכל מדה טובה, נבחר להיות אב"ד רוב הקהילה, שאנשיה עטרוהו בעטרת פז לראשם, ועתה התעורר בשאלה. לאותו יהודי שגידלו יש בת פשוטה בתכלית, והציעו לו להינשא לה. הבעיה היא, שמינויו לרב ואב"ד מצריך שתהיה לו גם אשה מתאימה, שתעמוד לימינו, וכשהוא יפיץ תורה לאנשים, הרבנית תעשה זאת לנשים. הזדקקותו לאשה היא כה חשובה, עד כדי כך שלרב מותר לשאת אשה בזיווג שני אפילו בתוך שנת-האבל שלו.

והנה, האשה הפשוטה המוצעת לו, לא תעמוד מן הסתם במשימה זו. השאלה שלו היתה האם להתנער מהכרת הטוב שהוא חב למיטיבו ולישא אשה המתאימה להיות רבנית?

והנה מצאנו במסכת מגילה (י"ד ב') שיהושע התחתן עם רחב. והקשו התוס' (ד"ה 'דאגיייה'), איך נשא יהושע את רחב שהיתה משבעה עממין, ואפילו שגייר אותה, 'הא אמרינן

ביבמות (ע"א) דאפילו בגירותן לית להו חתנות לשבעה עממין, יע"ש מה שתיירצו.

ותירץ ה'עיון יעקב' שם, לפי מה דאיתא במדרשים (עיון ספרי בהעלותך פסקא ע"ח) שבשביל הצלת השלוחים שהצילה רחב, והיתה טובה גדולה על ידי כן לישראל, נתקרבה ברוח הקודש, שיצאו ממנה כהנים ונביאים, והחיו אותה נגד ציווי התורה 'לא תחיה כל נשמה', ממילא גם לא חל ג"כ עליה גם הלאו דלא תתחתן עם ע"פ אותו הדבור של רוח הקודש'.

חידוש נורא מצאנו אפוא בדברי המדרש הללו. למרות שרחב השתייכה לשבעה עממין, אבל העובדה שהצילה את השלוחים שבאו לביתה, ועל ידי כך צמחה טובה גדולה לעם ישראל, הרי רוח-הקודש שורה עליה, עד כדי כך שהציווי 'לא תחיה כל נשמה' לא חל כלפיה. מבהיל על הרעיון.

ואם כן אפשר לומר כך גם בשאלה של הת"ח המתמנה לאב"ד ולרב הקהילה, וחושש מלשאת אשה פשוטה שלא תוכל לשרתו בנאמנות ברבנות. אם משפחתה של האשה גרמה לת"ח זה טובה כה גדולה והצמיחה אותה עד שהגיעה לדרגה הנפלאה שבה הוא מצוי כיום, הרי גם כאן תהיה לה ס"ד גדולה לסייע לבעלה בעבודת-הקודש שלו ברבנות.

כלומר, אם בגלל הטובה שנעשתה על ידי רחב, מועילה רוח הקודש לבטל את הציווי של 'לא תחיה כל נשמה', הרי על אחת כמה וכמה במקרה שלנו, שהטובה שעשתה משפחת האשה הזו עם הת"ח תועיל לה לשנות את טבעה, ולהיות אשה טובה לבעלה, שתסייע לו במלאכת הרבנות.

הקצין הנאצי שבנו התגייר זכה להציל יהודי

בהקשר זה נציין שהרב שליט"א סיפר שניגש אליו פעם גר-צדק **המתגורר בחולון** שצמח לת"ח גדול וירא שמים, וסיפר ששאל פעם את אביו הגוי (ששירת בצבא הנאצי, והוריו היו קצינים נאציים בכירים) 'כיצד זה שזכית לבן כמוני, המשתיין לעם היהודי'?

והאבא-הגוי השיב לו שבהיותו בצבא הנאצי זכה פעם להציל יהודי ממוות בטוח, ומן-הסתם בשל כך זכיתי לבן כזה...

הגויה שהצילה 10 נפשות יהודיות בשואה

בדרשתו בעת רעווא דרעווין בפרשת 'שלח', הוסיף הרב ואמר, שהוריו וסבו סיפרו לו על אשה גויה שזכתה להציל בתקופת השואה 10 נפשות של משפחה יהודית, ועשתה זאת במסירות נפש, כשהחביאה אותם בביתה, ואם הגרמנים היו מגלים את המחבוא האנושי הזה היו הורגים לא רק את המשפחה היהודית, אלא גם את כל משפחתה-שלה.

לאחר השואה עברה המשפחה היהודית לארה"ב, ושם החליטו לערוך מסיבת הוקרה לגויה שהצילה את חייהם. במהלך המסיבה נשאלה הגויה כיצד זה שהחליטה להסתכן בצורה כה נועזת עבור בני המשפחה היהודית?

והיא השיבה ואמרה, ששמעה על הפסוק בספר בראשית (י"ח ל"ב) ... 'אולי ימצאון שם עֲשָׂה וְיֹאמַר לֹא אֲשִׁית בְּעִבּוֹר יַעֲשֶׂה', ומכאן הבינה שאם היא תציל 10 יהודים, האלוקים יציל גם אותה, ולכן עשתה מה שעשתה.

ההכרעה של מרן הרב מבריסק

מרן הרב שליט"א הביא עוד באותה דרשה בשבת האחרונה, שבתקופת המלחמה בשנת תש"ח שהה בירושלים, וההפגזות מהאויבים המקיפים את ארץ ישראל הפילו חללים רבים בירושלים, והציבור פחד להישאר בעיר.

זכורני שעברה שמועה בירושלים שמרן הרב מבריסק זצ"ל החל לחקור האם יש 10 צדיקים בעיר, כדי שהקב"ה יציל את כל המקום בעבורם. ואכן מנו לפניו 10 צדיקים כאלה (ואינני זוכר כרגע את שמותיהם), ואז הכריע הרב מבריסק שאפשר להישאר בירושלים!

וכשביקש מרן הרב מבריסק לברר על 'עשרה צדיקים', אמר שהוא מתכוון לת"ח המנצלים כל רגע ללימוד תורה, מתפללים בכוונה, ומנה דברים נוספים. נמצאנו למדים, אמר מרן הגר"י זילברשטיין, שגם כיום יש ביכולתנו להינצל בזכות עשרה צדיקים שיהיו בעיר. והדברים חשובים במיוחד לאור האיומים המגיעים אלינו מאירן ומיתר האויבים!

אביו של הגאון רבי נתן גשטטנר זצ"ל ביקש מהמייילדת שכאשר ייצא העובר - לא תוציא אף מילה, ומיד כשנולד החל האב ללמוד

באחת מדרשותיו במהלך החודש סיפר הרב שליט"א: גאון וצדיק מופלא היה בבני ברק, הלא הוא הגאון רבי נתן גשטטנר זצ"ל, בעל מחבר השו"ת המפורסם 'להורות נתן'. גדול בענקים היה בתורה ובהוראה, שליט בכל מקצועות התורה, והעמיד דור של תלמידים גדולים אף הם. אם רוצים לדעת איך צומחת אישיות כזו, שכל גדולי הדור חדרו ממנו, ונשמעו לפסקיו, צריכים לשמוע את מה שהוא-עצמו סיפר. הדברים מובאים בספר 'אוצרות להורות נתן', ובנו של הגאון זצ"ל, רבי חיים גשטטנר שליט"א, סיפר לכותב הטורים ששמע זאת באופן אישי מאביו, ששמע זאת מאביו הי"ד.

ענין החינוך היה קרוב מאוד לליבו של הגאון זצ"ל, וטבוע בו משעת יציאתו לאוויר העולם, עד כדי כך שהיה בו מה שאינו-בנמצא מן-הסתם אצל אף אחד - שהורתו ולידתו היתה בקדושה ובטהרה. כאשר הגיע זמנו להיוולד, פנה אביו אל המייילדת ואמר לה שאם העובר שיוולד יהיה בן זכר, אזי כשיוציא ראשו לאוויר העולם לא תשמיע שום קול, ולא תדבר אף מילה. ואכן כאשר בא העובר לאוויר העולם, והאבא היה בחדר השני, ונודע לו שנולד בן זכר, התחיל מיד ללמוד גמרא בקול רם (ויש אומרים שקרא קריאת שמע בקול רם), כדי שהקול הראשון שישמע הילד בבואו לעולם, יהיה קול תורה.

אביו של הגאון רבי נתן זצ"ל הביא לכך מקור, והוא מה שכתוב על רבי יהושע בן חנניה 'אשרי יולדתו', ופירש הרע"ב ש'מיום שנולד לא הוציאה עריסתו מבית המדרש, כדי שלא יכנסו לאוזניו אלא דברי תורה'. כך מגדלים ילדים לתורה וליראה!

מרן הגר"י זילברשטיין מגלה על שם מי נקרא חמיו מרן הגר"י ש'אלישיב

בדרשת התעוררות שנשא מרן הגר"י זילברשטיין ברמת אלחנן, גילה ששמו של חמיו, מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל, ניתן לו על ידי סבו, בעל ה'לשם' זצ"ל. השם 'יוסף' הוא על-שמו של בעל ה'בן איש חי', רבי יוסף חיים מבגדד, והשם 'שלום' הוא על-שמו של רבי שלום שרעבי זצ"ל.

לקים'

הספר המיוחד

של מרן הגאון

רבי יצחק זילברשטיין

מאות סיפורים חדשים והלכות
מרתקות על סדר 'ספר המצוות
הקצרי' של מרן החפץ חיים זצ"ל

053-310-3388

קו 'שיח יצחק' - 04-376-05-82 להאזנה
לפסקי ההלכה של מרן הגר"י זילברשטיין. כמו-כן,
מדי ערב-שבת יעדכן הקו (בשלוחה 1) האם הרב
ישהה בשבת ברמת אלחנן

□□□

לפני כשנה, או יותר, איברתי בשכונת רמת אלחנן
און-קי שהיה עמוס בהרצאותיו של מרן הרב
זילברשטיין. 0504117603

□□□

פתחנו בשכונה גמ"ח למטרונות ומוצצים, בביתנו
רחוב גבורי ישראל 24. משפחת פליישמן. בתיאום
בפלאפון שמספרו 0548492984

"דור חדש"

המוסד שתמיד חיפשתם: הכי-מקצועי והכי-אמין ■ החברות הגדולות בשוק
כמו 'שלמה סיקס' ו'אויס' שולחות את מכוניותיהן לטיפול במוסד זה

מוסד 'דור חדש' באזור התעשייה של בני ברק יצר במשך שנים קשר הדוק עם המגזר החרדי,
ובמיוחד עם בעלי הרכבים הבני-ברקים ■ כל מה שרציתם למצוא במוסד אמין ומקצועי

תמיד רציתם להגיע למוסד שמצד אחד יהיה הכי-מקצועי, ומצד שני - אמין, ישר כמו סרגל, שזה אומר שבעלי המוסד לא ישקרו
אתכם במצח נחושה, ולא יקחו מכם כסף מיותר. תשאלו כל נהג-רכב ויאמר לכם שסוג המוסד המועדף עליו ביותר, לבד
מהמקצועיות והמחירים, הוא כזה שבעליו לא ינסה להוציא ממנו כסף כשלא צריך.

מוסד 'דור חדש'. תמיד מלא. אנשים שמנסים פעם
אחת, ומגלים את האנושיות והמקצועיות, לא עוזבים

רציתם, והפעם הגעתם. וזה הוא מוסד 'דור חדש' ברחוב ברוך הירש 4
בבני ברק. רחמים יעקב, הבעלים, מוכיח במשך כל שנות פעילותו
אמינות ומקצועיות יוצאת מגדר הרגיל, ומה שהכי חשוב - הוא 'אנושי',
מה שקריו בשפתנו 'מענטש', על כל מה שמשתמע מכך.

כזה הוא רחמים יעקב חבוש-הכיפה, וכזה הוא גם שותפו דוד לוי שפתח
בינתיים מוסד חדש 'מרכז שרות דוד 18', שהוא מוסד מורשה למכוניות
'ניסן', 'רנו' ו'דאציה', ברחוב גיסין 94, אזור התעשייה קרית אריה
בפתח תקווה. השניים עונים בדיק על כל מה שרציתם למצוא במוסד.
אנשי מקצוע שילוו אתכם לאורך כל הדרך, תמיד זמינים ונוחים,
מקשיבים לך ומנסים לסייע.

יצוין שבין לקוחות המוסד נמנות גם החברות הגדולות והמפורסמות
ביותר בשוק כמו 'שלמה סיקס' ו'אויס' השולחות את מכוניותיהן
לטיפול במוסד 'דור חדש'. ואין לך ראייה יותר גדולה מזה לאמינות
ולמקצועיות של מוסד 'דור חדש', וכידוע!

מיקומו של מוסד 'דור חדש' במרכז אזור התעשייה הצפוני של בני ברק,
מקל על תושבי העיר להגיע למקום. במוסד מטפלים בכל סוגי הרכבים, בכל סוגי הטיפולים, מכונאות, חשמל, צבע, מזגנים, פחחות
ועוד. נסו פעם אחת ולא תרצו לעזוב. לקוחות רבים שהגיעו לשם לאחרונה מצהירים באופן ברור: 'זה המוסד שלי. נקודה'.

מוסד 'דור חדש' רחוב ברוך הירש 4 בני ברק, טלפון 03-5791923

עם מסורת לא מתווכחים...

השיטה הטבעית של חזן
העוברת במשפחה מזה כ-100 שנה
מוכחת כיעילה ביותר
בפתרון בעיות זיהום למיניהם:
מוגלות, הצטברויות, אבצסים,
שושנה, ציפורן חודרנית, פטריות,
שערה הפוכה, יבלות ועוד
- כל סוגי הזיהומים
גם בכשל שיטות הריפוי האחרות

ריפוי טבעי ומהיר, ללא תרופות, סבל וניתוחים
וללא יציאה מתפקוד

באיזור המרכז
052-3631432

באיזור ירושלים
02-5443334

לאחר שנודע לו על איסורי התספורת סגר את המספרה היוקרתית ופתח מספרה בבני ברק

רבני העיר ששמעו על הסיפור המרגש הגיעו לחנוכת המספרה החדשה ברחוב הרב דסלר 15
■ הלקוחות הוותיקים שלו מסרבים לוותר על עבודתו המקצועית ומגיעים לבני ברק ובכך
זוכים להסתפר כהלכה ■ החנות העומדת בסמוך לישיבות וכוללים, נותרה ריקה במשך
זמן רב, והמתינה לספר הצדיק... ■ שווה להגיע ממרחקים כדי לעודד את האיש

כששוחח עם בעל-החנות אמר לו הלה שמזה תקופה ארוכה שהחנות ריקה ואינה מושכרת לאף אחד, 'ולא היה לי כל מושג כיצד קורה הדבר... מקום כל-כך מרכזי שאינו מושכר?! היתכן?!' - אומר הבעלים, ומוסיף: 'היום אני יודע שהחנות פשוט חיכתה לספר הצדיק'.

ס"ד נוספת היתה כאשר התברר שבוע לאחר שנחתם החוזה על השכירות ברחוב הרב דסלר הסתיים החוזה של החנות בעיר החילונית, שהיה חתום ל-5 שנים, וכמעט ונחתם ל-5 שנים נוספות! באותו שבוע היה הספר צריך להודיע על החלטתו למשכיר בעיר החילונית!

מיותר לציין שכאשר רואים מול העיניים אדם שקידש שם שמים במסירות נפש ובוויתור על הפרנסה (ואגב, מחיר תספורת בבני ברק נמוך ב-50% מהמחיר באזורים חילוניים!) - הזכות והחובה שלנו היא לחזק את ר' אפרים, ולהשתדל להסתפר אצלו, ואף להוסיף מילה או שתיים של עידוד וחיוך, ובכך נהיה שותפים בקידוש שם שמים הגדול!

אפשר להוסיף ולציין שר' אפרים זוכה להמשיך ולקדש שם שמים, וגם לזכות את הלוקוחות הקבועים שלו שהגיעו תמיד למספרה החילונית, ולא מוכנים בשום אופן לוותר על התספורת המקצועית שלו, ומגיעים למספרה בבני ברק, וזוהים להסתפר כהלכה, וגם לשמוע מה הם הדברים החשובים ליהודי בחיים.

זה לא קידוש שם שמים הראשון שלו. לפני כמה שנים סגר אפרים עסק נוסף וענק, בן 2 קומות, לאחר ששמע שהדבר כרוך באיסורי תורה.

נכון שכל אחד רגיל לספר שלו, אבל במקרה כזה שווה להגיע למספרה ברחוב הרב דסלר גם ממקומות רחוקים.

רבני העיר עם ר' אפרים ב'לחיים' בפתחת המספרה

הכתובת:
הרב דסלר 15;
למעוניינים להגיע
ממרחק, ולקבוע
תור, אפשר
להתקשר לנייד:
0534101615 - לרגל
הפתיחה, המחירים
זולים מאוד.

לקראת סגירת הגליון קיבלנו סיפור מרגש במיוחד המצביע על האמונה התמימה השוררת בקרב אחינו בני ישראל, ויש בכך סיגוריה-רבתי על העם כולו.

המספר הוא אברך בן תורה, וכך הוא כותב: אנחנו קבוצה של כ-30 אברכים המגיעים ללמוד במדרשת 'לב לאחים' בבית הכנסת 'עולי בבל' באור יהודה. אחד המתחזקים הוא אדם יקר-רוח בשם ר' אפרים אברהם, שזכה בשנים האחרונות לעשות מהפך עצום יחד עם אשתו, ולהתקרב לאבינו שבשמים מתוך עמידה בסבינות רבים, ומתוך אמונה בבורא עולם.

אפרים משמש כספר ותיק והוא מתפקד במקצוע זה כ-20 שנה, במספרה מצליחה ומשגשגת בעיר חילונית. לאחרונה, תוך כדי הלימוד במדרשה, שמע אפרים על האיסורים הקיימים בתספורת הראש והזקן, וביקש להעמיק וללמוד את הנושא.

לאחר שהבין שהוא עלול לעבור בכל יום על מאות ואלפי איסורי תורה, הלך לשאול רב מה לעשות, ובבוקר אחד - מתוך אמונה תמימה בבורא עולם - סגר את המספרה, וזאת לתדהמת לקוחותיו הרבים, שראו לגנד עיניים 'יהודי' שאינו חושב על פרנסתו ומטה-לחמו, אלא רק על קיום הלכות התורה. במעשה זה קידש שם שמים רבים בצורה מופלאה.

אפרים פתח מספרה בבני ברק, ברחוב הרב דסלר 15, לא לפני שלמד את כל ההלכות בדקדוק רב, וקיבל תעודת כשרות מרבני בני ברק הגרש"צ רוזנבלט והגר"א לנדא, שאף הגיעו

במיוחד לקביעת מזוזות בחנות החדשה, ולשתות עימו 'לחיים' וברכוהו בהצלחה בעסק החדש.

במעמד המרגש השתתפו רבים מאברכי 'לב לאחים' ותושבי האזור ששמעו את סיפורו המיוחד, ובאו לחזות בקידוש שם שמים הגדול.

יצוין שר' אפרים והאברכים שעזרו לו לחפש מקום בו יוכל לפתוח מספרה חדשה, זכו לסיעתא דשמיא מיוחדת. אחד האברכים שעבר ברחוב הרב דסלר, הבחין בחנות ריקה וסגורה בחזית הבנין, בקומת-קרקע, באזור כל-כך מבוקש לחנויות, ממש במרכז בני ברק, ע"י ישיבת פוניבז' וישיבות נוספות, וכוללים רבים.

מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין בחתונת נכדת כ"ק מרן האדמו"ר מגור

מאתנו את המנוחה הנדרשת, בגלל שילדים לא-מחונכים רוצים להמשיך ולשחק בשעות כל-כך לא מקובלות?! איך אפשר לסלוח על התנהגות כזו, הגזלת מאתנו את המינימום המגיע לנו? – זועקים השכנים, וכפי שזה נראה אין מי שמאזין להם. וכל-כך חבל!

הרי כולנו מאמינים שיש דין ויש דיין, וכולנו יודעים שאדם העושה דברים לא טובים ייענש על כך מן שמיא, וגם אם ילדיו עושים את הדברים הללו, הוא – ורק הוא – אחראי לכך. אז איך ההורים יכולים להתנהג בסלחנות כזו לילדים שלהם, ולמה שהם מעוללים? שוב ושוב אנחנו נתקלים בהתנהגות מחפירה של הורים שאינם לוקחים ברצינות הדרושה את מלאכת החינוך המוטלת עליהם, ומה שקורה בסוף הוא גרימת נזק וצער נורא לאנשים אחרים.

הרי אם זה היה קורה הפוך, שההורים הללו שאינם משגיחים על ילדיהם, היו מתגוררים ליד הגינה, וטובלים מרעשים שכאלה בשעה כה מאוחרת, הרי הם היו קמים וצועקים על הילדים, ועל הוריהם! לא כך? – ואם כן, מדוע כשזה קורה אצל אחרים, אינכם שומרים על הילדים?

השכנים סיפרו שכאשר ירדו והעירו על כך לאחד ההורים ששהה אף הוא בפארק ליד ילדיו, הגיב זה ואמר 'הרי גם אם הילדים שלי יעזבו את המקום, יישארו כאן כל האחרים, והרעש ימשיך...' הבנתם איזו 'טענה ניצחת' ספק אם הוא הבין את עצמו...

הרי באמת אף אחד אינו מבקש ממך לשמור על כל הילדים בעולם, רק על שלך! אז מה-זה הטיעון האווילי הזה? וכי בשעות הצהריים מותר להרעיש?

'פעם' היה מקובל בין שכנים שבין השעות 4-2 אחה"צ לא עושים רעש. מישוהו זוכר כיום דבר כזה? הרעשים נמשכים כל העת, ובמשך כל שעות היממה, והשכנים לא יכולים לנוח לא בשעות הצהריים ולא בשעות הלילה המאוחרות!

הפתרון היחיד, ואין בלתו, הוא, שכל אחד ישמור על ילדיו-שלו, וידאג שלא ישחקו ולא ירעישו בגינה, ובכל מקום אחר (גם לא בחדרי המדרגות!) בשעות שאינן מקובלות.

אם כל משפחה תשמור על עצמה, אין ספק שהמצב ישתפר בהדרגה. אי אפשר לתאר את הצער של המשפחות המתגוררות ליד הגינה, וכאמור – הבעיה מתעוררת כשמדובר בשעות-לא-שעות.

מי שיעשה כך וישמור על ילדיו, יקבל על כך ללא ספק שכר גדול מן שמיא. ומי שיעורר את אחרים יקבל על כך שכר כפול ומכופל. הדבר זה הינו מחויב המציאות, ואי אפשר לעבור עליו לסדר היום.

יש לעשות סוף לרעש ב'גן הגמלים' הקיים גם בשעות לא מקובלות!

מה שקורה סביב המשחקים ב'גן הגמלים' ששופץ ושודרג על ידי העירייה, הוא בבחינת הבלתי-ייאמן, וכוונתנו לתלונות המרובות, הזועקות עד השמים, מצד השכנים המתגוררים מסביב לגינה, על ההפרעה הנגרמת להם בשעות לא-שעות.

גם הם, השכנים הללו, יודעים שהעובדה שהדירה שלהם ממוקמת ליד הגינה, ובחלונות הפונים לכיוון המשחקים, מכילה מכורח המציאות את הרעש העולה מהילדים המשחקים שם להנאתם.

אבל, כאשר ילדים מרעשים בגינה בשעה 1.30 בלילה, או בשעות המנוחה המקובלות בצהריים, או בשעת בוקר מוקדמת מאוד (ביום חול, וקל וחומר – בשבת), הדבר גובל בשערורייה של ממש.

את העדות הזו שמענו בו-זמנית מכמה משפחות, מה שמוכיח על אמיתותה. באחד מלילות השבת האחרונים שהו כמה ילדים בגינה בשעה 1.30 בלילה, וכל הבקשות שלנו, שהפכו בסופו של דבר לצעקות, לא עזרו שום דבר. הילדים המשיכו לשחק כאוות נפשם, הקימו רעש שאי אפשר לתאר, מה שמנע מאתנו לישון שנת-ישרים בליל-ש"ק, סיפרו השכנים, וציינו שילדיה של משפחה אחת היו שם עם ההורים, האבא והאמא גם יחד.

השכנים דיברו בלשון קשה, ואמרו שבשום אופן אי-אפשר למחול ולסלוח על דברים כאלה. 'למנוע

כאשר ילדים מרעשים בגינה בשעה 1.30 בלילה, או בשעות המנוחה המקובלות בצהריים, או בשעת בוקר מוקדמת מאוד (ביום חול, וקל וחומר – בשבת), הדבר גובל בשערורייה של ממש

התגלה ה'אהרצייט' המדויק של הגאון זצ"ל

אמרתי לשתף את הקוראים במעשה נפלא שזכיתי אני הקטן להיות מעורב בו, כותב לנו אחד הקוראים. הנה שמעתי סיפור על משפחה שישבו בסעודה שלישית בשבת פרשת משפטים, ודנו בשאלה הלכתית מסוימת, ונזכר אחד המסובים שבספר תשובות ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א יש תשובה על דבר זה.

פתחו וראו כי הגר"ח בתשובתו מציין לעיין בספר שאינו מצוי ששמו 'שור' עני בן פחמא, שדן בשאלה זו. ואכן בהערות לספר הנ"ל, הביא בארוכה את תשובתו של השו"ת, ובני המשפחה ישבו ופלפלו כשעה ארוכה בדבריו, עד אחרי צאת הכוכבים של שבת קודש.

לאחר זמן-מה, פתח אחד מבני המשפחה לפי תומו את לוח השנה, ונדהם לראות את המובא שם כי יום פטירתו של המחבר, רבי ישראל ניסן קופרשטוק זצ"ל, הוא ביום כ"ח שבט תר"ץ, כך שבאותו מוצאי שבת (כשביום ראשון היה כ"ח שבט) יצא שבני המשפחה דיברו אודות השו"ת, ואז בדיוק חל יום ה'אצ' שלו...

באופן פלאי סיבבה ההשגחה שכל המשפחה ישבו במשך כשעה ארוכה ודנו בדבריו של אותו גאון זצ"ל, אשר ספרו אינו ידוע כ"כ, ביום ההילולא דיליה, בלא שידעו על כך. עד כאן דבר המעשה.

מאחר ששמעתי את הדבר, פתחתי את שני הלוחות הנפוצים ואכן ראיתי שמובא שם שיום פטירתו של המחבר חל ביום כ"ח שבט. ברם, החלטתי לבדוק את הענין היטב, ובדקתי לתומי ב'אוצר החכמה', וגיליתי שיש מהדורה חדשה של הספר 'עני בן פחמא' שיצא לאור בשנת תשע"ו, ע"י מכון 'שפתי צדיקים' – קופיטשניץ, מהדורה יפה ומיוחדת.

אלא שבמהדורה זו נכתב שתאריך פטירת 'עני בן פחמא' הוא בכ"ח טבת ולא בכ"ח שבט. ואף מובא שם נוסח המצבה שגם בה נכתב שפטירתו בכ"ח טבת, וכן הובא שם מעיתון 'קול ישראל' מתאריך ב' שבט תר"ץ, שם דווח על הלווייתו של המחבר, וכי הספידו מרן הגר"ח וונגפלד זצ"ל ועוד.

ככל הנראה נפלה טעות בלוחות הנ"ל, והמחבר בעל 'עני בן פחמא' נפטר בכ"ח טבת ולא בכ"ח שבט. שלחתי את התיקון לבעלי הלוחות ששמחו מאוד על תיקון הטעות.

לאחר שפרסמתי את הענין בכמה מקומות, הצליח אחד להשיג עבורי תצלום אמיתי מהמצבה, ושם נראה במפורש שתאריך פטירתו בכ"ח טבת.

כך שבסיכומי של דבר, נמצא כי היתה כאן השגחה פרטית מופלאה. ע"י פרסום הסיפור הראשון לדעיל, התגלגל שתוקן בכמה לוחות-שנה יום ה'אצ' המדויק של האי גאון וצדיק בעל 'עני בן פחמא' זצ"ל, ומי שירצה ללמוד לעילוי נשמתו, יוכל מכאן ולהבא ללמוד ביום ההילולא המדויק שלו – כ"ח טבת.

מרפאת שיניים רב תחומית המרכז לכתרי זרקוניה אסתטיקה ושתלים

נוסד בשנת 1982

השתלות שיניים אצל ד"ר אלון כץ

כירורג צוות בית חולים

שתלים וכתרים במחיר מפתיע!

חדש! יישור שיניים על ידי קשתיות שקופות

הנאות לבני זוג - תחילת תחילת קופות חולים

אצלנו האכזר הכי גבוהה
מאחר הכי נמוך

ניקוי
שיניים
ע"י שיין

רח' עקיבא 44 בני ברק פינת הרב קוק | 03-5794757 | 052-8448443

מרפאת-שיניים רב-תחומית, המבצעת 'שינוי מהשורש' לטיפול השיניים...

הלקוחות של מרפאת-השיניים הרב-תחומית ברחוב רבי עקיבא 44 בבני ברק, לא יחליפו אותה לעולם... ראש כולל חשוב של קהילה חסידית גדולה העיד בפנינו שהמרפאה הייחודית הזו, בה מצויים טובי הרופאים, העניקה לו את הטיפול המקצועי והאיכותי ביותר. אחת הראיות שלו היתה שהרופאים במרפאה זו הם מהטובים ביותר בתחומם בכל גוש דן.

רופאים אלה מצוידים בידי הכי-מקצועי, ומעניקים את הטיפולים ברמה הגבוהה ביותר, ובמסגרת העדכני ביותר. המרפאה תחזקת בכל תחומי הטיפול בשיניים, כמו יישור שיניים ולסתות על ידי קשתיות שקופות, ביצוע שתלים וכתרים במחירים מפתיעים.

המרפאה הנ"ל היא המרכז הבני-ברקי לכתרי זרקוניה, אסתטיקה ושתלים, שנוסדה כבר לפני עשרות שנים, וקנתה לה שם מעולה בקרב כל תושבי בני ברק, וגוש דן כולו. היום כבר כולם יודעים שיש כאן אנשי מקצוע המעניקים את הטיפול הטוב ביותר, ע"י הרופאים הטובים ביותר, וכל זאת כדי למנוע מראש את 'הפזמון החוזר' של צלצולי הכאבים וה'מצלצלים'. השתלות השיניים מתבצעות על ידי ד"ר אלון כץ, כירורג מצוות בית חולים. כמו-כן יפגשו הלקוחות במרפאה את הרופא הבכיר ד"ר בנימין פישלר.

ייסודה של המרפאה, בזמנו, הביא לשינוי-מהשורש, ולחשיבה מחדשת, בכל מה שקשור למצב הפה והשיניים... הטיפולים המקצועיים, והמחירים המפתיעים, גרמו לנו לטפל בשיניים, אומרים לקוחות המרפאה מעדות אישית.

יש גם אפשרות לבצע ניקוי שיניים על ידי שיין מקצועי. בביקור שעשינו במקום נוכחנו שכל היוצאים משם מחייכים בפה מלא, ובשיניים צחורות...

רבי עקיבא 44, בני ברק 03-5794757

חידוק

כמה מאושר הוא יהודי המשתמש בעצות התורה כפתרונות ליציאה מהסבך!

יהודי הצועד על פי אורחות-התורה, מוקף בפתרונות לכל בעיה המתעוררת בחייו. אין הוא זקוק, על פי רוב, להוציא כספים מיותרים על פתרונות יקרים, אלא באפשרותו למצוא תשובה לכל הדילמות שלו, כאן ועכשיו. קרוב לבית, זול במיוחד.

אברך משכונת גילה בירושלים כותב לנו שבשעות הפנאי שלו הוא מנהל עסק לממכר מוצרי פלוני. בחודשים האחרונים, הוא מספר, נטפל אליו בן-אדם שהוא אפילו לא מכיר אותו, ומאיים עליו בכל-מיני איומים. 'ברור לי ככל מאת האחרונים שלא עשיתי לו מאומה, ולא פעלתי כל און, וכאמור אינני מכירו כלל'.

האברך מספר שלמרות הכל, והגם שהיה נראה לו שמדובר באדם הלוקה בנפשו, והחליט סתם-כך להיטפל רווקא אליו, ולכן אין כל צורך לחשוש ממנו, בכל זאת - אמרתי לעצמי שאם הקב"ה הביא עליי את הדבר הזה, אני צריך לתקן את עצמי כדבר-מה.

חשבתי והרהרתי בליבי על מה כדאי להתמקד, והגעתי למסקנה מיידית שכדאי להתחזק בלימוד-זכות על בני אדם, וממילא תהיה בכך תשובה נגדית לאותו אדם שאינו מלמד עליי זכות...

אמרתי ועשיתי, ואף חשבתי על שני אנשים מסוימים שיש לי נגדם טענות כלשהן, בענין הנהגת הציבור, וקיבלתי על עצמי ללמד עליהם זכות, ולחשוב שהם כן ממלאים את תפקידם כאמונה, וכו'.

ואכן, מיד באותו יום, כשראיתי את שני האנשים הללו החדרתי בליבי ובמחשבותיי רברי-זכות אודותם, ואף התאמצתי שהמחשבות תהיינה אמיתיות, ושבאמת ארגיש כך. ולא תאמינו מה קרה.

המציק ההוא, שעד לאותו יום שבו החילותי ללמד זכות היה מתקשר אליי לפחות 5 פעמים ביום, פרח והלך לו, ויותר לא שמעתי את קולו ולו פעם אחת.

והוא שאמרנו: מי שיאמץ את מוחו להעלות ארוכה לבעיותיו בדרך התורה המסורה לנו מדור דור, ימצא את עצמו מוקף בעצות נפלאות ובפתרונות רבים שהתורה עצמה מציעה לו. שהרי כולנו יודעים שהשי"ת משלם מידה כנגד מידה, ולכן אם אני נתקל במאן-דהו שמציק לי, סימן שאני צריך להתחזק בלימוד-זכות (וכדומה).

המסר שביקשתי להעביר הוא, כמה מאושרים הם האנשים ההולכים בדרך התורה, שאינם צריכים לרעות בשורות זרים, אלא העצות והתחבולות העומדות בפניהם בדרך ליציאה מהסבך, הן כל-כך פשוטות, קלות, יעילות וזולות, שהכל לבזבו כסף וזמן על רברים אחרים, שיעילותם תלויה בספק.

בס"ד

ביהמ"ס וביהמ"ד
רבי יוסף קארו
רחוב סירוקה 6 ב"ב
השעיר אחרי תפילת חנן החמה

דף היומי בעיון

עם ההלכה למעשה, 455 דקות (סמוצע)

מסכת גיטין
השעיר נסתר ע"י הרב משה יחזקאל ראש מלל חרם

לתועלת הציבור
המסכת מולת כפר נמצאת במסגרת הדיוטמילת של
קול הלשון במלפון הישיר:
073-37-180-41

050-4196040 טלפון לביתנויים

בס"ד

עולם המחשבים
מעבדת תיקונים מקצועית

מכירת מחשבים • מעבדת תיקונים
ניקוי וירוסים • מוצלמות אבטחה
שחזור נתונים

אמינות, מקצועיות, מחיר.

052-711-50-50

הכפרים

לא לקנא בתושבי הכפר השוויצרי הקטן; שולחנם של לומדי התורה גדול משולחנם

כשנצרים בדורנו עדיין מתחממים תחת סינרי-אימותיהם, נאלץ מרן הגרא"מ שך זצ"ל לברוח מאימת המציק, ונכנס לבית מדרש בעיירה, והחל ללמוד. בלי בית, בלי נשיקה מאב ואם, גם בלי מיטה מסודרת, ועם בגד אחד שלבש כמה שנים. והשמחה בערה בו

אם ביקשנו ראייה לארעיותו של העולם-הזה, ועל כך שלעולם אי אפשר לסמוך על ביתו של אדם, יכולנו לקחת זאת מהידיעה שפורסמה אודות כפר שוויצרי קטן שתושביו הצטוו לעזוב את בתיהם בשל חשש התדרדרות סלעים.

מה יכול להיות יותר שליו מאשר 'כפר שוויצרי קטן', עם כל התיאורים הידועים של עדר-הפרות הרועות בין משעולי ההרים היקרקקים, הכבשים עטויות-הצמר משמיעות את ה-מ'ה-מ'ה המרגיע שלהן, וכל זה ליד אגמי-מים מפכים בשלוה, וברקע צצים להם הבתים בני הקומה-האחת, על רעפיהם האדמדמים. ואם ביקשו תושבי הכפר לישב בשלוה, באה עליהם לפתע צרת 'שני מיליון המטרים-המעוקבים של הסלעים' העלולים להתדרדר לפתע, ולכסות את כל הכפר. התושבים התבקשו לארוז את מזוודותיהם ולברוח אל הבלתי-ידוע, כאחרוני הפליטים של העולם השלישי. ואם חשבו וקיוו שיוכלו לשוב אל בתיהם בתאריך מסוים, גם תקווה זו נשללה מהם, והשלטונות אמרו שאין הם יכולים לדבר על תאריך-יעד.

נו, אז מה שווים כבר המגורים בכפר השוויצרי הקטן והציורי הזה? אם גם התושבים הללו נעקרים ממקומם, ולא יודעים אפילו מתי ישובו לבתיהם, אם בכלל, כל אחד יכול כבר להבין ולהסיק

מכך על ערכם השלילי של חפצי-העוה"ז! ולהוביל את המסקנה אל הכיוון ההפוך, שההנאה היחידה שיכולה להיות לאדם בעולם הזה, מופקת רק כתוצאה מלימוד תורה וקיום מצוות.

שום הנאה אחרת אפילו לא מתקרבת להנאת-האמת השוכנת בליבם של שומרי התורה. לא עדיף כבר להתגורר בבית קטנטן, בן חדר-וחצי, ולהאזין לקול המתקן של לימוד התורה שנשמע מהחדר בו יושב בעל-הבית ועוסק בתורה? קול האורלוגין הערב, בן יחד כוכבי בוקר, נכנס באוזניהם של כל בני הבית, תוך שהוא נוסך שלוה ומנוחה שלא מעלמא הדין.

בניגוד מוחלט לתושבי הכפר השוויצרי, שנתקפו מן-הסתם באימה ופחד, והם חרדים מהבאות, איזו שמחה היתה תמיד בבית המדרש הישן! כלום הצליח מאן-דהו ליצור עוד פינה כה מאושרת, שתרגיע את הכאב הפנימי, המתמיד, ולו רק לשעה קלה, כפי שעשה זאת בית-המדרש?

מי מבין באי בית המדרש דיבר פעם על 'עצבים מתרופפים'? מי שיטה את עצמו בהליכה לרופאים, כדי

המכתב שהשאירה עורכת הדין החילונית עם שחרורו של הרה"ג רבי אברהם-נח פאלי מבית החולים

רק כך אפשר להתמודד ביעילות עם אווירת ההסתה הנוראה המשתוללת בראש כל חוצות

הדרך הטובה ביותר להתמודד עם אווירת ההסתה השוררת כיום בחוצות, היא אחת ויחידה: להוכיח את הנהגותינו המוסריות, ולהראות לכל מי שרוצה – שאנחנו בניו של מקום, בניס לא-ל עליון, השואבים את מידותינו ותכונותינו ממידות הזהב של השם יתברך עצמו. רק כך, ולא אחרת, נוכל להשפיע על כל הסובבים אותנו. והדברים ידועים... וכך חנכנו גם כל גדולי רבותינו במהלך הדורות האחרונים.

ראיה ניצחת לכך אפשר להביא ממה שהתרחש ליד מיטת-חוליו בבית החולים של הרה"ג רבי אברהם-נח פאלי שליט"א, בנו של מוכבדנו הגאון רבי שמואל שליט"א. הבן, שזכה לקדש שם שמים, יחד עם שני בניו ה"ד, ותיכדל לחיים רעיינו, היה מאושפז במשך כמה חודשים, מאז הפגיעה, בבית החולים 'הדסה' בירושלים, ויחד עימו, באותו חדר, היה יהודי מבוגר, שבתו, עורכת-דין, הגיעה לבקר.

מטבע הדברים, הביקורים ההדדיים ליד מיטותיהם של שני החולים, יצרו שותפות וקירבה בין קרובי שתי המשפחות, וכל זאת למרות שהחולה-השכן אינו נמנה על שומרי המצוות.

לקראת שחרורו בס"ד מבית החולים של הרה"ג רבי אברהם-נח, הביאו לו קרובי המשפחה החילונית שי בדמות ספר תהלים מפואר, ולצדו הונח מכתב נרגש. צריך רק לקרוא את הכתוב שם, באותו מכתב, כדי להבין את מה שכתבנו בתחילת הדברים, שהתנהגות נאותה חודרת בהכרח לליבו של הזולת.

וכך כותבת הבת עורכת-הדין: 'אברהם היקר, בתקופה האחרונה זכינו להכיר אדם עניו וצנוע, מאיר פנים לכל מי שמגיע לבקר ולשאל בשלומו, מקבל את כולם בסבלנות, ותמיד עם חיוך, דבר שאינו מובן מאליו בהתייחס למצב, אבל נראה שזה פשוט האדם שאתה...

'זכינו להכיר אדם מיוחד, נעים הליכות, שאמנם משדר רוח ועדינות, אבל בתכל'ס הוא לוחם אמיתי, שנאבק יום-יום כדי להשתקם ולהשתפר כל פעם עוד קצת, שסובל בשקט את הכאבים, אבל לא מוותר ורואה לנגד עיניו את המטרה.

ליטול מהם עצות איך לגרש את הדיכאון והעצב? בית-המדרש היה הרפואה הטובה ביותר. הוא הרגיע, הוא ניחם, הוא עודד והבריא את האדם.

איה האמן שיוכל לתאר את האווירה ששררה שם? המלים הציוריות ביותר לא תוכלנה לבטא ולהמחיש את תמונתו של ליל-חורף בבית המדרש. לילות צחורי-שלג, בלתי מוכתמים, נוצצים כיהלומים, שבהם השתקף אור החיוורין של בית-המדרש; לא נברשות ולא נרות-ניאון האירו שם. רק מנורת נפט או עששית קטנה הבהבה בפניה. מי שלא ראה לילות כאלה, מי שלא חש וחווה אותם, לא יבין.

רק האמונה והבטחון בהש"ת, מכניסה בלב האדם שמחה כבירה. שמחה שאינה מצריכה שום כלי חיפזוני, אף לא סממן אחד מסממני ההתפרקות הזולה. אדם ההולך יד ביד עם הקב"ה, אינו זקוק למאומה. ליבו יגאה משמחה, רגליו תרקודנה מאליהן, וידיו תתופפנה בצהלה. מגורים בכפר שוויצרי אינם מאפשרים לאדם לצלוח את המשברים בעולם הזה, ולהתגבר על כל מה שנראה לנו כ'חושך וצלמוות'. יש רק כוח אחד, ושמו אמונה, המעביר את האדם בכל משברי העולם.

אם האמונה מפעמת עדיין בליבך, גם אם לא הגעת לדרגה של המאמין-הכי-גדול, אם אותו זיק של אמונה בבורא-עולם עדיין מרצד לך מול העיניים, יכול-תוכל להם, לכל הצרות והיסורים.

ולא עוד, אלא שהכל יפלו לפניך ויחתו ממך. שהרי בורא-כל-העולמות צועד יחד איתך! מלווה אותך בכל פסיעותיך! וכל בראי-עולם יעברון לפניך, לפני המאמין, ויאלצו לזוז הצידה, מאימתו של הבורא!

וכמו שהעיד על עצמו מרן הגרא"מ שך זצ"ל באומרו שאם היה מנסה לכתוב ולתעד את כל הצרות שעברו עליו בחיים, היה מוציא על כך סידרת ספרים הרבה יותר גדולה מה'אבי עזר'... ולמרות הכל העיד מרן על עצמו שלא היה אדם מאושר ממנו!!! והוא לא התגורר בכפר שוויצרי קטן...

כשנערים בדורנו עדיין מתחממים תחת סינרי-אימוניהם, נאלץ הוא לברוח מאימת המציק, ונכנס לבית מדרש בעיירה, והחל ללמוד. בלי בית, בלי נשיקה ולטיפה מאב ואם, גם בלי מיטה מסודרת, בלי ארון-בגדים, ועם בגד אחד שלבש כמה שנים – והשמחה מקנת ופורצת מתוכו!

כי זו היא השמחה האמיתית, שאינה כרוכה בשום אקט חיפזוני. לא בכפר, לא בשוויץ, ובכלל – לא בתוך בית. מרן זצ"ל העיד בזקנותו, שהיו לו חברים שנישאו לבנות-עשירים, וקיבלו נדוניה שכללה דירה יפה, ואולי אפילו עם גינה, כנאה וכיאה לחתני-גבירים, אבל לא ראו נחת בחייהם, והתגלגלו כל ימיהם בגלגלי-מרורות. והוא – אפילו בגדים לא היו לו. רק תורה ואמונה. תורה ואמונה. כי אם יש לך את שני אלה – מה חסרת?

נופים שוויצריים. השמחה והשלווה מצוים רק בבית המדרש

ספר התהלים, והמכתב שהושאר ע"י המשפחה החילונית, עם שחרורו מבית החולים של הרה"ג רבי אברהם-נח פאלי שליט"א

רצינו להגיד גם תודה על התקופה הזו שהתעניינת בשלומנו, ובפרט באבא שלנו, שאתה ובני המשפחה שלך עזרתם לו כשלא היינו, תמכתם וסייעתם.

אנחנו מאחלים לך רפואה שלימה, שתתחזק מיום ליום עוד ועוד, שתעצמות הנפש שיש בך רק ילכו ויגדלו, שה' ישלח לך כוחות נפשיים וגופניים, ושתתחזק כדי להיות עם המשפחה, עם אשתך והילדים.

לצערנו, ההיכרות בינינו נעשתה לא בנסיבות משמחות, אבל אין ספק שזו היתה זכות. מעריכים מאוד.

על החתום: בני המשפחה

המשפחה, חזר מרן הרב על פרטי הדברים, והרינו להביאם כאן שוב.

מעשה שהיה במשפחה פלונית שאחד מילדיהם נהרג, רח"ל, ולאחר כמה שנים נולד שם ילד נוסף במזל טוב. והנה, כשהיה הילד השני בן 3 בלבד, הלך פעם עם אביו ברחוב, והצביע לפתע על בן בן מסוים ואמר: 'יש פה ישיבה, נכון?'

האבא התפלא, שכן כיצד יודע ילד בן 3 על ישיבה הנמצאת במקום? אבל הענין לא נגמר בכך. לאחר שנכנסו לישיבה, הצביע הילד על חדר מסוים, ואמר, לפליאת אביו, 'אני רוצה להיכנס לחדר הזה...' אף אחד כבר לא הבין על מה מדבר הילד... כשנכנסו לחדר, אמר הילד שהוא רוצה לשבת על ספסל פלוני. האבא שכבר לא ידע את נפשו מרוב בהלה, ניגש אל מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל וסיפר את הדברים. הגר"ח אמר לו שנשמתי של הילד שנהרג ירדה שוב בגופו של אחיו, כגלגול, ו'בטוחני, אמר הגר"ח, שהילד הזה יצמח כתלמיד חכם גדול.

גם אתם יכולים להתעודד מכך, אמר מרן הרב לבני המשפחה בשבת שלאחר הפיגוע, וחזר על הדברים בליל חג-השבועות, שכן אף אחד אינו יודע דרכי-שמים, לכן 'אל תתפלאו' אם בבית שלכם יגדלו תלמידי חכמים גדולים, כי השי"ת בוודאי יחזיר לכם את האבידה.

הרה"ג רבי אברהם נח פאלי יחד עם אביו הגאון רבי שמואל, בלשכתו של מנכ"ל 'הדסה' בעת שחרורו מבית החולים

אי אפשר לדעת כיצד יתפתח קשר זה בין המשפחות, אבל לא צריך להיות מומחה-קירוב כדי להבין שהמשפחה החילונית שראתה את איכות-החיים של משפחת פאלי הנכבדה, יכולה להתקרב באופן משמעותי לקיום חיי תורה ומצוות, בראותם את האושר והשלווה, הסבלנות ואורך-הרוח, המתינות והכוח-לסבול, שהוכחו בצורה בלתי-מתפשרת אצל בני משפחת פאלי, ובראשם האב הדגול, רבי אברהם-נח שליט"א.

וכבר מילתנו אמורה: כדי לקרב יהודים, לא צריך לנקוט במעשים גדולים, ולפעמים גם לא צריך לדבר הרבה. רק להתנהג יפה, להפגין אורח-חיים מוסרי ותקיף, יציב ובר-קיימא, עד שכל העומד מן הצד ומתבונן יעשה כבר לבדו את המשוואה, ויבין שכל זה מגיע אך ורק בזכות חיי התורה, תורת-הנצח של העם היהודי, שגם הוא משתייך אליו.

בחג השבועות התארחה המשפחה ברמת אלחנן

ואם הזכרנו את הרב אברהם-נח שליט"א, נספר שבחג השבועות הגיעה כל המשפחה הנכבדה - לראשונה מאז הפיגוע הנורא - להתארח בבית האב הדגול, הגאון רבי שמואל שליט"א. כיון שהאורח עדיין אינו מתנייד בחופשיות, התקיימו התפילות בבית משפחת פאלי ברחוב הרב זוננפלד.

ימי החג והשבת עברו על בני המשפחה בהתעלות-רבתי, ובליל-החג זכו לביקורו של מרן הגר"י זילברשטיין שהטריח את עצמו לעלות את 3 הקומות כדי לשוחח עם כל בני המשפחה ועל סיפור נוסף באשר ל-3 קומות שעלה מרן הרב, עיין במדור 'עצם הענין'.

בביקור שערך הרב שליט"א, בשבת שלאחר הפיגוע, סיפר שם סיפור מופלא שלא סופר מעודו, וכיון שרבי אברהם-נח לא שמע את הסיפור, וגם לא יתר בני

שמירת העיניים בשמירה

מרן הגרא"מ שך זצ"ל היה אומר שאמנם בני הדור שלנו
קטנים מאוד לעומת אנשי הדורות הקודמים, אבל דווקא
משום כך יש בידינו האפשרות לגרום חיוך ונחת-רוח
מרובה לאבינו שבשמים. הכיצד?

בשמירת עינינו צריכה להגיע ממקום חיובי, מכיוון של
שמחה, ומוזיות של אהבה להשי"ת.

כולנו שמענו את הדברים יוצאים מפי כל ענקי-הדור,
להוגיהם, לשבטיהם ולעדותיהם. יכולנו להעיד שכן שמענו
אישית מפי מרן הגרא"מ שך זצ"ל, ורבים מגדולי המשגיחים
שבדורנו.

העצה שניתנה תמיד בין כתלי בית המדרש היתה,
ועודנה, שהערובה הטובה והיעילה ביותר לשמירת העיניים
היא כאשר אדם מתהלך ברחוב ומחשבותיו תפוסות בדברי
תורה ומוסר. במצב כזה הוא מוגן בתכלית, וקדושת
המחשבות בהן הוא עסוק תצילנו מכל המראות הלא-
צנועים הסובבים בעולמנו.

עצה זו הוכיחה את עצמה במשך כל השנים, והיא נכונה
תמיד בכל עת ובכל שעה, וזה ברור. רבים-רבים יכולים
להעיד על עצמם שכאשר הם שקועים בלימוד, ומצויים
ברגעי-אהבה להשי"ת, מתבטלים והולכים מאליהם כל
המראות והמחזות שאף אחד מאתנו אינו רוצה לראות.
וכידוע לכל מי שניסה זאת אי-פעם.

בתוך עמי אנוכי יושבת

אבל, לא צריך להיות 'מבין' גדול, כדי לדעת שאי-
אפשר ליעץ דבר זה לכל אחד, אפילו למי שמצוי בבית
המדרש, והליכותיו אינן זרות לו. לא נאריך בכך, מסיבות
מובנות, אבל כל מי שחי כאן, בינותינו, מכיר את התקטנות-
המוחק, על כל מובניו ופירושיה של מושג זה, ויודע שמלבד
מתי-מעט שאפשר לדבר אליהם בשפה זו, הרי ש'שפת
החיוך' בעינינו אלה ל'המון-העם', צריכה להיות

אנחנו מצויים בעיצומם של ימי הקיץ, המביאים איתם
מלבד החום והשרב, גם את הנסיון הגדול של שמירת
העיניים, כאשר הכל מודים שאינה דומה שמירת העיניים
של ימינו, למה שהיה פעם. ו'פעם', זה לא לפני 100 או 200
שנה, אלא אפילו לפני עשר-חצי.

אז דבר ראשון צריך לדעת שמדובר אכן בנסיון קשה,
קשה עד מאוד, ומי כמו אנשי בית המדרש יודעים שככל
שהאדם מתקדש ומיטהר יותר לפני בוראו, כך נעשים גם
הנסיונות הללו קשים יותר ויותר, וכידוע.

ואם פעם הנסיונות היו מצויים בעיקר מחוץ למרכזי
האוכלוסייה החרדית, ואדם שהתגורר בין אנשי-שלומנו
יכול היה לסמוך על כך שרחובותינו נקיים מכל טומאה
וצחנה, היום גם זה לא כל-כך פשוט, ואכמ"ל... ולא רק
בגלל שרבים מאחינו התועים מגיעים גם הם אל חוצותינו,
כדי לערוך קניות וגם סתם כדי לטייל ולראות את החרדים;
הקשיים בשמירת העיניים נובעים גם מאנ"ש עצמם, ואוי
לעיניים שכן רואות, ושוב אכמ"ל.

ואין צריך לומר שעל אחת כמה וכמה כאשר מוציאים
את הראש מבית המדרש וסביבותיו, אי-אפשר לצעוד כלל
ברחובות קריה, כשהמצב מחמיר משנה לשנה, ומקיץ לקיץ,
ואנה אנו באים.

הערובה הטובה והיעילה

ומאידך גיסא, ידוע ומקובל בשם כל גדולי הדורות
שמפיהם והוראותיהם אנחנו חיים, שנושא זה של שמירת
העיניים אסור לו שיהיה כרוך במאבק, בכפייה, בקידוש-
מלחמה פנים אל פנים. ההקפדה של יהודי ירא-חטא

מושתתת כיום גם על כיוונים אחרים. ובתוך עמי אנוכי יושבת. ואי אפשר לתקוע את הראש בקיר.

והכיוון צריך להיות כזה שיעורר ויעודד אותנו לעשות את הדברים בשמחה-רבתי. אדם היודע שפעולה מסוימת תיעשה אצלו מתוך שמחה, ומתוך רגש-של-אהבה, לא ייתקל ברוב הפעמים בנסיגות קשים מדי.

השמחה והחשק הגדול בשמירת העיניים יכולים להגיע אלינו מכמה כיוונים עיקריים. גם מצד גודל השכר שנקבל על כל פעם ופעם ששמרנו על עינינו. גם מצד הידיעה שכל שמירה שכזו גורמת שמחה גדולה להשם יתברך, ובכל העולמות העליונים, וזן מצד הכוח העצום שניתן בידינו ברגעים אלה של שמירת העיניים לפעול ישועות ונחמות.

לדחות את טענותיו של היצה"ר

אם נתמקד בגודל השכר, הרי פשוט לכל בר-דעת שדווקא כיון שמדובר בנסיון קשה, צריך רק לתאר ולהעלות בלבנו את גודל השכר המצפה למי שבכל זאת משתדל לשמור על עצמו ועל עיניו, מה שאין ביכולתנו להשיג בהרבה מצוות אחרות, אותן אין אנחנו מקיימים בשלימות הראויה. אבל בשמירת העיניים, למול עוצמת הנסיון שלפעמים אי אפשר לתאר ולשער, כך יהיה גודל השכר שנקבל בזה ובבא.

ובמילים אחרות: אנחנו יכולים ללכת ברחוב ולגרוף הון על גבי הון, מיליארדים על גבי מיליארדים שייזקפו לחשבוננו על כל שמירה, ולו הפחותה ביותר. וכמובן, אנחנו לא צריכים 'לחפש' את הנסיונות הללו כדי להרוויח מכך, שכן כולנו מתפללים מדי בוקר 'אל תביאנו לידי נסיון'; אבל כשהנסיון כבר כאן, ונתקלנו בדבר הזקק שמירת-העיניים, לא נמכור את הרגע הזה לאף אחד! ונשתדל לעשות ככל האפשר כדי לגרוף את כל השכר בשלימות!

וככל שהנסיון גדול יותר, כך תהיה השמחה הגרמת בפמליה של מעלה גדולה יותר. גם לב-הבשר שיש לנו בדור זה, יכול לשער ולהעריך את עוצמת השמחה הגרמת בפמליה של מעלה מכל שמירת-עיניים של יהודי, שהרי – רק אותו יהודי יודע כמה זה קשה לו...

וצריך להאמין בכך באמונה שלימה! שכן תמיד ברגעים אלה מגיע גם היצה"ר ודוחף את עצמו לתוך שלל הטיעונים, ואומר לאדם 'מה אתה חושב ששמירת-עיניים אחת שלך, תגרום לשמחה כזו בשמים? מה פתאום? אני נמצא שם... בשמים... ורק אני יודע שאדם כמותך, שבדרך כלל לא מקפיד על שמירת העיניים, אינו גורם שום שמחה!' – – –

ולכן צריך להתאזר אז באמונה שלימה, ולדעת שהאמת היא אחת, ואין בלת! ופשוט וברור שכל חיזוק בנושא הטעון הזה, שווה הון תועפות שאי-אפשר לשער מחד, וגורם שמחה רבה בשמי-שמים, ובכך אנחנו משיבים מעט-שבמעט לאבינו שבשמים על כל הטובות שהוא עושה עמנו, ועל כל מה שאולי הכעסנו אותו רח"ל בדברים אחרים.

המשל של מרן הגרא"מ שך זצ"ל

ושמענו על כך משל נמרץ שיצא מפי מרן הגרא"מ שך זצ"ל. את הדברים סיפר לנו אברך מופלג מכולל חזון איש, ששמע את הדברים מפי הגאון רבי ישראל אהרונסון.

כל אחד מאתנו נתקל בתופעה המוכרת של פעוט קטנטן המתחיל לפסוע את פסיעותיו הראשונות, וכל אלה

העומדים סביבו – ובמיוחד ההורים – מתרגשים, ומעלים חיך-של-שמחה על שפתותיהם, ואף קוראים לכל מי שנמצא בסביבה ואומרים בהתפעלות ובקול רעש גדול 'תראו, תראו, איך הפעוט הזה מתחיל ללכת...' וכי מילתא זוטרתי היא, שהפעוט הלזה שעד היום רק זחל על גזונו, מתחיל ללכת!?

אבל, אם נראה נער בן 12 החולך ברחוב, לא יגרום לנו המראה הזה לשמחה מיוחדת. שכן כך הוא מנהגו של עולם, שאדם מבוגר יודע ללכת...

אנחנו כל-כך קטנים וחסרי-דעת!

אמר הגר"י אהרונסון בשם מרן הגרא"מ שך זצ"ל: נכון הוא, שבני הדור שלנו קטנים מאוד לעומת אנשי הדורות הקודמים. אבל דווקא משום כך יש בידינו האפשרות (שאוילי לא היתה מצויה כל-כך בדורות הקודמים) לגרום חיך ונחת-רוח לאבינו שבשמים, הכיצד?

כי בגלל שאנחנו כל-כך קטנים וחסרי-דעת, הרי כל התגברות שלנו, בכל העניינים, ובמיוחד בשמירת העיניים, מאוד-מאוד קשה לנו, ובדיוק כמו שבשפעוט עושה את הפסיעה הראשונה הדבר גורם שמחה עצומה להוריו, כך גם אנחנו, בכל התגברות שלנו, מעלים חיך אצל הבורא-עולם, הפונה ואומר למלאכי:

'תראו, תראו, את היצור החלשלוש הזה, הנתון כל-כולו בצרות ובייסורים של דור-אחרון, איך הוא מנסה להתחזק ולהתגבר על עצמו – לכבודי!!! תראו, תראו אותו, איך הוא עושה עוד פסיעה-של-חיזוק, ועוד אחת, ועוד אחת, למרות שזה כל-כך קשה לו!'

אל נא נפחית מערך עצמנו!

ואת החיך והשמחה הללו אצל הרבש"ע – רק אנחנו בני הדור החלש הזה, הנחשבים כפעוט המתחיל ללכת, יכולים לעשות. כי יתכן שבדורות הקודמים, וכשיהודים היו בעלי גבורה רוחנית, זו לא היתה תופעה נדירה כל-כך!

לכן, אל נא נפחית בערך עצמנו, אלא אדרבה ואדרבה, נשתדל להתחזק, ושוב להתחזק, וגם אם נכשלנו פה-ושם, לא ישבור הדבר את לבנו, אלא נמשיך בשרשרת החיזוקים של שמירת העיניים.

הסטייפלער דפק על השולחן בחזקה

עד כמה אין להישבר, נלמד מהסיפור הזה שהובא בדרשה שנשא הגר"א בידרמן בבית מדרשו ברמת אלחנן. רבי אלימלך שליט"א הביא את הסיפור בשם המחנך הגדול רבי משה בלוי, שסיפר לו את הדברים מכלי ראשון, כיון שהוא היה בעל-המעשה. המעשה אירע בצעירותו של הרב בלוי, כאשר למד חברותא עם בן-תורה יקר-שביקרים.

יום אחד, סיפר הרב בלוי, כאשר הגעתי ללמוד עם החברותא, ראיתי שהוא אינו מיושב בדעתו כלל. כששאלתי מה קרה, התפרץ לעברי ואמר 'הרי בין-כך לא תוכל לסייע בידי, אז למה שאספר לך מה קרה??'

הרב בלוי לחץ ולחץ עד שהחברותא גילה לו שקיבל על עצמו לפני מספר חודשים להתחזק בשמירת העיניים, 'והנה עד היום הזה הצלחתי לשמור היטב על עיניי, ברם, הבוקר נסעתי באוטובוס, ונכשלתי!'

הרב בלוי הבין שהחברותא שלו נכנס למשבר עמוק, ואין טעם לומר לו עכשיו דברי חיזוק, אלא צריך לנקוט

עֲרָפָה של כל התגברות הכי-קטנה בדור שלנו – שווה כמו המעשים הכי-גדולים בדורות-קדם

ואת הדברים הללו אמר רבי חיים ויטאל בדורו, דור של מן הבית יוסף!
ומה אמר על כך המשגיח רבי ירוחם?

יעמוד אדם ויאמר: איך אפשר לדרוש ממני בדור כזה, בתקופה כזו, להתגבר על דברים כל-כך קשים? – אבל התשובה היא פשוטה. בתכלית. אם אנחנו נבחרנו לעמוד בנסיין הנורא הזה, והראיה שאנחנו אלה החיים כאן ועכשיו, ולא אחרים, אות ברור הוא שיש לנו את הכוח, את היכולת, ואת כל העוצמה, לעמוד בכל הנסיונות שבדורנו.

ודוקא בדור שלנו שבו גברה הטומאה מאוד מאוד, והנסיונות רבו גם רבו, צפו ועלו על ראשנו ומאיימים להטביענו, והמכשולות והפיתויים מצויים על כל צעד ושעל, והמשיכה לחטא הינה עצומה, דוקא בגלל כל זה – ערכו של מעשה אחד, וחשיבותה של התגברות אחת, קטנה ככל שתהא, הינם גדולים ועצומים עד אין שיעור! וכל מעשה הכי-קטן וכל התגברות הכי-קטנה, הימנעות מעבירה, יש להם כוח אדיר, וההשפעה שלהם בשמי-שמים עצומה עד למאוד.

יסוד הדברים נמצא בדברי רבי חיים ויטאל זצ"ל בספר החזיונות: 'פעם אחת שאלתי למורי האר"י ז"ל, איך היה אומר לי שנפשי היתה כ"כ מעולה, והרי הקטן שבדורות הראשונים, היה צדיק וחסיד, שאין אני מגיע לעקבו?' ואמר לי: דע לך, כי אין גדולת הנפש תלויה כפי מעשה האדם, רק כפי הזמן והדור ההוא. כי מעשה קטן מאוד בדור הזה שקול ככמה מצוות גדולות שבדורות אחרים, כי בדורות אלו הקליפה גוברת מאוד מאוד לאין קץ, מה שאין כן בדורות ראשונים.

'ואילו הייתי בדורות הראשונים, היו מעשי וחובמתי נפלאים מכמה צדיקים הראשונים וכו', ולכן שלא אצטער על זה כלל, כי בלי ספק יש לנפשי מעלה גדולה על כמה צדיקים הראשונים מזמן תנאים ואמוראים'.

יש לשים לב מתי נכתבו הדברים הללו! בדורו של האר"י הקדוש, מן הבית יוסף, רבי חיים ויטאל, רבי משה אלשיך, רבי שלמה אלקבץ, רבי משה קורדבירו, רבי אלעזר אזכרי זצ"ל, ועוד קדושי-עליון ושרפי-מעלה! נו, אז מה נאמר אנחנו בדורנו, דור שפל ויתום, שתקצר היריעה לתאר את ריבוי הטומאה שבו, ואת גודל הקשיים והנסיונות עמם יש להתמודד! בודאי שכל מעשה טוב וכל התגברות על היצר הרע, שקולים הם לאין ערוך ולאין שיעור.

ומה אמר על כך רבי ירוחם?

דברים נפלאים כתב על כך גם המשגיח דמיר רבי ירוחם, לבני הישיבה: 'כיום, בדורותינו האפלים, אף עם כל מיעוט גדולתנו – הננו צדיקים גמורים. בן-ישיבה כיום המתייגע היטב על תורתן של הגדולים, אשר מדורות שלפנים ולפני-פנים, ועם כל יגיעתו ועדיין אינו עומד על הדבר של אותו הגדול, אבל סוף כל סוף יתכן והוא יותר גדול מן אותו הגדול עצמו'.

באמת כי אין ספק בזה, אלא שאי-אפשר לדבר על זה – כי מן הדברים האלה עלולים עוד להיות בעלי גאווה. אולם, הלא ודאי כן הוא הדבר! בחושך נורא כזה אשר לא יודעים אנחנו מה שאנחה אחת בדורנו-אנו יכולה לפעול למעלה-ראש! בני ישיבה ודאי יתכן כי הם גדולים יותר מאלה הגדולים אשר מדור שלפנים.

לאו זוטרות היא גם זה לבד! כל הכבוד וההערצה שסבבו להגאונים אשר מדורות שלפנים, ובן תורה כיום, הנה תחת כבוד הוא שובע די בזיון, ובכל זאת מתאמצים ועומדים על מעמדם, הלא ודאי כי בן ישיבה הלז יתכן יהיה והוא גדול מן הגדול שלפנים, 'עב"ד רבי ירוחם'.

ואז דפק מרן זצ"ל בחוזקה על השולחן, ואמר לבחור: 'תדע לך, שאם היה לי כוח, הייתי קם לפניך, על שהצלחת לשמור פעם אחת על ענייך, והקזת את דמך לכבוד השם יתברך!!!' – מרן זצ"ל לא הסתפק בפעם אחת, אלא חזר שוב על הדברים, ואמר שאם היה לו כוח, היה קם כעת לכבודו של הבחור, על הפעם האחת-והיחידה שהצלחי לשמור על ענייני.

הבחור יצא מחדרו של מרן זצ"ל עם חיוזק רב, תוך שהוא אומר להרב בלוי, שאם הסטיפלער אמר מה שאמר על פעם אחת ויחידה, על אחת כמה וכמה שמגיע לי שכר עצום על שהצלחתי לשמור על ענייני במשך כמה חודשים!

יש בדברים אלה חיוזק עצום לכל אחד ואחד, שכן כולנו מכירים את התופעה הלא-רצויה הזו, שאדם עובד על עצמו

בפעולה דרמטית, והחליט להכניס אותו לחדרו של מרן ה'קהילות יעקב'.

על פי לוח-הזמנים, נותרו עוד דקות ספורות לקבלת-הקהל בביתו של מרן זצ"ל, ולכן הודרתי, וממש 'משכתי אותו באוזניים' כדי שייכנס אל קיתון-החדר של כלל-ישראל, ברחוב רשב"ם 10.

לא נאריך בדברים, ונספר רק את המשפט שהיה בפיו של גאון ישראל וקדושו, מרן הסטיפלער זצ"ל. כששמע את הבעיה המציקה לבחור, על שלא שמר את ענייני, שאל אותו: 'תגיד לי, מלבד הפעם הזו שנכשלתי, האם יצא לך פעם אחת לשמור על העניינים?'

והבחור נענע בראשו לאות הן. הסטיפלער שאל שוב את השאלה, והבחור נענע שוב בראשו ל'הן'.

כדי לתקן ולשפר דבר פלוני, ואם קורה פעם אחת שנכשל, כבר הוא נופל וקורס, ואינו זוכר את כל הפעמים שהצליח להתגבר על יצרו, ועמד בנסיין.

השי"ת אינו שוכח מאומה

ובאמת, שהדברים אינם מובנים. וכי יעלה על הדעת שהשי"ת ישכח חלילה את כל הפעמים הללו שהתחזק ועמד נגד יצרו?! הלא אם אתה מאמין שהשי"ת זוכר את החטא שעשית, למה לא תאמין שאבינו, האב הרחמן, זוכר לבניו גם את כל המעשים הטובים שעשו? מהיכן לקחנו את המחשבה הלא-טובה הזו, המנציחה בקרבנו את החטאים, ו'משכיחה' את המצוות וכל הפעלים הטובים שעשינו?

אחת הנחמות הגדולות בדור זה היא שהקב"ה רואה את כל הקשיים העומדים בפנינו, וישלם לנו שכר גדול מאוד על כל דבר קטן שעשינו למענו ולכבודו. טעות היא בידינו לחשוב שבמצב זה שבו אנחנו נתונים, תובעים מאתנו את מה שתבעו מהדורות הקודמים.

ההיפך הוא הנכון, כל פסיעה קלה שעשינו לכבוד בוראנו, נחשבת כפעולה ענקית וכהתקדמות משמעותית, בהתחשב בנתוני התקופה. וזה מה שמעניק לנו את האפשרות לשמור על קדושת עינינו מתוך שמחה של מצוה, ובהרגשה של מסירות-נפש להשם יתברך!

מסירות נפש לבוראנו

על הפסוק 'עניך יונים' (שיר השירים, א' ט"ו) אומר הרד"ק – 'עניך דומים כיונים, שאין מסתכלים רק על בן זוגם, עכ"ל. ועם ישראל, שנמשל ליונה, צריך לאמץ לעצמו את הדרך והגישה הזו של היונים, שאין היות מסתכל אלא על יונתו, והיא אינה מסתכלת אלא רק על בן-זוגה.

באימוץ הנהגה זו אנחנו מוכיחים שיש בנו מסירות נפש לבוראנו. שכן הכל מודים שאדם שרוצה להקפיד על שמירת עיניו בתמידות, זקוק למסירות נפש, במיוחד בתקופה שבה אנו חיים.

כל יהודי, וק"ו מי שגדל על ברכי התורה ועוסק בה במשך שעות היום, רוצה להגיע למצב של מסירות נפש לבוראו. אז צריך לדעת שמסירות-נפש אינה מתבטאת דווקא בעליה על המוקד, ובמסירת הנפש ממש.

אף אחד לא ראה שֶהַשְׁפֵּלַת את העיניים

יהודי הצועד ברחוב, ונפגש בדבר מכוער שכל נפש מעודנת ומצוחצחת סולדת ממנו, והוא מסיט את עיניו מן המראה ההוא, ומתאמץ שלא להסתכל בו, גם בכך יש מסירות נפש לכבוד הבורא יתברך ויתעלה, שרק הוא יודע כמה קשה בדור כשלנו לשמור על העיניים בקדושה.

עוד זאת. כאשר אדם הולך ברחוב, ומשקיע מאמצים שלא להסתכל היכן שאסור להסתכל, הוא יכול לעשות זאת באין-רואים, ואז ההתקשרות שלו עם השי"ת היא עצומה ונוראה, שכן רק הוא ובוראו יודעים מכך. רק הוא ובוראו עדים למה שנעשה!

אף אחד לא ראה כיצד הוריד האדם ההוא את עיניו והשפילן כלפי מטה, ברצונו שלא להיפגש עם המראה המכוער. אף אחד לא ראה זאת, מלבד בוראו! ובכך יוצר האדם קשר אמיץ במיוחד עם אביו שבשמים.

כאשר מסתכלים על נושא שמירת העיניים בצורה שכוו, בהשקפה טהורה שכוו, מקבל כל הענין גישה שונה לחלוטין.

במקום לעשות זאת בדרך של 'נערווים' שאינם מועילים ואינם תורמים מאומה לטובת הענין, ובדרך כלל אף מביאים למצב ההפוך, הרבה יותר נחמד להחליט לשמור על עינינו מתוך שמחה וחדוה, ביועצנו שבכך הננו מגבירים את האהבה בינינו לאבינו שבשמים.

אין צורך להזיז את הראש

הכלל שצריך ללוותנו בלכתנו ברחוב, הוא ש"רק השם יתברך יודע, ורואה, איך אני מוסר את נפשי כדי לשמור על קדושת עיניי וטהרתן!"

המעלה היתירה שיש בכך היא, שבדרך זו אנחנו לוקחים אתנו את הקב"ה לכל מקום! מסירות נפש שכוו גורמת שהשי"ת נמצא ממש אתנו, ומכין שכן, ובזכות המצוה הגדולה של שמירת העיניים, הוא גם ישמור עלינו ביתר-שאת!

שמענו כבר על אלה

שניסו את הדרך הזו בשמירת העיניים, והצליחו עד מאוד. הרי כשאני מסיט עיניי הצידה, אין אני צריך להזיז את הראש, רק את העיניים, ומי רואה אותי בכך? – רק הקב"ה! ורק הוא יודע כמה שזה קשה לנו בדור זה! ואין לשער ואין לתאר מתן שכרה של מסירות נפש שכוו!

'מלחמת מאסף'

הרגשות אלו עשויות לעודד ולרומם את רוחו של כל יהודי, ביועצו בצורה הברורה ביותר שכפי שאמר מרן הסטייפלער זצ"ל שכל פעם שאדם שומר על עיניו, הוא נחשב כמקיז דם לכבוד השם יתברך. מלים אלו יצאו מפיו של קדוש-ישראל!!

עוד, זאת. כאשר אדם הולך ברחוב, ומשקיע מאמצים שלא להסתכל היכן שאסור להסתכל, הוא יכול לעשות זאת באין-רואים, ואז ההתקשרות שלו עם השי"ת היא עצומה ונוראה, שכן רק הוא ובוראו יודעים מכך. רק הוא ובוראו עדים למה שנעשה! עיניי ההסתכלות הם אחת הבעיות המורכבות בתקופתנו, שבה הרחוב מלא וגדוש במראות

בעייתיים. מחד, אסור ללחוץ את בני הנוער בענין זה, ובכל, ומאידך כמה קדושה וטהרה יתווספו למי ששומר את עיניו מראות ברע!

אם היינו יודעים שכאשר נעשה פעולה מסוימת, יבנה אותנו הקב"ה 'בן שלי', הרי ללא ספק היינו רצים אחר הפעולה הזו, ומשתדלים להשיגה, ולעשותה במירב ההידורים. והנה, בירושלמי (ברכות, פרק א' הלכה ה') מובא שכל מי שנוהר שלא להסתכל בנשים, הקב"ה אומר עליו 'הדין ידיר' – פירושו: 'זה שלי'!

המאבק בענין זה של ההסתכלות, היא 'מלחמת המאסף' של דור אחרון, בה אנחנו נדרשים לאמץ את כל כוחותינו, ולהיות דרוכים בכל עת ובכל שעה שלא להסתכל היכן שלא צריך! והמלחמה הזו, המלחמה על ענייני הקדושה והטהרה, חשובה היא מאוד לפני קודשא בריך הוא, שהוא קדוש ומשרתיו קדושים, וכולו אומר קדוש קדוש קדוש.

מרגש לראות ילדים שומרים על עיניהם

לכשנתבונן בדבר נראה עוד, שדבר זה של שמירת העיניים מתייחד רק לעם ישראל. באף אומה ולשון לא שומרים על העיניים. נקודה. אם במצוות אחרות הכתובות בתורה, עוד שייך לראות פה-ושם שגם גויים מקיימים אותן, כמו כיבוד אב ואם, וכמובן שהם עושים זאת לא לשם מצווה, אלא בשל שאיפתם להיראות 'אנשים הומניים', רגישים ובעלי-לב, אבל על שמירת העיניים מלבד העם היהודי, אף אחד לא מקפיד על כך. כמה מרגש מלהיתקל בילדים קטנים ממש, ההולכים ברחוב ושומרים על עיניהם מכל משמר. איפה רואים דברים כאלה באומות אחרות? לא פלא שכ"ק מרן ה'אמרי אמת' התבטא ואמר שהעולם עומד כיום על שמירת העיניים. בזה מתפאר הקב"ה בעמו ישראל!

לכן, כשאדם מקדש מלחמה על הדברים הללו – בנחת וביישוב הדעת, וחלילה וחלילה, אלף פעמים חלילה, לא מתוך לחץ ועצבים – הוא מתקרב על ידי כך אל הקב"ה בצורה שאין לשער.

דווקא הנסיונות המרובים, והקשיים העצומים שלא היו בדורות שערבו, מְקַלֵּם עלינו את המלאכה בכך שאנחנו יודעים שכל תוהו קטנטנה לכיוון הצד החיובי, מקרבת אותנו במאוד-מאוד אל אבינו שבשמים, ומצווה גוררת מצווה, וצעד גורר צעד, וכל חיזוק שנעשה בדברים אלה, יביא בכנפיו חיזוק נוסף, והצלחה וסיעתא דשמיא.

עומד בנסיון של יוסף הצדיק

בענין הכוח שהאדם מקבל ברגעי השמירה על עיניו, נזכיר את דברי ה'שומר אמונים' זצ"ל שאמר שמי שרוצה שתפילתו תתקבל, יידע שהעת-רצון הטובה ביותר היא בעת עשיית מצווה, ובמיוחד אם אדם שומר את עיניו בלכתו ברחוב, וכשנתקל בנסיון הוא מתפלל שה' ימלא משאלותיו לטובה. תפילה זו תתקבל בשמים, וחבל לבזבז רגעים והזדמנויות שכאלו.

וכדאי לצטט דברים נוספים בענין זה שיצאו מפיו של רבי אהרן ראטה זצ"ל, כדי שאדם ההולך ברחוב ונקלע לנסיון קשה בשמירת העיניים, יידע את אפשר לפניו. דבריו אלה של הובאן בספרו 'טהרת הקודש', מאמר שמירת עיניים, פרק ד'.

וזו לשונו: "לכן אחי חביבי, אם תלך בשוק ויצרך בוער בקרבך להסתכל בנשים, או להגביה עיניך סתם שעל ידי זה

תוכל לבוא להסתכלות ולהרהור ח"ו, ואתה עומד בנסיון שלא תשמע לדברי היצר, אז – בזו השעה והרגע – אתה נכלל בכלל הצדיק יסוד עולם, כי אין חילוק זה הלאו להסתכלות, או לאו של עצם העבירה, כי כל אבירייהו דגילוי עריות, הוא ביהרג ואל יעבור.

"ואם כן אתה עומד בנסיון כעין נסיון דיוסף הצדיק, בפרט בחור בשנים, ובפרט מי שמחומם בטבעו, ויצרו מקשקש בקרבו, והוא מתגבר על היצר ועומד בנסיון, בזה הרגע נשמתך זוכה ומקבלת פני השכינה, ונעשה שמחה וחדוה בכל העולמות כפי הנסיון, ושכינת כבודו יתברך שמו מתערת בך ומנשקת עיניך הטהורים.

"בפרט מי שעסקו בין הנשים כמו בעל חנות, ונכנסים נשים בפרט חצופות, והוא בכוחו להסתכל ועוצם עיניו ומגביר שְׁכָלו מלהסתכל, אז מכריזין עליו ברקיע, כמבואר בגמרא, אמר ר' יוחנן, שלשה מכריז עליהם הקב"ה בכל יום, על רווק הדר בכרך ואינו חוטא, ועל עני המחזיר אבידה לבעליה, ועל עשיר המעשר פירותיו בצינעא".

יצרך מקשקש בקרבך? – "בזה הרגע נשמתך זוכה ומקבלת פני השכינה, ונעשה שמחה וחדוה בכל העולמות!"

שמחה וחדווה בכל העולמות

כמה הדברים הללו מעוררים ומנחמים! אדם שנקלע לנסיון, קשה ככל שיהיה, צריך לזכור שכל התגברות קטנה שלו מעוררת שמחה וחדוה בכל העולמות, ושהשכינה מנשקת את עיניו. בצורה כזו יהיה לו הרבה יותר קל להתגבר על עצמו.

וצריך לזכור עוד, שלא מדובר רק בנסיון של שמירת-העיניים, אלא גם בשמירת קדושת המחשבה. ולכן, בכל פעם כשבא לפני נסיון שכזה, שבו מתעוררת לאדם מחשבה לא-טהורה, ינסה לעורר במחשבתו את דברי החיזוק הנ"ל, ולהעלות בדעתו את השמחה שהוא גורם להשי"ת, ולשכינת עוזו, עם כל התגברות שכזו.

ראש הישיבה מספר כיצד זכה ששיעוריו מושכים אליהם אלפי בני תורה

ונמשיך בענין הנ"ל של שמירת העיניים, בסיפור המופיע בספר 'מצווה ועושה' ועוסק בסוד הצלחתם של שיעוריו המפורסמים של אחד מראשי הישיבות. הצלחה עצומה נרשמת בשיעורים של ראש הישיבה ההוא, ששם הולך מסוף העולם ועד סופו, וממדינות רחוקות באים בחורים מופלג-תורה לישיבתו כדי להאזין לשיעוריו, והאולם בו הוא מוסר את שיעורו מלא ודחוק עד אפס מקום.

גם בחדרים הסמוכים נדחקים הרבה בחורים לשמוע את דבריו באמצעות רמקולים, ורבים נדחפים ליד החלונות והדלתות, וכבר זכה להעמיד אלפים רבים של תלמידים הגונים.

אחד ממקורביו הרהיב עוז בנפשו ופנה לראש הישיבה באומרו: ילמדנו רבינו, איך זכית לכל זה? הן אמנם שיעוריך טובים ומתוקים לחיך, אבל עדיין אין זה מספיק למשוך המון גדול ונכבד כל-כך תורה היא וללמוד אנו צריכים, במה זכית לכך ששיעוריך מתקבלים, ורבו מאד הצמאים לשמוע דבר ה' אשר בפיך?

השיבו ראש הישיבה: האמת אגיד ולא אכחד, כי גם אני בעניי תמהתי על כך, וחיפשתי בעצמי מה סוד ההצלחה

שמחה וקורת-רוח לאבינו שבשמים, ועצם הרצון הזה ייקח מהאדם את הנסיון הגדול וישקט את אש-התאוה.

ואגב, מי שחושב שחיוב שמירת העיניים חל רק בשנותיו הצעירות של האדם, טועה. בקיץ תשע"ז נפטר בירושלים יהודי חשוב בשם הרב אהרן גרוזמן זצ"ל. כ"ק האדמו"ר מסדיגורה סיפר שהנפטר היה אצלו זמן קצר לפני פטירתו, והגיש לו 'קוויטל'.

הרב אהרן גרוזמן זצ"ל היה אז בן 92. ומה ביקש מהרבי? – שיתפלל עליו שיצליח לשמור את עיניו...

מה שצריך להוסיף הוא שבנו הנכבד, רבי חיים שליט"א, מציין שמעולם – והוא מודגש 'מעולם' – לא ראה את אביו כועס או צועק. 'הנני יכול להעיד בפה מלא שכל מעשיו ודיבוריו היו במנוחת-הדעת'. ובדרך כלל הדברים הללו הולכים ביחד, שלובי-זרוע...

גם אם נכשלנו אלף פעמים!

חוק חזק ונתחזק כולנו יחד בענין שמירת העיניים, ונאמין בלב שלם שדווקא כיום, כאשר החושך יכסה ארץ, ועושה רושם שהעולם משתגע לגמרי, כל שמירה וכל חיזוק שעושים בענייני קדושה, יש בהם חשיבות עליונה,

הגדולה הזו. עד שהחלטתי כי סיבת הדבר היא מה שעשיתי בימי בחורתי.

ראש הישיבה סיפר שכאשר למד בשיבה היה נהוג שהבחורים מקבלים דמי כיס להוצאותיהם. כמעט כל הבחורים חסכו את המעות, והשתמשו בהם כדי לרכוש ספרים ללימודם. אנכי לא כן עשיתי, אלא השתמשתי במעות הכיס שלי להוצאת נסיעה במונית, כדי שלא אצטרך לנסוע באוטובוס הציבורי, ולהיכשל חלילה בראיות אסורות.

לענ"ד, אמר ראש הישיבה, ההשקעה שעשיתי בשמירת עיניי היא שעמדה לי ששיעורי ימצאו חן בעיני בני תורה.

בן 92, ושמירת העיניים

אחד הפתרונות הנאותים לקיים את שמירת העיניים בשמחה הוא לעשות כמו שעשה מרן החפץ חיים. כשאדם הולך ברחוב, והנה מגיעה לפניו תמונה שהיא בבחינת 'הרחק מן הכיעור', והוא שומר את עיניו, מה טוב ומה נעים שיוציא מפיו את המלים שאמר ה"ח, 'דהיינו שיאמר בפה מלא 'שאני שומר עתה את עיניי כדי לקיים את רצונך ולגרום לך נחת-רוח' – – –

במצב זה כל ההרגשות תסובנה על השאיפה לגרום

ראש ישיבת תפרח

'אפשר לתת היום 'קוויטל' לכל בחור'

הגאון רבי אביעזר פילץ ראש ישיבת תפרח, בריקוד הידוע שלו בחתונות-תלמיד. 'לבקש קוויטלעך מבחורים'

בואו נשמע מה אומר בעניינים אלה ראש ישיבת תפרח, הגאון רבי אביעזר פילץ. 'בדור שלנו, נדמה שגייסו את כל כוחות החוכמה, המדע והטכניקה, לטובת כוחות הרע. גם בבחירותנו היו נסיונות, אבל כדי להיטמא היה צריך ללכת למקומות הגויים.

היו מחיצות קבועות, שם היצ"ר לא היה נמצא. והיום, לדאבונו המצב הוא שהאדם יכול להיות בתוך בית המדרש, ולעמול בתורה, ובתוך כל זה יש לו בכיס מכשיר קטן שמחזיק את כל הטינופת הכי מאוסה, ואת כל הטומאה שבכל העולם.

ולכן, זה באמת פלא גדול שאלפי בחורים עומדים בנסיון הזה, כי בדורות הקודמים לא היה כזה נסיון. אולי זה משום שהבחורים של היום – ואני מתבייש לומר את זה – הם יותר נְעִלִים מפעם; אין לי הסבר אחר. וכל בחור שעומד בנסיונות הללו, ומתגבר על עצמו, צריך לתת לו 'קוויטל'.

ונדמה, שכל מי שעוסק בהדרכה בנושאים אלה, צריך להתמקד אך ורק בכיווני-המחשבה שהובאו לעיל. דהיינו, לעודד ולחזק את הצעירים (וגם מי שאינם כאלה...) שיידעו שכל שמירה הכי-קטנה, וכל זהירות שהם נוהרים, יש בה כדי להגן על הדור כולו, ולהשפיע על כולנו שפע-כל-טוב ממורומים. ולאור הדברים שנאמרו, אין בכך כל גזומא.

ומי יודע אם לא לעת כזו הגענו למלכות! מי יודע אם לא זו היא נקודת-הבידור והנסיון של הדור שלנו, המתבקש להוכיח את עצמו ואת טהרתו וקדושתו – מול המיטמאים למיניהם. יבואו הדברים שדיברנו כאן, ויסכו בכל אחד מאתנו את העוז ואת האומץ לעמוד בגבורה לפני המשטינים המבקשים להסיר מאתנו את מחלצות-הקדושה.

חזק חזק ונתחזק לכבוד בוראנו שבראנו דווקא בדור זה, כדי להעמידנו בנסיגות הקשים, שכמותם לא עברו על אף דור שלפנינו. חזק חזק ונתחזק לכבוד אלוקינו, ונאמין בלב שלם שלא ירחק היום עליו התנבא הנביא ישעיה (נ"א ג') 'כי נחם ה' ציון, נחם כל חורבותיה וכו', ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה, ואז – כגודל הנסיגות שעמדנו בהם, כך יהיה גודל השכר שנקבל.

האם יש 'חבוקה ודבוקה בך' יותר מזו?

מה שדרוש לנו עתה הוא רק דבר אחד: סבלנות! להמתין ליום שבו יזכור לנו השי"ת את חסד נעורינו, כאשר הלכנו אחרי במדבר (כל אחד ודבריו שלו...). ולהאמין בלב שלם שהשרידים אשר יישארו נאמנים, יינשאו על נס גבוה, ויקבלו שכר על כל מאמץ קל שעשו למען הַאֲדָר את שמו של השי"ת בעולם.

כי הנה-הנה מגיע כבר היום בו 'יאתיו כל לעבדך'; הנה-הנה מפציע כבר השחר בו 'יכירו כולם את כוח-מלכותך, ויפצחו הרים רינה, ויצהלו איים במלכך, ויקבלו עול מלכותך עליהם, וישמעו רחוקים ויבואו'.

הנה-הנה מגיע הרגע שכולם-כולם, כל באי עולם, יתנו לך כתר מלוכה. זה יהיה הרגע הנספק לו ייחלנו וצפינו אלפי שנים. הרגע שבו יפתחו בפנינו כל השערים, ושערי הקדושה בראש כולם. השערים הללו, שכל-כך התאמצנו להיכנס בהם, יעמדו בראש הסניגורים, ויוביחו קבל עם ועולם, שלא היתה אומה נוספת באומות העולם שאפשר להגדיר אותה כ'גולה וסורה, ההרוגה עליך, וְרִיזָה בִּין מַכְעִסִּיהָ, מְרוּטָה לֹחִי, נְתוּנָה לַמַּכִּים, עֲנִיָּה סוֹעֶרָה' – ועם כל זה, ולמרות הנסיגות שהתרגשו עליה, נשארה 'חבוקה ודבוקה בך, טוענת עולך, סובלת סבלך'!

חבוקה ודבוקה בך. ראה רבש"ע את כל הצעירים המתאמצים להתחזק בקדושתם, ונושאים אליך את ליבם ומתחננים שתסייע בידם ויתין להם את הכוח לא להיכשל. האם יש 'חבוקה ודבוקה' יותר מזה?

והנסיגות שלנו, הסבל שלנו, ומנת-הדמעה הכבירה שנתכה עלינו במהלך שנות הגלות, באים עלינו אך ורק בשל היותנו הבנים שלך! ואם תִּרְפָּךְ כל היסורים האיומים לא מְרִינוּ ולא פשענו, לא מרדנו ולא בגדנו, אלא שמרנו לך אמונים, אם כן – 'השיבנו ה' אליך ונשובה! חדש ימינו בקדם'!

והמצב בו נתון העולם בימינו נותן את הרושם שזה כבר-כבר מגיע.

המשפיעה על כל העולם כולו. ב'שמירת-עיניים' אחת שלנו יש בידינו לפעול ישועות ושפע כל טוב על כל היקום. לא צריך להיות כיום 'מקובל' מפורסם כדי להבין זאת. הדברים פשוטים וברורים, וכל בן-ישיבה, וכל יהודי ירא-שמים, הזוכה לשמור על עיניו, נקרא בן-אהוב-למקום.

ועיקר-העיקרים הוא, לזכור ולהזכיר, שגם אם נכשלנו אלף פעמים, חלילה, הרי באלף-ואחת עדיין נוכל להתחזק ולשמור על עצמנו, ודווקא אז, כשאדם מצוי בנקודת-שפל, וממנה הוא עולה ומתעלה, פועלת ההתעלות שלו יותר ויותר. ככל שהאדם שקוע ומתבוסס יותר בבויך-החטאים, כך כל עלייה קטנה שלו נחשבת כמעשה גדול ועצום.

שהרי כדי להעלות את עצמו מתוך הברך, הוא היה צריך להפעיל 'מנוף' כבד יותר, ולהתאמץ בצורה נפרדת. כמה שמחה יש אפוא להשי"ת לראות אותו נוקט במאמצים שכאלה על-מנת לצאת מתוך הברך!

הבחור המתחסד עם אלוקיו

ובאמת, כפי שהבאנו בעמוד הקודם את דבריו של הגאון רבי אביעזר פילץ, הבחורים בני-ימינו המתחזקים בעניינים אלה, בשמחה ובתבונה, אפשר להגדיר אותם כצדיקים גמורים, שכן בעוד הבחורים בני-גילם, מן העבר השני של הכביש, עוסקים בכל הטומאות החמורות בעולם, הם יושבים ומיטתהים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ומתאמצים להתנזר מכל החללות והטומאות.

וכפי שכתב הגאון רבי אביעזר שליט"א, בתקופה שהוא היה בחור, מי שביקש טמא את עצמו, רח"ל, היה צריך לעבור כמה משוכות, ולהיזהר שלא יראוהו וכו', וגם אם 'הצליח' במשימתו, ועבר את הגדרות, מה כבר היה יכול לראות אז, בימים ההם? איזו טומאה כבר היתה אז בחוצות?

אבל בימינו, לא די שלא צריך להתאמץ יתר על המידה כי הבל עלול להימצא בתוך הכיס הקטן, אלא גם סוג הטומאה וחומרתה עלו והעפילו אלפי-אלפי מונים על סוגי הטומאה של הדור הקודם. במיוחד, וזה צריך להדגיש, שההליכה בדרך הטומאה הפכה בצד השני ל'שיטה', ולדרך של המונים הלומדים אחד מהשני, ירחם אלוקים וישמור.

ואם בכל זאת רואים את בחורי-החמד באלפיהם וברביאיותיהם בלעה"י יושבים באהלי-תורה, ועושים את כל המאמצים על-מנת להיזהר ולהישמר מכל חלאה וזדומה – אזי באמת אפשר להגיש להם 'קוויטל', כפי שאמר ראש הישיבה. הגר"א פילץ אינו יודע בדיבורים של גזומא, והוא גם אינו מפריח מליצות. וכשהוא מדבר על 'קוויטל', הכוונה היא שה'קוויטל' הזה יפעל היטב בשמי-שמים, ותפילתו של בן-הישיבה תישמע לפני כסא הכבוד.

ובאמת, איך לא? כמה מלאכים וסניגורים עומדים ומליצים זכות על הבחור ההוא המתחסד עם אלוקיו, ושומר על עצמו מכל משמר! גם בעינים הקטנות שלנו אפשר 'לראות' בבירור את ההשפעה שיש לבחורים ולצעירים בני-ימינו על ההחלטות השמימיות!

אם לא לעת כזו הגענו למלכות!

כל הדברים הללו צריכים להשפיע עלינו חיזוק גדול בענייני הקדושה. לידע, להודיע ולהיודע, שכל מי שנזהר ונשמר, וגם אם נכשל – הוא מוסיף להתאמץ ולהתגבר על עצמו, נחשב בשמים לבעל-מדרגה שאי אפשר לתארה.

ע ד כ ו

אירועים בקהילה

התורה, ובראשם מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, למדו בו, וגם היום הוא מושך אל בין כתליו משפחות רבות של בני תורה. מספר התלמידים, בצירוף הגנים, מגיע לכ- 800 בלעה"ר, ולשיטות החינוכיות המוקנות בין כתליו יצא שם מעולה (ואגב, הרה"ג רבי אליהו קירשברג הוא הבוחן של הכיתות הגבוהות בחיידר).

לפני החג הגיעו כאמור תלמידי כיתות ח' לבית הכנסת המרכזי, ומרן הרב שליט"א הציג בפניהם שאלה מרתקת שלווה בסיפור מרתק, והתלמידים התבקשו להשיב עליה.

מעשה שהיה במלך שהיתה לו בת יחידה, מצוינת במידותיה ובנימוסיה. יום אחד, בלכתה ברחוב, התעלפה בת-המלך ואיבדה את הכרתה. ברחוב לא היו אנשים באותה שעה, ואלמלא איש אחד שהיה עֵד לאירוע, היא היתה נשאת כך במשך זמן רב, ומסתכנת.

המלך, בשומעו את אשר קרה לבתו, הבטיח סכום כסף גדול למי שיציל את חייה, ואף הבטיח שהמציל יזכה לישא אותה לאשה.

והנה, האיש שהבחין בה ברחוב, הזעיק רופא, שחיווה את דעתו שצריכים להטיס אותה לרופא מומחה המתגורר בארץ אחרת. בדרך נס הצליחו להשיג מטוס פרטי והטיסו אכן הַטִּיסָה אל הרופא, וזה הצליח לרפאה ולהעמידה על רגליה בבריאות איתנה.

ואני רוצה לשאול את התלמידים החביבים, אמר הרב, מי לדעתכם צריך לקבל את מתנת הכסף שהבטיח המלך, ואף לישא אותה לאשה? הרי 4 אנשים היו שותפים להצלתה; האיש שהבחין בהתעלפותה, הרופא שהגיע במהירות, הטיס והרופא בחו"ל שריפא אותה, ולכאורה מלאכת הריפוי לא היתה יוצאת אל הפועל אם אחד מהם היה חסר!

אם האיש לא היה מבחין בה ברחוב, ואם הרופא המקומי לא היה מגיע באופן מיידי, לא היה מתגלגל האירוע עַד להסתה

כיתות ח' בחיידר-מרכז' בבני ברק הגיעו להתברך אצל מרן הגר"י זילברשטיין

חיידר-מרכז, על מאות תלמידיו, בניהולו של הרה"ג רבי יצחק פולק, הוא הוותיק ביותר בעיר, ורבים מגדולי התורה, ובראשם מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, למדו בו

לפני חג השבועות הגיעו כ-100 תלמידי כיתות ח' של 'חיידר-מרכז' בבני ברק, אל מרן הגר"י זילברשטיין, כדי להתברך לפני חג מתן תורה, ולשמוע דברי חיזוק.

לאחר תפילת ותיקין בבית הכנסת המרכזי הגיעו התלמידים בליווי המנהל הרה"ג רבי יצחק פולק (חתנו של מכובדנו הרה"ג רבי עזריאל מונק), והמלמדים, ומרן הרב שליט"א התפנה מקבלת-הקהל ושוחח עם התלמידים בדברי תורה, וחיזוקם ועודדם לקבל על עצמם עול תורה בשמחה.

חיידר-מרכז הוקם לפני כמעט 100 שנים, והוא החיידר הוותיק ביותר בבני ברק. רבים מגדולי

מרן הגר"י זילברשטיין בדבריו לפני תלמידי חיידר-מרכז

ולכאורה, הרי הקב"ה הוא רק אחד השותפים, ומדוע הענין נקבע בצורה שכזו? התשובה לכך מובאת בדברי רש"י (בבא מציעא שם): "אני ה' - אף על פי שאמרתי לך ירא את אביך - אני אדון לשניכם, ואם אמר לך אביך עֲבוֹר על דבריי לחלל שבת אל תשמע לו". והם-הם הדברים שאמרנו קודם; הפירוש במילה 'השם' הוא 'היה, הווה ויהיה', ואם כן הציות להקב"ה הוא מחויב-המצאות תמיד, ולכן צריך לשמוע בקול הציוויים שלו.

גדולי תורה בהכנסת ס"ת לישיבת 'אור אליצור' בראשות הגאון רבי מסעוד בן שמעון

אלפי איש והמון חוגג השתתפו בהכנסת ספר תורה לישיבת 'אור אליצור' בראשה עומד הגאון רבי מסעוד בן שמעון, רבה של בני ברק, ורב בית הכנסת הספרדי-מרכזי ברמת אלחנן. במעמד כתיבת האותיות שהתקיים בבית הגאון רבי מסעוד שליט"א השתתפו רבים מגדולי הדור, ולאחר סיום הכתיבה יצאו תלמידי הישיבה ורבים מתושבי קריית הרצוג, בה ממוקמת הישיבה, בתהלוכה מרשימה, עד להיכל הישיבה, כאשר כל הדרך מפוזרים ההמונים ומכרכרים לכבודה של תורה

עם הגאון רבי מסעוד שליט"א

עם הגאון רבי מסעוד שליט"א, והרב אריה דרעי

ששים ושמיים בשמחת התורה

הגאון רבי מסעוד בן שמעון עם ספר התורה

אל הרופא; גם אלמלא הטייס לא היתה יוצאת הטיסה אל הפועל; ועל אחת כמה וכמה שהרופא שריפא אותה היה זכאי לכך!

המרא דאתרא עם המנהל הרב פולק

המנהל הרב פולק, והמלמדים

התלמידים ניסו להשיב כמה תשובות, והרב שיבך את כולם. בסופו של דבר אמר מרן הגר"י זילברשטיין שהשאלה הובאה לפני אחד החכמים שאמר שבענין התשלום הכספי, יש לכאורה לכל אחד מהמצילים חלק בכך, ולכן צריך לחלק את הסכום בין כולם, וכמובן על פי ערך מעשה-ההצלה של כל אחד.

אולם, בענין הנישואין עם בת המלך, יש לקרוא לנערה ולשאול את פיה... כששאלו אותה, השיבה בחוכמה רבה, ואמרה, שכל המצילים מלבד הרופא האחרון שריפא אותה, עשו את שלהם, ולא יוכלו להיות לה לתועלת בהמשך החיים.

אבל, הרופא שריפאני, יודע ומודע לסוג המחלה שלי שבגללה איבדתי את ההכרה והתעלפתי, ולכן סביר להניח שאזדקק לו גם בהמשך-הדרך, כדי שיוכל לרפאני גם בעתיד, ולייעץ לי מה לעשות, ולכן אני רוצה להינשא לו.

ולכאורה יש לתשובה זו ראייה מפורשת במקורות חז"ל. למרות ששלושה שותפים הם באדם, אביו ואימו והקב"ה, אומרת הגמרא (ב"מ, ל"ב א'; יבמות ו' א'), שאם אמר לו אביו לחלל שבת, או לעבור איסור אחר, אל ישמע לו, כיון שכך ציווה הקב"ה. ובלשון הגמרא (בבא מציעא שם): 'שנאמר איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו אני ה'', כולכם חייבים בכבודי'.

מרן הגר"י זילברשטיין בכנס הכנה לקבלת התורה בשכונת גבעת זאב החדשה

הכנס התקיים בבית הכנסת החדש של
הקהילה, שהמרא דאתרא שלה הוא הגאון
רבי אריה זילברשטיין ■ מאות תלמידי
הת"תים קיבלו את פני מרן בדגלים מעוטרים

**מעמד רווי-הוד של הכנה לקבלת התורה,
בהשתתפות ובראשותו של מרן הגר"י
זילברשטיין, נערך בקהילת האברכים בשכונת
גבעת זאב החדשה, בראשה עומד הגאון רבי
אריה זילברשטיין, בנו של מרן שליט"א.**

הגר"י הגיע במיוחד לשכונה כדי להשתתף
באירוע המרגש, ואת פניו קיבלו מאות התלמידים
המתחנכים בשני תלמודי התורה במקום, 'דרכי יושר'
וגבעות עולם, עם מנהליהם ומלמדיהם.

התלמידים אחזו בידיהם דגלים מיוחדים שעוצבו
לכבוד האירוע, והמתינו לרב בשערי בית הכנסת
החדש של הקהילה שנבנה מכספי התושבים ברוב
פאר והדר, ומכיל מאות מקומות.

הגבאי, הרה"ג רבי אברהם הלל ולדן, מספר
שהקהילה מונה כיום כ-160 בתי אב ממשפחות
איכותיות במיוחד, ומורכבת מאברכים בני תורה וגם
בעלי-משפחות העמלים לפרנסתם, וכולם יחד
שותפים ליצירת אווירה מושלמת של אחדות למופת,
פעילות חסד בין המשפחות, והכל מתוך הקפדה בכל
ענייני המצוות שבין אדם לחבירו ובין אדם למקום.

כשהגיע מרן הרב שליט"א לשערי בית הכנסת,
קיבלוהו כאמור מאות הילדים בהתרגשות רבה,
בשירה ובזמרה, ומרן הרב שליט"א, יחד עם בנו
הגאון המרא דאתרא של גבעת זאב החדשה, עברו
בין שורות התלמידים, וסקרו את יראת השמים
הנסוכה על פניהם, ובעיקר - את הסיפוק והשמחה
בלימוד הנוצרים גם בגלל המקום והרחבות הגדולה
שלו.

לאחר דברי פתיחה של המרא דאתרא הגאון רבי

אריה זילברשטיין, נשמעו
דבריו של מרן הגאון רבי יצחק
זילברשטיין, במהלכם עודד
הרב שליט"א את התלמידים
לעסוק בתורה מתוך חדוותא
דאורייתא.

■

בית המדרש נבנה בפאר
רב, בבחינת זה א-לי ואנוהו,
כדי לייקר את בית-מקדש-
המעט ולהרבות את כבודו,
וכבוד השם יתברך. הבנין

בית הכנסת בגבעת זאב החדשה

הוקם ברחבות, כדי להכיל את
כל המשפחות, גם אלו
העתידות להגיע לשכונה.

אלא שראשית המקום
היתה מִצָּעַר, ללא בתי כנסת
ובתי מדרש, ללא תשתיות
מתאימות ומוסדות חינוך.
התושבים חדורי המוטיבציה
הביאו קראוון ששימש לבית
כנסת, והוגדל פעמיים, והפך
לאבן שואבת לתורה ולתפילה.

מרן הגר"י זילברשטיין, בנו וכבוד, עוברים בין שורות הילדים

בית המדרש החדש

פינת-חמד ברמת אלחנן. ירוקה ופורחת

הגאון רבי מסעוד בן שמעון באסיפה אצל מרן הגר"ד לנדו

מיליוני השקלים שיועדו לבניית הבית המפואר נאספו מתוך כספי התרומות של התושבים עצמם, וכמוכן שעתה נותרו חובות רבים על כתפי הגבאים והעסקנים, המסתכמים בכ-3 מיליוני שקלים.

בבית הכנסת מתקיימת פעילות תורנית עניפה, מניינים בכל שעות היום, כמו גם 6 מסגרות לימוד של כוללים. על-מנת להעשיר את עולמם של צעירי הצאן מתקיימים בבית הכנסת פעילות מסועפת לילדים.

הגבאים מציינים שמלבד החובות הנ"ל, הם זקוקים לתרומות כדי לרכוש בין היתר ריהוט לבית הכנסת וארון קודש. המעוניינים לתרום, יפנו אל הרב ולדן 052711-9081.

'קול ברמה'

אחראי: משה מיכאל צורן

וועדת ביקורת של ת"י עוברת על החומר

כל פעולות הכתיבה והעריכה נעשות בהתנדבות

לפי הוראת הרב אפשר לתרום להדפסה מכספי מעשר

ניתן לקבל במייל:

6776168@gmail.com

מורנו הגאון רבי מסעוד
בן שמעון בוחן את בחורי
חסידי גור, בביתו.
הגאון שליט"א שיבח
מאוד את ידיעותיהם
של הנבחנים והבנתם
המעמיקה בחומר
הנלמד

בשורה טובה: הופיע חלק רביעי מסדרת 'אמרי פי' של הגאון רבי יצחק פרוכטר

יומא טבא לרבנן עם הופעת הספר החדש 'אמרי פי - חלק רביעי', ובו תשובות לשאלות המצויות בהלכה, מאת הגאון רבי יצחק פרוכטר שליט"א - מגיד שיעור נודע, ומרביץ תורה שנים רבות.

מאחורי הרב הגאון המחבר שליט"א עומדות עשרות שנים של הרבצת תורה ומסירת שיעורי הלכה לאברכים מופלגים בכולל בהמ"ד צעירים שע"י ישיבת פוניבז', ובבית הכנסת המרכזי רמת אלחנן, וכן במסירת שיעורים לבע"ב ברעננה וגבעתי שמואל.

הגאון המחבר שליט"א הוא תלמיד מובהק של מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א, מיום עלותו על כס הרבנות ברמת אלחנן ועד היום הזה, ושימש הרבה מגדולי ההלכה בשנים עברו.

הספר מכיל 180 שאלות ותשובות בנושאים מעשיים הנוגעים לחיי היום-יום, שאלות המצויות בשבת ועוד. המדובר בשאלות שבעצם אף פעם לא חשבנו עליהן, אבל כשהתוודענו אליהן התפלאנו איך לא חשבנו קודם השאלה היום-יומית הזאת... כל אלו מקבלים מענה ברור עם כל המקורות.

בחלק אורח חיים מופיעות שאלות ותשובות בענייני תפילה, תפילין, קריאת שמע, יחיד המתפלל, ש"צ, עולה לתורה ובית הכנסת. הלכות ברכות, זימון, ברכת המזון, ברכת הנהנין, ברכת הודאה, תפילת מעריב.

בהלכות שבת - שאלות ותשובות בענייני תוספת שבת, הדלקת נרות, קידוש והבדלה, קידוש לבנה. מלאכות שבת - כללי מלאכת שבת, שאלות ותשובות בענייני אמירה לנכרי, שכר שבת, מעשה שבת, פיקוח נפש, ל"ט מלאכות, מוקצה, קטן.

יורה דעה - שאלות ותשובות בענייני בשר בחלב, כיבוד אב, צדקה, מזוזה, ערלה, פדיון הבן, תרומות ומעשרות, מעקה.

אבן העזר - שאלות ותשובות בענייני יוחסין, שידוכין, נישואין.

חושן משפט - שאלות ותשובות בענייני גזל עכו"ם, מקח טעות, השבת אבדה, שותפין, פועלים, שכנים, פרוזבול.

הגאון המחבר אינו מלאה את הקורא בסימנים ארוכים, שהרי במקרים אלה מאבדים בדרך כלל את הסבלנות. המעיינים ימצאו בספר מענה לשאלותיהם בקריאה שוטפת, קצרה ותכליתית, כשהחומר מוגש בצורה מעניינת, בביאור יסוד הענין בקצרה, עם

הכרעת המשנה ברורה, החזון איש וגדולי הפוסקים בדורנו. בין סימני הספר שזורות הוראות רבות מגדולי ההוראה שהמחבר שמע בעצמו.

הספר נכתב בצורה שווה לכל נפש, והתוכן העשיר מוגש כאמור בצורה מושכת ונעימה. בסיס הספר יש מפתח מסודר על נושאי הספר, לפי סדר הא"ב, ועל סדר השו"ע.

הגאון המחבר התפרסם בין היתר גם כשעמד במשך שנים רבות בראש מפעל "שונה הלכות". למבוגרים שבינינו עוד זכורים המבחנים הידועים ב'משנה ברורה', כאשר כל המפעל העצום עמד על כת פיו של המחבר שליט"א שערך את השאלות ובדק את התשובות. ממפעל זה יצאו ת"ח רבים היודעים להשיב בהלכה.

הספר מומלץ לבאי בית המדרש בכלל, ובפרט למגידי שיעורים המעוניינים למצוא כר נרחב במבחור נושאים בהלכה אשר ניתן להתחבר אליהם בנקל ועל ידי כך להפוך את השיעור למרתק ואקטואלי.

הספר קיבל מכתבי הסכמה מאת מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל, מרן הגר"ג אדלשטיין זצוק"ל, ר"י הנגב הגאון רבי יששכר מאיר זצוק"ל, הגאון רבי

הגאון רבי יצחק פרוכטר שליט"א מגיש למרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל את הכרך השלישי

בכולל של האדמו"ר מקליוולנד ברעננה. נראים מימין לשמאל: הגאון רבי יצחק יחיאל יעקובוביץ רבה של הרצליה, הגר"י שיף, האדמו"ר, הגאון רבי יצחק פרוכטר והגאון רבי יעקב אדלשטיין

שריה דבלצקי זצוק"ל אשר נשא-ונתן עם המחבר כמה פעמים בביוריה ההלכה, מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, הגאון רבי יהודה סילמן שליט"א והגאון רבי משה שאול קליין שליט"א.

ניתן להשיג את הספר בחנויות הספרים המובחרות או בבית המחבר. כמו-כן ניתן להשיג את הכרכים הקודמים של 'אמרי פי'.

בני המשפחה התלבטו מה לעשות עם הירושה, ומרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל הכריע: 'פשיטא שצריך לתת את הכל לישיבת בין הזמנים' / מעשה וְלִקְחוּ בְצִדּוֹ

המחזה היה משובב-כל-לב. גאון שכמותו, שהעמיד כבר אלפי תלמידים, ושהכל יודעים את סגוליותו בהבנת הש"ס כולו, ממתין בסבלנות לסיום תפילתו של נער צעיר, כבן 14-15, שעדיין מתפלל! רק כאשר סיים הנער, החל החזן את חזרת-הש"ץ. 'הסתכלתי בשעון, וראיתי שהגר"א גרבוז המתין לפחות 5 דקות עד שהנער סיים את תפילתו'.

ואז החילותי לחשוב: אין יהודי שאינו חשוב. לכל אחד יש את החלק שלו, וכדי למלא אותו בעולם זקוק השי"ת דווקא לנער הזה! אף אחד לא יוכל למלא את חלקו, במקומו. אף אחד.

זה יכול להיות אחד מגדולי הדור, כמו שזה יכול להיות משה רבינו, ובדיוק כמו שזה יכול להיות גם נער קטן! כן, גם אם הנער הזה לא סיים עדיין את השמונה-עשרה, אי אפשר להתחיל, וכולם-כולם צריכים להמתין לו. כי עד שהוא יסיים - השכינה לא תבוא!

וכמו-כן, אין מעשה קטן. כל מעשה טוב חשוב לפני השי"ת. יש מעשה של לימוד תורה של כמה שעות בעיון, ויש מעשה של עשיית-טוב-וחסד בבית, עם הרעיה שהשי"ת נתן לנו, או עם הזולת. הכל חשוב, הכל שווה. אין מעשה שאפשר להמעיט מערכו. אין דבר כזה.

כי כשנעמיק להתבונן באותו נער צעיר העומד ומתפלל, והכל ממתינים לו, נשכיל לדעת שאכן הכל זקוקים לו. בלעדיו, אי אפשר להתחיל את התפילה. אי אפשר. גם אם נעלה לשמים או נקפוץ אלף פעם באוויר, לא נוכל להתחיל עד שהוא יגמור.

מה שמעניק לנו אספקלריה אחרת למושג 'יהודי', ולחשיבותו העצומה בעולם.

וכשסיפרנו את המעשה למכובדנו הרב"ג רבי אליהו קירשברג, הוסיף אף הוא וסיפר שפעם השתתף מרן הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל בתפילת ערבית לפני חופה שהיה אמור לערוך. והנה, בסיום התפילה, וכשהחל רבי משה לצעוד לעבר החופה, הבחין בילד קטן העומד עדיין ומתפלל, ואי אפשר לעבור לפניו כמו שמובא בהלכה.

כל הקהל עמד כבר מתחת לחופה, והיו שם מאות איש, ובהם ת"ח מופלגים, ומרן זצ"ל ממתין במשך כמה דקות עד שהילד יסיים תפילתו.

ללמדנו, ילד יהודי, ואדם יהודי, מהו!

פעמים רבות אנחנו נתקלים בספק מעשי, בענין תרומה וצדקה, כשיש בידינו סכום מסוים המיועד לנתינה למצוה פלונית, ואין אנחנו יודעים להכריע לאן כדאי להעביר את הכסף.

הרה"ג רבי אהרן-חיים נשרי מספר שבשאלה זו נתקלו בניו של יהודי ת"ח, תושב רמת אלחנן, שנפטר לפני כמה שנים והותיר אחריו סכום כסף נכבד, שציווה להעבירו לצדקה. בכסף זה ניתן היה לממן את ישיבת בין הזמנים ברמת אלחנן - במשך כל שנת האבל, דהיינו 3 פעמים במהלך השנה, ניסן-מנחם אב-תשרי.

הבנים נחלקו בדעתם למי לתרום. בן אחד טען שכדאי שהכסף ישמש לפתיחת גמ"ח כספי מכובד, שיתקיים עד ביאת משיח, ולא 'לבזבז' בתוך שנה אחת. לעומת זאת, בן שני טען שאין כמו זכות התורה של בני התורה הלומדים בישיבת בין הזמנים כדי לגרום עילוי-נשמה לאבא.

לבסוף החליטו האחים לגשת לשאלו את פי מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, וכפי שיורה כך יעשו. כששמע מרן את הצדדים, הורה על-אתר: פשיטא שצריך לתת את הכל לישיבת בין הזמנים. זה עילוי הנשמה הגדול ביותר שאפשר לעשות לנשמת הנפטר.

הגאון רבי איתמר גרבוז המתין 5

דקות תמימות לנער צעיר

סיפר הרה"ג רבי יעקב נבנצל מכולל רשב"י: בבין הזמנים של פסח יצא לי להתפלל בבית הכנסת של 'יוצאי ארצות תורה' בבני ברק. בין אנשי המנין אפשר היה לראות את הגאון רבי איתמר גרבוז, ות"ח חשובים נוספים. המנין כולו מנה 12 איש בלבד.

והנה, הקהל עומד להתפלל שמונה-עשרה. הגר"א גרבוז כבר סיים להתפלל, וכן כל הת"ח שהיו שם. ברם, כיון שעדיין לא היו עשרה, לא יכול היה שליח-הציבור להתחיל בחזרת-הש"ץ.

הסתכלתי על המתפללים, מספר הרב נבנצל, וראיתי בחור צעיר מאוד, ומן-הסתם הוא עדיין לומד בישיבה-קטנה, שנמנה אף הוא על המתפללים, והוא - עדיין התפלל, וממילא כולם המתינו לו, גם הגאון שליט"א הידוע כאחד מגאוני הדור.

